

Catalunya Cristiana

Setmanari d'informació
i de cultura religiosa
ANY XXXVIII | NÚM. 2018
2,90 € | 27 MAIG 2018

Foto: sor Isaura (monestir de Pedralbes)

EN PRIMER PLA (P. 3, 8-11)

Eutanàsia, fals debat

L'Església afirma que la mort digna és un eufemisme enga-

P. I-XVI
Catequesis
preparatòries
per a la
Trobadra
Mundial de les
Famílies, que
se celebrarà a
Dublín del 21
al 26 d'agost

Club més Amics

Associació Amics de Catalunya Cristiana i Ràdio Estel

Contacte

Tel. 934 092 700

info@clubmes.cat

www.clubmes.cat

DEL 14 AL 21 DE JUNY

SUÏSSA alpina

DEL 16 AL 23 DE JULIOL

RUTA NABATEA DEL SUD D'ISRAEL

Antics tresors cristians
Epifania ortodoxa al Jordà

DEL 21 AL 27 DE JULIOL

BRETANYA I NORMANDIA

Fe i patrimoni

DEL 13 AL 23 D'AGOST

L'ÍNDIA

Colors del Rajasthan

DEL 8 AL 19 D'OCTUBRE

SUD-ÀFRICA

El gresol multiracial més austral

DEL 13 AL 22 D'OCTUBRE

REGNES DE L'HIMÀLAIA: NEPAL I BUTAN

JULIOL

Del 6 al 13

PELEGRINATGE a la PULLA El sud d'Itàlia més autèntic i santuari Pare Pius

AGOST

Del 5 al 12

PELEGRINATGE A TERRA SANTA Camí de fe, cultura i història

SETEMBRE

L'UZBEKISTAN El llegat de Marco Polo

NOVEMBRE

L'IRAN La Pèrsia bíblica

NOVEMBRE

NOVA YORK Llums de Nadal

DESEMBRE

ALPS ITALIANS Pessebres dels Alps

Club⁺amics

Organització tècnica

Ruth Travel GC 1478

Morir dignament

El Primer Pla d'aquesta setmana, elaborat per Carme Munté, parteix d'una notícia que ha preocupat molts i que ha encès algunes alarmes: el fet que el 3 de maig passat el grup parlamentari socialista del Congrés de Diputats d'Espanya — arran d'una proposta de part del Parlament català— presentés una Proposició de Llei Orgànica de regulació de l'eutanàsia. I que quatre dies després fos acceptada a tràmit per al seu debat i posterior votació. Tot i que la mort és una realitat humana i que tots sabem que ens arribarà algun dia, encara és un tabú que la nostra societat occidental mira d'ometre en les converses i en l'àmbit públic. Els metges solen ser clars a l'hora de parlar amb un pacient i els seus familiars sobre el diagnòstic d'una malaltia greu i sobre la imminència o no del final. Paral·lelament, però, la mort ha perdut rellevància social i en el nostre context passa cada vegada amb més rapidesa: hospital o clínica, dipòsit, tanatori, vetlla (o no), cerimònia i inhumació o incineració. No obstant això, a tothom preocupa la pròpia mort i particularment la mort dels éssers estimats. I més encara que la mort,

el que de debò amoïna és el patiment. Així, són freqüents les frases: «Quan em veieu així, no em deixeu patir», «doctor, sobretot que no pateixi», «la mort no m'espanta, però el patiment, sí». La Dra. Maria Pilar Núñez Cubero, experta en bioètica, afirma que avui «tenim en medicina un arsenal terapèutic per pal·liar i alleugerir el malalt de forma psíquica, social i espiritual», caldria que aquests recursos fossin més coneguts per tots i que es treballés en aquesta triple dimensió de manera molt més coordinada. De la mateixa manera que es rebutja el patiment evitable o l'obstinació terapèutica, també esgarrifa pensar que d'altres puguin decidir sobre la fi de la pròpia vida i que la mort —pròpia o dels éssers estimats— sigui planejada com es planifica una cesària o qualsevol operació quirúrgica.

Per això diem no a l'eutanàsia activa, sí a un acompanyament digne en el final; que la mort pugui ser de debò l'últim acte humà. Que puguem morir amb la major naturalitat possible i en companyia dels éssers volguts. I que tot sigui objecte d'un debat serè, sense crispació.

Contingut

- 03
Editorial
- 05
La setmana
- 06
Opinió
- 08
En primer pla
- 12
Opinió
- 15
Vida eclesial
- 24
Vida Creixent
- 25
Reportatge
- 29
Cartes dels Pastors
- 31
Bíblia
- 33
Litúrgia
- 36
Espai lectors
- 37
Cultura
- 39
Laudato Si
- 41
Cultura
- 46
Agenda
- 47
Des del carrer

El ministeri pastoral del beat Pau VI

PÀGINA 16

18
Any caputxí

25
El rostre del pobre

Rescat a nenes de la prostitució a Freetown

PÀGINA 22

La història viva dels templers

PÀGINA 37

42
Glicerí Nonell

La setmana en tuits

PAPA FRANCESC @PONTIFEX_ES
Desitjo expressar el meu gran dolor pels morts i ferits a Terra Santa i Pròxim Orient. La violència mai no porta a la pau. Per això, convido totes les parts en causa i la comunitat internacional a renovar els esforços perquè prevalguin el diàleg, la justícia i la pau

QUIM TORRA PLA @QUIMTORRAIPLA
President de la Generalitat de Catalunya

Honorat per la confiança rebuda, accepto amb responsabilitat i voluntat de servei al país l'encàrrec del president legítim de Catalunya @KRLS i de la resta dels meus companys de @JuntsXCat

JOSAN MONTULL @JOSANMONTULL

Salesià

Avui els nostres germans islàmics comencen el Ramadà. Que l'únic Déu, que és Misericordiós amb tothom, ens inspire sempre la pau. Que les religions esdevinguin instruments de reconciliació. Salam aleikum

JOSÉ M. GIL TAMAYO @JMGILT
Secretari general de la Conferència Episcopal Espanyola

Ens unim al dolor i pregària del @Pontifex_es Francesc per les víctimes dels atacs terroristes als temples catòlics d'Indonèsia

Escollat a Ràdio Estel

IGNASI MIRANDA

Coordinador d'informatius

Aplec de l'Esperit

Vam obrir les portes, el dissabte 19 de maig, a la trobada de joves de les diòcesis amb seu a Catalunya: l'Aplec de l'Esperit. A partir de les 18.45 h, en directe des de Tortosa, vam compartir amb els oients un programa especial sobre la jornada, amb la celebració central precedida de testimonis i explicacions sobre el que es va viure en aquesta experiència d'Església, promoguda des de les delegacions de Joventut. Després dels minuts inicials, vam transmetre l'Eucaristia des de la catedral de Tortosa, que va acabar amb un enviament a proposar Jesucrist enmig del món.

Aquesta vetllada, en la vigília de Pentecosta, ha estat un nou espai religiós dins els esdeveniments extraordinaris que sempre volem cobrir. Per fer-ho, comptem amb la generosa col·laboració econòmica i logística de les entitats, delegacions eclesials, associacions, organismes i moviments implicats en cada cas. Aquesta vegada, agraïm l'aportació de la Tarraconense, que ha fet possible l'arribada de l'Aplec de l'Esperit a molta gent.

L'efemèride de la setmana

2 de juny del 1957:

es reposa la nova imatge de la Mare de Déu de Puiggraciós, es beneeixen les corones i se'n celebra l'Aplec el dia 9.

Zoom

EDUARD BRUFAU

Una nova edició de *Girona, temps de flors* ha omplert la ciutat de l'Onyar del millor art floral. Edificis religiosos com ara la catedral, el monestir de Sant Daniel i l'església de Sant Pere Galligants han estat alguns dels espais que aquests dies s'han vist transformats. A la imatge, la decoració de l'escalinata de la seu gironina amb la il·luminació nocturna.

VALENTÍ MISERACHS

Mestre de la capella de Santa Maria la Major

El pilar de l'oratori són dos grans personatges: el bisbe abat Oliba i el venerable Torras i Bages

PENSANT-HO MILLOR

Diàleg patriarcal

Com que «de l'abundància del cor, en parla la boca», en aquests moments no sé escriure d'altra cosa que no sigui l'oratori *Diàleg patriarcal*. És la contribució de dos preveres de Vic, Mn. Josep Ruaix pel que fa a l'elaboració del text, i jo mateix pel que fa a la música, a la cloenda dels actes del projecte *Episcopus* del bisbat de Vic, que ha tingut ample ressò en aquests dos darrers anys. D'altra banda, dels cinc concerts en què es presentarà l'obra, a cavall dels mesos d'octubre i novembre, el darrer tindrà una projecció especial per a tot el nostre territori eclesial, ja que se celebrarà a la basílica de la Sagrada Família de Barcelona.

Dos grans personatges són els pilars de l'oratori: el bisbe-abat Oliba, del qual es commemorà el mil·lenari el 2017, i el Ven. Torras i Bages, en el centenari de la seva mort (2016). L'autor del text ha enginyat l'obra com un diàleg entre dos patriarques, el de la Catalunya antiga i el de la moderna, d'ací el títol *Diàleg patriarcal*. L'obra es divideix en dues parts: la primera té com a marc simbòlic la muntanya de la part oriental del bisbat, el Montseny. Al seu cim

es desenvolupa el diàleg en què fan repàs de la història antiga. Per a la segona part ens fan traslladar a l'altra gran muntanya de la part ponentina del bisbat, Montserrat («que havia pertangut a l'osonenca diòcesi»), on destrenen la història moderna, fent la presentació de bisbes, sants, màrtirs i personatges excelsos (Balmes i Verdager). Mn. Cinto intervé personalment en tres moments amb els seus inspirats versos: l'elogi del pòrtic de Ripoll (I part), la complanta per la mort de Balmes i l'exultança per l'elecció de Torras i Bages a la mitra de Vic (II part). Al costat dels dos protagonistes, dos solistes més, àngels de l'Església de Vic, condueixen el fil de l'acció, i es troben reunits vers el final amb Oliba i Torras en el quartet de la benedicció (versos de Josep Carner) i en la doxologia.

Impossible sintetitzar en pocs mots l'estructura de tot l'oratori. Valgui com a tast. Al moment oportú els mitjans de difusió ja anunciaran com cal tota la programació. De moment, no em podia estar de fer-vos participar d'una fatiga important, que ja està arribant a bon port.

UN NOU LLINDAR

Fer mel de tota flor

SEBASTIÀ TALTAVULL ANGLADA
Bisbe de Mallorca

La vida de cada dia presenta moltes oportunitats aprofitables per estendre la bondat, la veritat i la bellesa

Acostumats sovint a jutjar-nos i prejutjar-nos, a pensar i parlar malament els uns dels altres, a caure en la temptació d'erigir-nos en inquisidors implacables del pròxim, a afavorir des de l'anonimat ambients de desprestigi i justificar comportaments intolerables, sempre amb més voluntat de destruir que de construir..., així fem transcórrer la vida amb el colorant negrós del mal humor i la queixa constant.

Algú ha vist i ha descrit així la realitat que ens envolta i amb l'agreuja de dir «és que podem fer tan poc per posar-hi remei i fer que aquest ambient canviï!». Davant d'això i observant la dinàmica de les relacions interpersonals que veiem a l'Evangeli, contemplant Jesús i els qui el segueixen, hom s'adona que la nostra missió en el món és pensar, parlar i actuar com ho fa Jesús.

Tanmateix, la vida de cada dia presenta moltes oportunitats aprofitables per estendre la bondat, la veritat i la bellesa, atribuïts tots ells que ho són de Déu i en Ell troben el seu fonament i projecció. L'espiritualitat que traspua ens dona el goig de contemplar-lo com a la

màxima comunicació d'un amor que es contagia i el defineix. En la revelació que hem rebut de forma gratuïta amb el do de la fe i que ens obre el cor a l'amor infinit de Déu, que és Pare, Fill i Esperit Sant, hi ha el seu màxim apropament a la humanitat, la infinita predilecció de sentir-nos estimats com a fills, la proposta de fer un món de germans i el goig consolador de sentir-nos acompanyats i marcats pel segell de l'Esperit Sant promès, present i actuant en cada persona i vetllant la seva dignitat.

D'aquesta identitat, que omple de sentit la vida perquè prové de Déu, que és Amor, i ens orienta cap a Ell, podem treure tot allò de bo i positiu que hi ha en les persones, els esdeveniments i les coses, i vèncer prejudicis, intoleràncies, incomunicació, actituds inquisitorials, visions negatives i mal humor dominants... Som convidats a sortir dels nostres egoïsmes i fer mel de tota flor, urgits a forjar nous ambients positius, creant xarxes de sana comunicació que escampin la notícia que Déu ens estima i per Jesús ens diu «manteniu-vos en el meu amor».

Mort digna o indigna?

**Objeccions a la proposició
de llei de regulació
de l'eutanàsia**

la vida».

Dret a la vida «versus» llibertat individual

La proposició de Llei Orgànica pretén donar resposta «jurídica, sistemàtica, equilibrada i garantista a una demanda sostinguda de la societat actual com és l'eutanàsia». Un debat en el qual conflueixen diferents causes com «la creixent prolongació de l'esperança de vida, amb el consegüent endarreriment en l'edat de morir, en condicions no poques vegades d'important deteriorament físic i psíquic; l'increment dels mitjans tècnics capaços de sostenir durant un temps prolongat la vida de les persones, sense aconseguir la curació o una millora significativa de la qualitat de vida; la secularització de la vida i consciència social i dels valors de les persones; o el reconeixement de l'autonomia de la persona també en l'àmbit sanitari, entre d'altres factors».

La proposició de Llei regula l'eutanàsia com un nou dret individual i efectiu inclòs a la cartera de serveis comuns del Sistema Nacional de Salut, de finançament públic també si es practica al domicili particular. Els majors d'edat amb una malaltia greu i incurable —amb sofriments físics o psíquics insuportables— i els discapacitats greus crònics tindrien dret que el sistema públic els ajudés a morir.

«Les persones percebem de forma diferent el sofriment tant físic com psicològic», constata Mn. Joan Costa, prevere de l'arxidiòcesi de Barcelona i doctor en Teologia Moral. «Aleshores, per què algú tindria dret a ser eutanasiat si percep el seu sofriment com a greu, mentre que un altre amb la mateixa malaltia, però que no en té la mateixa percepció, no pot advocar l'esmentat dret?»

«Com de greu o insuportable ha de ser aquest patiment?», es pregunta també el Dr. Joaquim Bosch, metge oncòleg de l'Hospital Universitari Doctor Josep Trueta de Girona, professor de la Facultat de Medicina de la Universitat de Girona i membre de l'Associació Metges Cristians de Catalunya. «En el fons», afirma el Dr. Bosch, «el que es discuteix és si l'Estat, que està obligat a vetllar pel bé comú (i la vida dels ciutadans és un d'aquests béns), pot legislar en contra d'aquest principi bàsic».

La proposició de Llei sosté que la legalització i regulació de l'eutanà-

El 3 de maig el grup parlamentari socialista del Congrés de Diputats va registrar una Proposició de Llei Orgànica de regulació de l'eutanàsia. El 7 de maig era admesa a tràmit per al seu debat i posterior votació.

A través del seu compte de Twitter, José M. Gil Tamayo, secretari general i portaveu de la Conferència Episcopal Espanyola, afirmava: «La proposició de Llei del PSOE sobre l'eutanàsia és tot un monument a la insolidaritat i al descart humà, que promou un fals dret (*fake right*) i un corredor de la mort voluntari. No hi ha dret!» I el president de la Conferència Episcopal Espanyola i arquebisbe de Valladolid, el cardenal Ricardo Blázquez, manifestava que «l'eutanàsia no és símbol de progrés i que la "mort digna" és un eufemisme enganyós».

De la seva banda, els bisbes catalans, en la darrera reunió de la Conferència Episcopal Tarraconense, van fer palesa la seva preocupació per «algunes recents iniciatives legislatives en relació amb l'eutanàsia i el suïcidi assistit» i van recordar «el compromís de l'Església en favor de

JOAN COSTA

«L'Estat té com a principal missió la custòdia de tot ciutadà, fins al punt que té la responsabilitat de mantenir en vida els que fan vaga de fam»

JOAQUIM BOSCH

«La funció del metge és curar, cuidar i acompanyar, però matar no és una de les seves funcions “terapèutiques”»

sia s'assenta sobre la compatibilitat, d'una banda, «dels drets fonamentals a la vida i a la integritat física i moral, i, de l'altra, béns constitucionalment protegits com són la dignitat, la llibertat o l'autonomia de la voluntat».

«Crida l'atenció que la llei vulgui posar en un mateix nivell ètic l'exercici i el respecte de l'autonomia amb el deure de l'Estat de protegir la vida de tot ciutadà», reflexiona M. Pilar Núñez-Cubero, metgessa i professora de Bioètica.

Mn. Joan Costa, alhora que constata que «l'únic amo absolut de la nostra vida és Déu», també fa paleses les contradiccions de la llei: «Per fer més assumible aquest “nou dret”, s'intenta posar-hi “restriccions”, la qual cosa acaba negant el principi que advocaven per defensar-lo, perquè neguen, de fet, l'autonomia i la llibertat des de les quals intenten fonamentar el seu posicionament. Si fossin coherents amb l'argument, haurien de deixar que cadascú fes amb la seva vida el que volgués.»

Així mateix, «si una persona considera que la seva vida no és prou digna per ser viscuda, i això s'accepta des de la societat i des de l'Estat, aleshores el mateix Estat (que té com a principal missió la custòdia de tot ciutadà, fins al punt que té la responsabilitat de mantenir en vida els que fan vaga de fam o intenten suïcidar-se) mancaria d'autoritat per reconèixer i defensar la dignitat de cada persona. Aquest és també el motiu pel qual l'Estat no pot legalitzar l'esclavatge, encara que una persona vulgui lliurement sotmetre's a una situació d'esclavitud».

La funció del metge és curar

Segons la proposició de llei, el procediment per aconseguir el subministrament d'una substància que posi fi a la vida del pacient requerirà la concurrència de dos metges que valorin el cas. Si els metges no donen la raó a l'afectat, una comissió autonòmica revisarà el cas. Alhora, els professionals sanitaris directament implicats en la prestació d'ajuda per morir tindran el dret d'exercir l'objecció de consciència.

«La funció del metge és curar, cuidar i acompanyar, però matar no és una de les seves funcions “terapèutiques”», precisa el Dr. Joaquim Bosch. Segons M. Pilar Núñez-Cubero, «els redactors de la proposició de llei han oblidat que els fins de la medicina

**CERTIFICATS MÈDICS
CARNET DE CONDUIR
NÀUTICA I ARMES**

**CENTRE MÈDIC
PLAÇA MOLINA**

DR. RAFAEL SOLANAS ANGLADA

- COTXE, MOTO I CICLOMOTOR
- PSICOTÈCNICS
- LLICÈNCIA D'ARMES
- LABORALS I ESCOLARS
- NÀUTICA

LABORABLES

De 10 a 13 h i de 16 a 20 h
Les persones que es presentin amb un exemplar de Catalunya Cristiana tindran un descompte de 10 euros
www.centromedicoplazamolina.es

INFORMEU-VOS-EN:

Tel. 932 188 826
Mòbil: 639 474 741
c/ Balmes, 281, entr. 2n
08006 Barcelona

són quatre: prevenció de la malaltia i promoció de la salut; curació dels malalts i cura dels que no tenen cura; rehabilitació de les seqüeles que s'hagin seguit i alleujament del sofriment i dolor de la malaltia; evitar la mort prematura i vetllar per una mort en pau». Per tant, «ni avançar ni endarrerir la mort».

Mort humana o humanitzada

Tal com destaca Núñez-Cubero, «la dignitat és inherent a l'ésser humà i no la perd quan la vida sembla extingir-se». Per tant, «no s'ha de parlar de "mort digna", ja que el pacient mor amb tota la seva dignitat, és digne *per se*».

La metgessa i professora de Bioètica proposa parlar de «mort humana o humanitzada». «El paper del metge és el d'acompanyar aquest procés», prossegueix Núñez-Cubero, «tenim en medicina tot un arsenal terapèutic no únicament per prolongar la vida del pacient sinó també per pal·liar i alleugerir el malalt de forma física, psíquica, social i espiritual».

«Els pacients no volen morir, però tampoc no volen patir», destaca el Dr. Joaquim Bosch, alhora que critica que es «vengui» l'eutanàsia com l'únic mitjà per evitar el patiment. «És de vital importància —afegeix Bosch— garantir un accés adequat als equips de cures pal·liatives i de control de símptomes. Falten encara molts recursos per poder arribar a una cobertura òptima d'aquests serveis a tota la població.»

La doctora Núñez-Cubero recorda que «el pacient que se'n va necessita alguna cosa més que medicaments, necessita una companyia amorosa». I es pregunta: «És digna la mort d'aquells que moren sols, abandonats en situació d'extrema pobresa, i totalment descartats? No li toca a l'Estat vetllar per una mort humana de totes les persones, en lloc de legalitzar que persones en extrema debilitat siguin "eliminades" en ares d'una mort autònoma que es vol anomenar "digna?"»

Segons Mn. Joan Costa, «negar la

possibilitat de l'eutanàsia no significa afirmar que s'han de posar tots els mitjans tècnics a l'abast per mantenir la vida humana en l'etapa final. L'"obstinació terapèutica" no respon tampoc a la dignitat de la persona, ja que seria no reconèixer la condició moridora de l'ésser humà».

«El que ens hauríem de plantejar és què podem fer perquè el final de la vida tingui dignitat i sentit», insisteix Bosch, «la mort és una etapa de la vida, la seva sortida natural, i sortir-ne sent "executat" no és el final més desitjable. Tenim eines com la sedació pal·liativa per garantir d'abandonar la vida, quan ha arribat l'hora, sense patir». «Acceptar l'eutanàsia», conclou Bosch, «és acceptar que hi ha persones que estan millor mortes que vives, i em sembla un posicionament egoista i insolidari».

M. PILAR NÚÑEZ-CUBERO
 «Tenim en medicina un arsenal terapèutic per pal·liar i alleugerir el malalt de forma física, psíquica, social i espiritual»

III EDICIÓN PREMIOS FUNDACIÓN DomusVi

44.000 € en premios

Los Premios Fundación DomusVi se conceden con el objetivo de reconocer el compromiso social de personas e instituciones que contribuyen a mejorar la calidad de vida de las personas mayores y hacen del mundo un lugar mejor.

Los proyectos presentados a los Premios Fundación estarán incluidos en una de las siguientes categorías:

Escuelas Primaria y Secundaria Nuestros abuelos	1
Bachillerato-FP Mejor trabajo o investigación sobre las personas mayores	2
Colectivo de Mayores Personas mayores activas y solitarias	3
Profesionales del sector Mejor práctica en el cuidado de los mayores	4
Medios Comunicación Rigor y sensibilidad hacia las personas mayores	5

PREMIO ESPECIAL INNOVACIÓN EN EL SECTOR SOCIO-SANITARIO

¡Inscríbete!

Pide más información en domusvi.es/fundacion
900 45 65 85

ANDREU IBARZ

Director general de la Fundació Blanquerna-URL i professor de la Facultat de Ciències de l'Educació

Fa ben poques setmanes s'ha presentat el document *Sortim! Orientacions i propostes per a una conversió pastoral a l'arxidiòcesi de Barcelona* per promoure el nou Pla pastoral diocesà. El text, que suposa una veritable crida a les persones, comunitats i institucions, requerirà un temps d'assimilació i, especialment, el conreu d'un seguit de disposicions que són cabdals en aquest camí. El mateix pròleg esmenta la col·laboració i la solidaritat, el servei als pobres, el caràcter obert del text, l'espiritualitat, la crida a la conversió...

En llegir les propostes és obvi entreveure la importància que hauran de tenir les institucions. Per aquest motiu, remarcaria algunes consideracions. La primera consisteix a facilitar i organitzar temps de lectura i anàlisi compartida en el si de les

LA SAL DE LA TERRA

També les institucions. Sí, «Sortim!»

organitzacions. Hem d'afavorir que més enllà dels responsables, els diversos membres i equips coneguin l'abast del document. La segona, trobar l'equilibri entre una vida espiritual de conversió i l'anàlisi de la realitat amb una mirada renovada. És important assenyalar que les propostes venen antecedides per unes orientacions que s'han d'interpretar com una exigència d'acció però, també, d'observació i de reflexió rigorosa. La tercera suposa la loca-

El text, que suposa una veritable crida a les persones, comunitats i institucions, requerirà un temps d'assimilació

lització dels focus de compromís propis de cada institució —segons la seva peculiaritat— amb una actitud oberta. En definitiva, assumir les propostes explícites, les implícites i totes aquelles derivades de les exploracions dels escenaris pastorals, socials, etc. La quarta, una veritable activació de la creativitat en la manera de fer i parlar. També la necessària capacitat de treballar eclesialment tot construint xarxes, sumant esforços, col·laborant entre institucions. Massa vegades hem caigut en una mena d'endogàmia. Finalment, analitzar el sentit d'aquest «sortim!» quan les institucions ja són força referents pel seu acolliment i obertura. Voldrà dir potenciar l'acompanyament, obrir nous projectes, explicitar més la identitat...? Sens dubte, les institucions tenen pel davant un treball apassionant.

PUNT DE VISTA

Postveritat i notícies falses: la comunicació interessada

El diccionari Oxford va escollir la *postveritat* com la paraula de l'any 2016. La definí com «la situació en la qual a l'hora de crear opinió pública, els fets objectius tenen menys influència que les emocions i les creences personals». Dit d'una manera més simple: el que passa és menys important del que sentim, per tant podem induir clarament a una falsa veritat depenent de la nostra opinió i sentiments. L'auge de les xarxes socials ha comportat la creació d'aquesta postveritat en aquells comptes interessats que busquen crear opinió sobre fets i que deformen subjectivament la realitat. Comptes que t'expliquen notícies falses i manipulades a favor d'opcions polítiques fent-te-les passar com a certes. El terme *post-*

veritat (després de la veritat) seria molt més vàlid com a *postmentida* (després de la mentida). Molts d'ells es creen en moments puntuals per causar l'efecte que volen aconseguir partits polítics, entitats... Com a bons usuaris hem d'estar alerta de no caure en les seves postveritats. El millor és bloquejar-los i si és necessari, denunciar-los.

El mateix passa amb els *trols*, aquells comentaris escrits en un fòrum de participació, pàgina de diaris electrònics, blogs... amb la finalitat de crear polèmiques, ofendre, provocar, aixecar reaccions o desviar el tema que es tracta. No és d'ara. Fa temps que existeixen. Hi ha molts diaris i portals d'informació que permeten deixar comentaris a les notícies. En alguns casos, pas-

ÀNGEL RODRÍGUEZ VILAGRAN

Doctor en periodisme i Ciències de la Comunicació

sen uns filtres que són llegits pels responsables del web abans que siguin publicats. D'altres, cada cop menys, deixen llibertat absoluta, i no ens ha d'estranyar llegir paraules obscenes i grolleres. *Trol* prové de l'anglès i significa una mena de pesca. En termes tecnològics significaria «picar l'ham», com en el cas de la postveritat. No hi piquem.

L'auge de les xarxes socials ha comportat la creació d'aquesta postveritat en aquells comptes interessats

SABER ESCOLTAR

El bateig dels infants

Les estadístiques donen una notable baixada del Baptisme d'infants. Hi ha pares que no bategen els fills. En efecte, fa ja una colla d'anys que s'ha forjat una idea, aparentment lògica: «Ell ja decidirà més tard, quan sigui més gran.»

Aquest raonament té una base: el baptisme no pot ser imposat, seria una manca de respecte, un abús. Fins a mitjans del segle passat, hi havia una alta mortalitat infantil. Sortosament, avui, la mort dels nadons és molt reduïda. Per això, de molts anys enrere, va esdevenir una pràctica comuna batejar els nens un dia o dos, o una setmana, després del naixement, per assegurar-ne, si morien, la seva salvació. Actualment el baptisme se sol diferir algun temps i altres pares demanen el bateig a l'hora de la Primera Comunió o el deixen en suspens en l'espera que els fills demanin l'aigua baptismal

quan siguin grans i puguin decidir.

Conec famílies per a les quals el fruit d'esperar que els fills es bategin grans, es converteix en un mer ateisme. L'educació humana no funciona així. Els pares fan néixer els fills en un hospital concret, li trien un metge, li imposen una llengua, li escullen una escola, tenen cura de la seva salut, etc. És impensable una educació que marxi sola.

El papa Francesc, en l'audiència general de l'11 d'abril d'enguany, es va referir així al baptisme dels infants: «Quan bategem un infant, en

El baptisme permet a Crist viure en nosaltres i nosaltres viure units a Ell

JOAN GUIERAS I VILANOVA

Canonge emèrit del Capítol Catedral de Barcelona / secretaria@catedralbcn.org

aquest infant hi entra l'Esperit Sant i l'Esperit Sant fa que en aquest nen, des de petit, hi creixin les virtuts cristianes que després floriran.» El Sant Pare ha respost així als pares que es plantegen per què s'ha de batejar un infant que no entén el que se li fa. Esperem que creixi, que entengui i sigui ell mateix qui demani el baptisme?

Ha contestat d'una manera molt realista: «Cal donar sempre a tothom, als nens, el tenir dintre l'Esperit Sant que els guïï durant la vida. No us oblideu de batejar els vostres nens... el baptisme permet a Crist viure en nosaltres i nosaltres viure units a Ell, per col·laborar en l'Església, cadascú segons la seva condició i treballar en la transformació del món. Rebut una sola vegada, el rentat baptismal il·lumina tota la nostra vida, guiant els nostres passos cap a la Jerusalem del Cel.»

P-J YNARAJA

Capellà del Montanyà
ynaraja@gmail.com

Algunes persones em consideren immadur i jo afegeixo, afortunadament. Crec que conservo en mi una mica de la joventut eterna de Déu, en qui no hi ha naixement, ni adolescència, ni maduresa, ni senectut. Em sento jove, malgrat que soc biològicament vell.

Un pot tenir aficions com el futbol o col·leccionar segells. Mai, però, no l'arriba a satisfer totalment, excepte la seva vanitat, perquè no atorga mai la felicitat plena. Pot tenir ideals o creu que els té. Pot somiar que és davanter centre del millor equip, però oblida que, de Kubala, només n'hi ha hagut un; o el seminarista es pot imaginar canonge amb hàbits de seda i d'ermini i, pitjor

A PROPÒSIT DE...

Il·lusions-Esperit Sant

encara, en pot arribar a ser i també ser infeliç.

N'hi ha que, afortunadament, es pregunten quina és la seva vocació. Quin significat té la crida de Déu, pel que fa a l'orientació de la seva vida. I la descobreixen, i, fascinats, comproven que, si són fidels als senyals que reben, s'obre un món nou i es divisa sempre un horitzó de felicitat. De vegades, en moments precisos, un pot sentir una indicació transitòria, un parèntesi en la ruta, i la seva resposta pot ser honesta i viu un temps de pelegrí, un altre de voluntariat, un altre de missioner, un altre de silenci. Passat un temps, torna al mateix camí deixat, però no oblidat, a la seva vocació més ferma.

Si la crida és al matrimoni, i troba qui l'acompanyi, la vocació continuarà, i gaudirà de les satisfaccions que Déu li atorga, en espera d'una boda eterna. Si és la consagració a la vida religiosa o al sacerdoci, roman-

drà en ell el desig d'evangelitzar, i se sentirà felíç.

Si es tria el matrimoni per pur atractiu o instint, o la vida sacerdotal per senzilla seducció, en el primer cas arribarà un dia que la monotonia ofegarà, en el segon cas, es limitarà a ser un funcionari senzill.

En el baptisme va obrar l'Esperit Sant, però com d'incògnit, en els altres sacraments, també. En el de la Confirmació i el de l'Orde, el protagonisme és totalment seu. En tots dos, i en vivències successives, serà la seva Pentecosta.

Si un és fidel als senyals que rep, se li obre un món nou i albira un horitzó de felicitat

SIGNES D'AVUI

L'oblit d'un mateix

L'expressió «l'oblit d'un mateix» pot tenir diferents significats. En destaquen dos. Cadascun d'ells, amb importants repercussions existencials en les persones que el viuen.

Primer, l'oblit d'un mateix com a expressió caracterològica marcat per la inconsciència de la pròpia vida. Les raons que l'impulsen tenen a veure amb la fugida del conflicte. Si un es té en compte a si mateix, podria col·lidir amb els interessos dels altres. Aquesta confrontació incomoda. Les persones que s'obliden d'elles mateixes per motius caracterològics acostumen a confluir amb el que desitgen els altres sense preguntar-se pels desitjos propis. Existeix una mandra d'entrar en el propi interior per por d'escoltar unes crides profundes que el puguin comprometre en la vi-

da. Aquest estil, aquesta pràctica, té profundes connotacions antigues. No és un valor, sinó una renúncia per comoditat, per al gaudi d'una existència tranquil·la i distreta.

Segon, l'oblit d'un mateix com a expressió virtuosa que relega l'ego a un pla secundari. S'evidencia una capacitat d'entrar dins de si com a exercici real d'interioritat. Amb el diagnòstic no n'hi ha prou. És insuficient. Cal anar molt més lluny. Existeixo jo, però també els altres. No es pretén obviar el conflicte com a primer objectiu sinó conviure amb els altres i no sotmetre's als impera-

El desenvolupament personal no té sentit a costa dels altres

LLUÍS
SERRA LLANSANA
llserrall@gmail.com

tius del propi ego. La renúncia apunta a una capacitat amorosa superior. L'instint, sense perdre vivesa, no actua despòticament. La humilitat impulsa a comportaments generosos, oberts a horitzons de grandesa. Aquest oblit d'un mateix, fruit de la llibertat personal i d'una opció decidida, és un requisit bàsic per a l'amor madur i consolidat. L'ego no desapareix, però no bloqueja la capacitat amorosa. No hi ha fugida, sinó consciència. El desenvolupament personal no té sentit a costa dels altres. Tot quedaria en narcisisme o en egoisme tosc. L'equilibri no és fàcil. L'abnegació és possible. Dir-me no a mi mateix des de la meua llibertat per amor per dir sí als altres també per amor. Potser avui no està ben vist. No obstant això, és flor de cims.

VICTÒRIA
MOLINS, s.t.j.
viquimolins70@gmail.com

Dissabte al matí. Carregada amb unes croses i unes quantes bosses em dirigia a l'Hospital de campanya de Santa Anna primer, i al descampat on han anat a parar els que van fer fora de la plaça de Catalunya, després. Les croses eren per deixar-les a un noi amb qui havia quedat el dia abans perquè tenia un peu malament i no el podia posar a terra. Sabia que en teníem unes a casa que no fèiem servir.

Com que vaig veure que no podia amb tot, les croses i tota la càrrega, vaig decidir agafar un taxi. El taxista, molt agradable, em va preguntar si les croses eren per a mi, perquè li va semblar que caminava bé. Li vaig dir que no, que eren per a un amic i li vaig explicar una mica el projecte de Santa Anna. Aleshores vam començar a parlar de les persones que

FINESTRA A LA VIDA

Cadena de favors

viuen al carrer, dels problemes de l'habitatge i de l'augment de la pobresa a les grans ciutats, que deixa tanta gent al marge.

Parlant amicalment, com sovint es pot fer amb alguns taxistes, vam arribar a la meua destinació. Aleshores, vaig mirar el taxímetre i vaig treure el moneder per pagar. «Ja està pagat», em va dir el taxista amb un somriure. «Faci el que hagi de fer que jo també vull ajudar.»

Em vaig emocionar, no tant pels diners, perquè no eren gaires, sinó pel gest d'aquest treballador generós. Aleshores li vaig dir que, amb els diners que m'estalviava, aniria a comprar uns quants aliments per als amics del descampat. Així ho vaig fer després de dur les croses al meu amic, que se'n va anar tot content.

Vaig anar al supermercat on altres

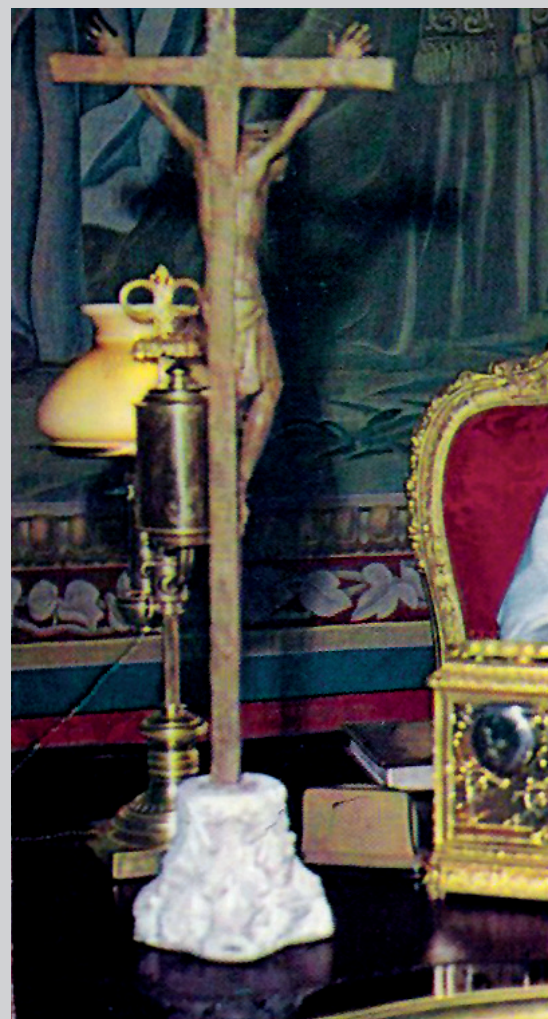
vegades hi he comprat embotit per fer entrepans. El senyor que estava a la caixa, en veure tot el que m'emportava, em va dir que no em quedaria amb gana... I, com que soc comunicativa de mena, li vaig dir que no era per a mi. Li vaig explicar on anirien a parar tots aquells entrepans. Imagineu la meua sorpresa i alegria quan em va dir que també volia contribuir a la causa, i em va fer un preu especial! Els últims d'aquella cadena de favors van ser el mateixos acampats, que s'ho van repartir com a bons germans.

Formar part d'una cadena de favors per ajudar els altres és un gest molt altruista

Vida eclesial

Aquesta setmana ens apropem a la figura de Pau VI, a l'Any Caputxí a Arenys de Mar, al litigi de la col·lecció d'art diocesana de Lleida i al treball del salesià Jorge Crisafulli a Sierra Leone

Amb motiu de l'anunci de la canonització de Pau VI i de Mons. Òscar Romero, us oferim, en dues setmanes, unes semblances sobre cadascun dels beats. En aquest número ens apropem a la figura del beat Pau VI.

Cinc trets del ministeri pastoral del beat Pau VI

La propera canonització del beat Pau VI, Papa de l'Església catòlica del 21 de juny del 1963 al 6 d'agost del 1978, ens obliga a fer memòria agraïda del seu ministeri pastoral, perquè, enmig d'una època no fàcil per a la vida de l'Església, va saber-ne esdevenir el timoner audaç i prudent. Aquests són alguns dels trets principals de la seva obra i del seu pontificat. Els resumim en cinc punts:

1) Pau VI tenia consciència que el Concili Vaticà II era l'herència de Joan XXIII i que ell havia de portar a bon terme. Tots els documents del Vaticà II foren acabats i promulgats amb el papa Montini. Pau VI sentia tant el «deure» de continuar i d'acabar el Concili com d'identificar-se amb el papa Joan. Fins i tot, la comparació personal l'inquietava. Refusava l'oposició polèmica que alguns feien entre un Joan XXIII tolerant i ell mateix, que el qualificaven més exigent en la doctrina. Creia que era tergiversar l'actitud del papa Joan, que no era un dèbil condescen-

dent. De fet, el Concili no s'hauria convocat sense la intuïció de Joan XXIII, però tampoc s'hauria portat a bon terme sense la talla intel·lectual de Pau VI.

- 2) Per a Pau VI, l'Església era el discurs central. Però no per emmirallar-se ella mateixa, sinó per retornar més fonament cap al misteri de Crist. Ja ho indicava el seu lema episcopal i pontifici: *In nomine Domini*. Recent elegit Papa, en el discurs d'obertura del segon període conciliar, parlà de Crist com a principi, ruta i finalitat de l'Església. Aquest discurs constituïa una esplèndida exposició del pensament de Pau VI sobre l'Església, o millor dit, sobre la relació de Crist amb la seva Església. Cal indicar que aquesta allocució esdevé un dels grans textos de referència per al Vaticà II que, juntament amb el discurs inaugural de Joan XXIII, són les dues grans allocucions que més influïren en el Concili.
- 3) Pau VI estimava el món contemporani, amb les seves llums i ombres. Desitjava acostar-se,

Pau VI va iniciar el seu pontificat de forma brillant i reeixida. Però l'acabà amb un cert dramatisme, sofriment, i poca estimació per part d'alguns sectors eclesials

conèixer i apreciar la cultura dels homes d'avui. Ell mateix ho afirmà en el discurs de cloenda del Concili. Pau VI era conscient del gir antropològic de la teologia del Vaticà II, però aquesta consciència implicava tenir la mirada correcta: l'Església —afirmava— «no s'ha de desviar merament a visions antropocèntriques preses de la cultura moderna», però sí que «s'ha de girar cap a l'home d'avui» per oferir-li positivament la llum de Crist i el seu Regne. D'una forma admirable, ja en la seva encíclica *Ecclesiam suam* (1964), explicitava aquest «estar en el món» sense ser «del» món. Un text que citarà el mateix Concili en el decret sobre els preveres (núm. 3).

4) Per acarar adequadament aquest gir antropològic, Pau VI reclamava una actitud de diàleg. Serà el Papa de la gran encíclica del diàleg eclesial —l'*Ecclesiam suam*, programàtica del seu pontificat. Ara bé, aquest diàleg demana uns fonaments doctrinals, unes determinades actituds espirituals. Precisament, partint de la premissa que el cristianisme és el diàleg entre Déu i l'home manifestat en la història de la salvació, per a Pau VI,

les característiques supremes d'aquest col·loqui salvador han de reproduir-se en el diàleg entre l'Església i la humanitat.

5) Pau VI va iniciar el seu pontificat de forma brillant i reeixida. Però l'acabà amb un cert dramatisme, sofriment, i poca estimació per part d'alguns sectors eclesials, sobretot després de la publicació de les encíclics *Sacerdotalis caelibatus* (1967) i *Humanae vitae* (1968). En plena crisi del maig del 1968, les estadístiques ens indiquen que el curs 1968-69 fou l'any de més secularitzacions sacerdotals de tota la història de l'Església. Pel que fa a la *Humanae vitae*, va causar gran rebombori quan va aparèixer, essent titllada de conservadora per les ments més perspicaces, però que, en canvi, ho acceptem o no, encara manifesta avui el seu significat «profètic». Els anys que ens separen no li prenen gens de la seva sorprenent capacitat de posar-se encara avui al servei de l'amor i de la vida, de la dignitat de la persona des dels seus inicis, així com al servei de la societat humana i del seu futur. D'aquí que el mateix papa Francesc n'hagi parlat com d'una «genialitat profètica».

Giovanni Battista Montini, Papa de l'Església amb el sobrenom de Pau, l'apòstol dels gentils, volia fer entrar els valors de la societat civil a l'Església. Apòstol ardit, vivia i conservava «la dolça i confortant joia d'evangelitzar, fins i tot quan cal sembrar amb llàgrimes als ulls», com escrivia en l'exhortació *Evangelii nuntiandi* (núm. 80), un dels documents centrals del magisteri postconciliar (1975). Moria a Castel Gandolfo l'agost del 1978. El taüt posat directament a terra, sense cadafal, arrencà un espontani aplaudiment de l'assemblea reunida a la plaça de sant Pere. Apòstol abrandat i abnegat, ens havia dit allò que creia profundament en l'exhortació acabada d'esmentar: «L'Església evangelitzarà el món per la seva vida i la seva conducta, és a dir, pel testimoniatge viscut de fidelitat al Senyor Jesús, de pobresa i de despreniment, de llibertat enfront dels poders d'aquest món, en una paraula, de santedat» (núm. 41).

FRA VALENTÍ SERRA DE MANRESA
Arxiver dels caputxins

 Girona

Els frares celebren quatre segles de presència a la vila

L'Any Caputxí a Arenys de Mar

A Arenys de Mar se celebra l'Any Caputxí en l'escaiença dels quatre segles de l'arribada dels caputxins. L'extens programa d'actes culturals i litúrgics fou presentat per fra Jacint Duran, Bernat Salvanyà, coordinador dels actes commemoratius i l'alcalde de la població, Annabel Moreno, que anuncià la concessió de la Medalla de la Vila als frares, cosa que tindria lloc el 18 de maig.

El 13 de juny, en la festa de Sant Antoni de Pàdua, hi haurà una solemne missa d'acció de gràcies presidida pel bisbe de Girona, Mons. Francesc Pardo, i s'estrenarà un documental. La cloenda dels actes serà, ajudant Déu, el dia de Sant Francesc, amb una celebració eucarística, presidida per fra Eduard Rey, ministre provincial, acompanyat per l'antic guardià de la comunitat arenyenca, fra Jacint Duran, per l'actual guardià i mestre de novicis, fra Lluís Àngel Arrom, i pels frares que s'hi afegiran, vinguts dels diversos convents.

Fundació l'any 1618

El 9 de gener del 1575 s'havia procedit a la separació entre Arenys de Mar i Arenys de Munt i els arenyencs demanaren frares caputxins que havien arribat a Catalunya el 1578. En les sessions del capítol provincial del 1609 els caputxins acceptaren de procedir a la fundació d'un convent a Arenys de Mar, però no s'executà fins a nou anys més tard, el 1618, quan el dia 4 de febrer es reuní a la parròquia de Santa Maria tota «la universitat d'Arenys», és a dir, el consistori municipal d'aquells anys, per tal d'acordar que «en dita Parròquia se edifique y fasse dit Monestir o casa de Caputxins». Mentre es disposava l'edificació del convent, Mn. Pere Jornet concedí als caputxins permís per residir a la capella de la Pietat. El 7 de febrer del 1618 hi fou establerta la primera fraternitat de caputxins, mentre es

Comunitat caputxina d'Arenys.

col·locava la primera pedra del nou convent que s'aixecà a l'indret anomenat encara avui «el Paradís». La capella es dedicà a la Mare de Déu del Bon Viatge.

A redós de la capella de la Pietat els frares hi van viure dos anys i mig, fins que el 2 de juliol del 1620, llavors festa de la Visitació de la Mare de Déu, els caputxins es traslladaren al nou convent de La Plana. Com que el convent s'edificà molt pobrament, tant que les cròniques diuen que el convent d'Arenys era el més pobre de tota la Religió, una mica més tard, l'any 1632, el 2 de maig, es començà a bastir un tercer convent que reemplaçà i amplià l'anterior en uns terrenys que els havien cedit a la mateixa Plana del Paradís i es pogué bastir aquest convent, inaugurat el 6 de novembre del 1634, i amb la nova església conventual estrenada el 31 de gener del 1648. Durant el trienni liberal, del 10 de novembre del 1822 al 2 de desembre del 1823, els frares caputxins van haver d'abandonar el convent ja que fou convertit en caserna.

Exclaustracions i restauració

Acabat el trienni liberal, el convent fou encara ocupat per les tropes realistes aliades dels «Cent mil fills de Sant Lluís», que retornaren les claus als frares el 2 de desembre del 1823. Com que el convent estava molt malmès els caputxins hagueren de sojornar a la casa del

«Sant Francesc beneint la Vila d'Arenys de Mar» (timpà de l'església conventual).

patrici arenyenc d'orientació liberal Jaume Vilà, que havia fugit a Barcelona. El 14 de gener del 1824 els frares retornaven al convent que, de manera definitiva, hagueren d'abandonar el 2 d'agost del 1835, arran dels decrets d'exclaustració i desamortització. L'Estat va vendre el convent d'Arenys per 50.000 duros nominals, pagats amb títols del deute públic sense interès.

En la darrera etapa dels anys de supressió de la vida religiosa a Espanya, l'exclaustrat caputxí Joan Baptista Pruna, fill d'Arenys de Mar, aferrant-se a les possibilitats que ofería l'article 29 del Concordat del 1851, que autoritzava les fundacions de Col·legis de Missioners per a Ultramar, el 1863 reobrí un convent caputxí a la seva vila nadiua amb el compromís d'acollir i formar els candidats a les missions de Mesopotàmia. Els membres que integraven la comunitat de la Casa Missió mantingueren la tradició caputxina de les dues hores d'oració mental, l'observança del silenci regular, l'austeritat a la taula i lectura durant els àpats, l'estudi aprofundit de la filosofia i teologia, però no tenien les matines a mitjanit (com era habitual entre els caputxins), sinó a les cinc del matí. Deu anys després, i en una nova circumstància, el P. Joan Baptista Pruna feu passos per obtenir l'obertura formal del convent d'Arenys de Mar que, amb la Reial Cèdula d'Alfons XII de l'11 de juliol de 1879, el rein' autoritzà la plena

restauració, que fou inaugurat oficialment el dia 2 d'octubre.

Al convent de caputxins d'Arenys de Mar, el 18 de desembre del 1889, festa de la M. D. de la Perseverança, es feu el desmembrament de l'única província caputxina d'Espanya en tres (Aragó, Castellai Toledo) i fou casa-noviciat fins al 1915, quan per raons d'inseguretat calgué traslladar a Manresa la casa de formació. Un cop enderrocat, es pensà a bastir-ne un de nou; les obres començaren el 20 de novembre del 1916, amb la benedicció i col·locació de la primera pedra, en una cerimònia oficiada pel caputxí Joaquim M. de Llavaneres (germà carnal del cardenal Vives), qui havia aconseguit de Benet XV un substanciós ajut de 5.000 lires pontificies per a les obres de construcció.

Sota la direcció de l'arquitecte Bonaventura Bassegoda i Amigó, s'edificà una nova església, dedicada també a la Visitació de la Mare de Déu, que s'inaugurà el 2 d'agost del 1929. Durant la guerra civil es-

panyola, el convent fou convertit en alberg de refugiats i l'església en taller de fusteria. Recuperada la casa el 30 de gener del 1939, s'arranjà per rebre novament novicis, els primers dels quals vestiren l'hàbit l'1 d'octubre del mateix any.

Després del Concili Vaticà II, i amb les Constitucions dels frares renovades el 1968, els frares que participaren al Capítol provincial de l'any 1975 ratificaren la voluntat que a Arenys hi radiqués la fraternitat-noviciat i casa de formació dels novells candidats a la vida caputxina. Des d'aleshores la seva tasca principal ha estat la formació dels candidats a la vida religiosa. A part, la fraternitat està dedicada a altres serveis com ara l'animació de grups de pregària, l'ajut als pobres (molt valorat a la vila), la coordinació de nombroses activitats del Casal de Joventut Seràfica i la col·laboració pastoral a les parròquies veïnes d'Arenys de Munt i Sant Iscle de Vallalta i la cura de la casa de retir de Sant Martí del Montnegre.

Obri les portes al millor especialista en neteja de centres educatius

Obrirà les portes al futur

Ens adaptarem a les noves necessitats en neteja del seu centre educatiu

Netejant, posem tots els sentits

Treballem per a la: **SAGRADA FAMÍLIA**

Carrer Can Pi, 17 3r (Abans Carretera antiga del Prat)
08908 l'Hospitalet de Llobregat (BARCELONA)
Tel. 902 010 977 Fax 93 418 87 27 www.lunet.es comercial@lunet.es

Lunet amb tu món

Lleida

Mons. Salvador Giménez defensa al jutjat la legitimitat de la col·lecció d'art diocesana

En suport del Museu

El bisbe de Lleida i el director del Museu, el 8 de maig.

El 8 de maig passat vam viure un altre episodi del «serial» del litigi pels 111 béns que el bisbat de Barbastro-Montsó reclama al bisbat de Lleida, procedents de les parròquies de la Franja de Ponent, segregades de Lleida l'any 1995.

Ara, el bisbat i el Consorci del Museu de Lleida han respost a la demanda judicial interposada pel bisbat de Barbastro-Montsó, que reclama la propietat de les obres. Es tracta d'una situació poc usual, en la qual un bisbe (Mons. Àngel Pérez, bisbe de Barbastro) en porta un altre (Mons. Salvador Giménez, bisbe de Lleida) davant de la justícia. El bisbat de Lleida ha respost a la demanda de Barbastro amb contundència. «El bisbe Messeguer no era un lladre», ha dit el bisbe Salvador en una concorreguda roda de premsa.

I qui era el bisbe Messeguer? Josep Messeguer va ser bisbe de Lleida entre 1889 i 1905. Va recuperar desenes d'obres d'art i objectes de culte de parròquies de la Franja de Ponent (llavors diòcesi de Lleida) seguint les indicacions que va donar llavors el papa Lleó XIII per salvar el patrimoni històric.

La diòcesi de Lleida creu que Josep Messeguer va comprar les obres legalment. Els lletres lleidatans es basen en la ingent documentació recopilada per la conservadora del Museu de Lleida, Carmen Berlabé, que va integrar a la seva tesi doctoral i que el mes de febrer va publicar en un volum de 700 pàgines: *Del Museu Diocesà al Museu de Lleida* (Pagès Editors).

Es tracta de factures, notes i escrits conservats als arxius diocesans sobre les donacions, compres o permutes a través de les quals el bisbe Messeguer va conformar a finals del segle XIX l'embrió del Museu Diocesà de Lleida, del qual enguany se celebrarà el 125è aniversari.

Serà la primera vegada que la justícia (civil o canònica) examini aquesta documentació. Ja a la causa canònica, el llavors bisbe de Lleida, Francesc Xavier Ciuraneta, va presentar aquesta documentació però va ser rebutjada.

Per la seva part, el director del Museu de Lleida, Josep Giralt, va reconèixer que 28 de les peces reclamades són en dipòsit a Lleida però que «la llei del Patrimoni Cultural de Catalunya no permet disgregar un conjunt protegit com a col·lecció unitària sense l'autorització de la Generalitat».

Amb tot aquest enrenou, hi ha possibilitats d'evitar el judici? El bisbe de Lleida, Salvador Giménez, va deixar clar que «no es tracta de cap baralla entre bisbes» i fins i tot va assegurar que «ens avenim» (amb el bisbe de Barbastro). Va afegir que «l'ideal seria evitar la confrontació» però ara «amb un plet judicial civil en marxa, els mandats podem defensar-nos».

Hi ha hagut diversos intents per arribar a un acord. El darrer va ser el mes de novembre passat quan el bisbe de Lleida i el bisbe de Barbastro es van reunir a Lleida amb el director del Museu de Lleida, Josep Giralt i el director General de Patrimoni de la Generalitat, Jusèp Boya. La reunió va ser cordial però poc profitosa. Barbastro presentava la demanda civil uns mesos després.

ROCA,
100 ANYS
D'HISTÒRIA

més a la teva
botiga Roca
i a roca.es

Tota una vida junts formant part
de la vida de moltes famílies, tenint cura
de tu i dels teus.

Roca es projecta cap a un futur
cada vegada més net i confortable,
oferint-te els productes més innovadors,
per fer-te la vida més fàcil.

Ja hem començat a escriure un nou futur
amb tu, el futur comença ara.

Roca

Sierra Leone

El salesià Crisafulli rescata nenes de la prostitució a Freetown

Un home bo

«Em va cridar l'atenció veure grups de nenes que es movien plegades, com vestien, com se'ls acostaven els homes, com les tocaven... eren nenes que exercien la prostitució.» Així va ser com fa dos anys el salesià Jorge Crisafulli va descobrir als carrers de Freetown, la capital de Sierra Leone, el drama d'unes menudes, de 9, 10 i 11 anys!, que venien el seu cos. «Vaig atansar-me a un grup d'elles, vaig apartar-ne els homes i em vaig identificar com a sacerdot de Don Bosco, els vaig dir que corrien perill al carrer, les vaig convidar al nostre centre i els vaig

oferir fer-se una revisió mèdica.»

L'endemà, sis nenes trucaven a les portes de Don Bosco. El pare Jorge va constatar que eren «nenes durant el dia i adultes a la nit. Es comporten com nenes, senten com nenes, juguen com nenes, pensen com nenes... i tenen els drets de totes les nenes». Així va sorgir un projecte específic per a elles: el programa *Girls Os+*, que ha aconseguit rescatar del carrer 150 nenes.

Els divendres a la nit, quan més «feina» tenen les menudes, un autobús de Don Bosco recorre els carrers buscant-les. «L'autobús és la possibilitat de posar-nos en sortida i no esperar que vinguin a nosaltres. Cal trobar-les on viuen, on treballen, on dormen...», ens explica el P. Jorge.

Els salesians disposen d'un centre, el Girls Shelter, que acull entre 25 i 30 nenes. És un refugi temporal que ofereix menjar, roba, cures mèdiques... encara que el «més important que oferim és l'educació. Els nostres treballadors socials visiten les seves famílies per veure si estan disposades a rebre-les. La rehabilitació no és només amb les nenes, també amb les famílies. Cal treballar amb elles perquè perdonin, acullin, perquè algunes nenes venen amb nadons».

Per a les que no tenen ningú, els salesians estudien tenir uns Club Home, unes petites cases on visquin sis o set nenes amb un treballador social i puguin anar a l'escola o rebre cursos de capacitació laboral. Segons Crisafulli, «l'educació és la sortida que oferim a la situació d'esclavitud en què viuen».

Les nenes acaben al carrer per molts motius, però bàsicament és per la pobresa i el lucre dels grups mafiosos i els xulos, als quals no els fa capgràcia la feina del P. Crisafulli

i del seu equip.

Per al P. Jorge, les autoritats haurien de «canviar la imatge que tenen d'aquestes nenes perquè les veuen com un problema, no com a víctimes i com a nenes amb drets. Caldria canviar les lleis, que castiguen les menors, perquè castiguen les mífies i qui consumeix sexe infantil. El govern hauria de treballar amb les ONG la prevenció: canviar la mentalitat dels nois i dels homes, dir-los que la dona no és un objecte d'usar i llençar».

Les nenes prostitutes tenen ferides físiques, psicològiques i espirituals. «Es veuen a elles mateixes com a noies dolentes», comenta el salesià, «s'autojutgen i creuen que Déu se n'ha oblidat. No em canso de repetir-los que Déu les ha creat, que les estima i en té cura. Elles són les víctimes, no les culpables. Són boniques i recuperar l'autoestima és summament important». «Per a mi», narra el P. Jorge, «l'alegria més profunda és veure-les sortir i

El P. Jorge amb algunes de les nenes que recull al carrer.

somriure novament. Experimento una profunda pau interior».

El P. Crisafulli, la seva comunitat i els treballadors socials treballen amb el cor de Don Bosco: «Hem de sortir al carrer i absorbir tot el dolor que puguem per presentar-lo a Jesús. Ell té la gràcia i el poder de guarir allí on no podem fer res. Quan sortim al carrer intentem mirar amb la mirada de Jesús, tenir la seva mateixa actitud davant dels que més pateixen i donar-los aquesta abraçada guaridora que donava Jesús als més pobres.»

El documental *Love* recull el treball del P. Crisafulli i ens acosta la dura realitat de les nenes prostitutes de Sierra Leone. «Volem mostrar els dos tipus d'amor: un que objectivitza i utilitza la persona per obtenir plaer i la llença; i un altre que no busca res en l'altra persona, simplement en vol el bé. Aquest és l'amor de Don Bosco que elles experimenten i que allibera.»

ESGLÉSIA EN SORTIDA

Maria Verge avui

Quan era petita, a l'escola, durant el mes de maig tradicionalment dedicat a Maria, resàvem cada dia amb un full que recollia diverses oracions dedicades a ella.

Actualment ja no és tan popular aquesta devoció, tot i que per a algunes persones la figura de Maria pren més rellevància amb l'evolució personal i de fe.

Maria és la figura que possibilita l'encarnació de Déu tal com ell l'havia plantejat; va respondre amb absoluta disponibilitat i generositat davant una proposta que, de primer moment, podria semblar totalment inviable a ulls humans.

Maria va restar sempre fidel a Jesús i la seva missió, malgrat que en molts moments dubtés i hagués preferit que no fos aquesta. Maria hi és quan Jesús neix a l'estable i també quan mor en creu. Maria és la persona que més esperança té que la vida de Jesús ha estat plena i donarà fruit, perquè és Fill de Déu; continua amb els amics del seu fill un cop ell ha mort; hi és quan arriba l'Esperit Sant.

Ens calen referents d'amor que, amb confiança i esperança, restin fidels a la missió que han acceptat voluntàriament tot vivint de manera valenta el que creuen profundament.

Maria Verge resta sempre fidel i disponible a la voluntat de Déu; és la nostra referent de fe i esperança, com ho són moltes mares en les nostres vides.

ESTHER BORREGO

XAVIER MORETÓ

Consiliari de Vida Creixent de Barcelona

Pregar és entrar en comunió amb Déu.

La presència de Déu en els més grans

El novè capítol del temari d'enquany té un títol molt suggeridor: «En la nuesa del cor trobar Déu.» Jo encara diria més: trobar Déu en l'absència... Sant Agustí deia que, després de cercar Déu en totes les filosofies, s'havia adonat que Déu era en ell, dins seu. «Més a prop que jo mateix.» I sant Joan de la Creu diu en el seu *Càntic espiritual*: «nada, nada, nada, nada...» És l'experiència

de buidor, d'absència. És l'experiència de Jesús a la creu: «Pare, per què m'heu abandonat?»

On és Déu? Cal educar la fe i la sensibilitat per adonar-nos de la seva presència. Amb l'edat ens anem adonant que Ell hi és però d'una altra manera. Cal saber copsar «la música de Déu» que deia Beethoven. Una presència discreta però real. Déu és aquell «vent suau»,

aquell «ventijol» d'Elies, molt eloqüent davant d'aquells que troben a faltar un Déu espectacular, contundent, que intervé, precisament, davant del mal: «Surt i estigues dret davant meu dalt la muntanya, que hi passaré jo, el Senyor. Aleshores s'aixecà un vent huracanat i violent que esberlava les muntanyes i esmicolava les roques, però en aquell vent el Senyor no hi era. Després del vent va venir un terratrèmol, però el Senyor tampoc no era en el terratrèmol. Després del terratrèmol va arribar foc, però el Senyor tampoc no era en aquell foc. Després del foc es va alçar el murmurí d'un ventijol suau. En sentir-lo, Elies es tapà la cara amb el mantell...», 1Re 19,11-13.

Elies es tapa la cara perquè havia vist Déu i veure'l era morir...

També ens pot ajudar recordar quan «hi veiem clar»: un recés, una experiència propera... «Jo sé de qui m'he fiat», ens diu sant Pau, és a dir, «jo recordo quan hi veia clar, ara que potser no les tinc totes».

Finalment, un lloc privilegiat de presència de Déu és la pregària. Pregar és entrar en comunió amb Déu. Dedicar un temps a la pregària personal ens ajuda a mantenir la seva realitat durant tota la jornada, és a dir, fer de la nostra vida una presència, la més gran —i discreta— de totes.

MALLORCA

Mons. Sebastià Taltavull, gran propulsor de Vida Creixent

Des del seu càrrec com a administrador apostòlic a la nostra diòcesi i, un any després, nomenat bisbe de Mallorca, Sebastià Taltavull ha demostrat sentir una gran estimació pel moviment de Vida Creixent establert a l'Església de Mallorca. Ha participat en tots els seus actes i ha saludat els components dels grups —23 a Palma i 18 a la part forana— que tenen les seves reunions en diferents centres parroquials, per reflexionar seguint els guions preparats per la comissió d'estudis. Reflexió i pregària.

Recordem que el nostre bisbe, sent auxiliar de Barcelona, fou l'autor dels guions per a les reflexions a seguir pels grups de V.C. en el curs 2012-2013.

El bisbe de Mallorca va assistir a la inauguració del curs 2017-2018 que va tenir lloc a la Porciúncula. Hi va pronunciar la lliçó inaugural i ens va encoratjar a continuar per ser testimonis de l'Evangeli. Concelebrà l'Eucaristia amb diversos consiliaris de V.C. i, després, va participar

en el dinar de germanor.

El 2 de febrer, va participar en la diada dels nostres patrons, a la paròquia de Lloseta, i en la benedicció de candeles... V.C. fou acollida pels preveres de dita paròquia. Hi varen assistir membres de tot Mallorca, més de 350 persones de tota l'illa. El rector de la Unitat Pastoral, Mn. Carles Seguí, va donar la benvinguda a tots els participants en aquesta entranyable festa.

Mons. Sebastià Taltavull, en la seva homília, va manifestar el seu afecte cap al moviment: «Jo també soc un de vosaltres.» Va animar els presents a ser signes d'esperança entre el fills i els nets. El papa Francesc us té presents i demana per vosaltres.

El senyor bisbe va anunciar que assistiria a la cloenda de final de curs de Vida Creixent, de finals del mes de maig, al santuari de Nostra Senyora de Lluc, patrona de Mallorca.

PEP BAUÇA I PIZÀ

Vicepresident de V. C. Mallorca

AGENDA

JUNY

Dissabte 16 de juny: trobada de final de curs oberta a tothom.

Matí a la paròquia de Sant Ignasi. Inici a les 10.30 h. Conferenciant, el P. Francesc Roca, amb un tema sobre l'Esperit Sant.

L'Evangelí de la família: joia per al món

Us oferim les catequesis preparatòries per a la IX Trobada Mundial de les Famílies, que se celebrarà a Dublín del 21 al 26 d'agost de 2018. Més informació: Delegació de Pastoral Familiar de Barcelona, tel. 93 453 86 59 / secretaria.familia@arqbcn.cat

PRIMERA CATEQUESI

Les famílies d'avui

Fill meu, per què t'has portat així amb nosaltres? El teu pare i jo et buscàvem amb ànsia (Lc 2,48)

Els Evangelis narren molt pocs esdeveniments de la Sagrada Família de Natzaret. La resta es deixa a la nostra imaginació, tenint en compte que van ser al voltant de trenta anys els que Jesús va viure a Natzaret amb la seva família. Els pocs episodis que ens han transmès han estat, per tant, fonamentals per percebre el ministeri d'aquesta Família. L'únic passatge que ens presenta Jesús amb dotze anys (en aquell temps, amb aquesta edat ja no es considerava nen, sinó una persona que acaba d'assolir l'edat de la maduresa) interactuant amb els seus pares es troba en l'Evangelí de Lluc i és el conegut passatge anomenat: *A l'edat de dotze anys, Jesús va al temple.*

Segurament hauríem esperat una narració d'una pàgina idíl·lica de la Sagrada Família, una mica com la dels anuncis publicitaris, en els quals tots els membres de la família són guapos, sempre somrients i lluminosos, gaudint d'una comprensió mútua total i absoluta. En canvi, per la nostra gran sorpresa, l'Evangelí ens explica una història molt diferent. Per utilitzar termes molt emprats en el dia d'avui, la Família de Natzaret "està en crisi". Maria i Josep són persones molt re-

ligioses, van puntualment cada any al temple de Jerusalem per la festa de la Pasqua, com ens diu el propi Lluc; porten Jesús amb ells per educar-lo en aquests ritmes religiosos, però de cop i volta, durant el viatge de tornada de Jerusalem, després d'un dia de camí, no troben Jesús en el grup. Aquesta Família va a pregar, però aparentment la seva pregària i devoció religiosa no preserva d'aquest tipus de vicissituds familiars. Imaginem-nos doncs, el que Maria i Josep poden experimentar davant aquest esdeveniment absolutament inesperat. Un pare i, sobretot, una mare poden comprendre bé la terrible angoixa en la qual s'enfonsen els pares quan no troben el seu fill i no saben on cercar-lo. En definitiva, aquesta Sagrada Família no ens fa una bona impressió, no ens dona un bon testimoni i no pot servir-nos d'exemple. ¿Per què l'evangelista Lluc ens narra i vol que quedi reflectit en la història aquest episodi tan dramàtic? Tot això desmunta la nostra manera d'imaginar aquesta Família i certament ens porta més enllà, vers un misteri més gran que escapa a la nostra comprensió. Així doncs, el Papa Francesc, a l'*Amoris Laetitia*, obre els nostres ulls a aquest misteri: «*La Bíblia està poblada de famílies, de generacions, d'històries d'amor i de crisis familiars, des de la primera pàgina, on entra en escena la família d'Adam i Eva i el seu pes de violència però també amb la força de la vida que continua (cf. Gn 4)*» (AL 8).

La funció de la Paraula

La Paraula de Déu no ens presenta en absolut una imatge idealista i abstracta de la família, com hauríem esperat, sinó que ofereix a la nostra mirada diferents històries de famílies concretes, amb la singularitat i particularitat dels seus problemes, dificultats i desafiaments. La Paraula ens remet directament a la realitat amb «*la presència del dolor, del mal, de la violència que trenquen la vida de la família i la seva íntima comunió de vida i d'amor*» (AL 19). De la mateixa manera «*es presenta la icona de la família de Natzaret, amb la seva quotidianitat feta de cansaments i fins de malsons, com quan hagué de sofrir la incompreensible violència d'Herodes, experiència que es repeteix tràgicament encara avui en tantes famílies de pròfugs rebutjats i inermes*» (AL 30). El punt fonamental, per tant, no és l'absència de crisi en les famílies (no hi ha una sola família, ni tan sols la Sagrada Família, que n'estigui exempta), sinó com reaccionar davant qualsevol crisi. El passatge evangèlic de Lluç, en la seva visió de futur i concreció, ofereix a totes les famílies les coordenades fonamentals que es converteixen en una verdadera escola de vida per a tots. En un primer impacte nosaltres, els pares d'avui, que tenim cura i parem atenció als nostres fills, immediatament ens adonaríem de la imprudència de Josep i Maria de deixar el seu Fill sol i desatès durant un dia sencer de viatge, en el camí de retorn a casa. En realitat en aquella cultura Jesús ja no era considerat un menor d'edat, raó per la qual és tractat com un de la seva edat. A més, també podem adonar-nos d'un altre element més profund, amb una expressió àmpliament utilitzada, tant en l'àmbit social com en l'eclesial: «*desafiament educatiu*». Respecte d'això, el Papa Francesc ens ofereix a tots una clarivident indicació: «*L'obsessió no és educativa, i no es pot tenir un control de totes les situacions per les quals podria arribar a passar un fill. [...] Llavors la gran qüestió no és on és el fill físicament, amb qui està en aquest moment, sinó on és en un sentit existencial, on està posicionat des del punt de vista de les seves conviccions, dels seus objectius, dels seus desigs, del seu projecte de vida. Per això, les preguntes que*

faig als pares són: «Intentem comprendre "on" són els fills realment en el seu camí? On és realment la seva ànima, ho sabem? I, sobretot, volem saber-ho?» (AL 261).

El fill sorpresa

Sovint ens trobem davant un gran nombre de pares que es preocupen perquè els seus fills puguin participar en moltes activitats, didàctiques, esportives i artístiques, i fins i tot els empenyen a fer les coses que ells mateixos haurien volgut fer

quan eren joves, però que mai no s'aturen a escoltar ni tan sols per un moment tot el que hi ha en el seu cor. Josep i Maria corren aquest risc, amb tota l'angoixa que això comporta, i només després de tres dies, tres llargs i inacabables dies, troben Jesús en el temple. La seva primera reacció és de sorpresa, perquè, com llegim en l'*Amoris Laetitia*, «*És inevitable que cada fill ens sorprengui amb els projectes que brollin d'aquesta llibertat, que ens trenqui els esquemes, i és bo que això succeeixi. L'educació comporta*

la tasca de promoure llibertats responsables, que optin en les cruïlles amb sentit i intel·ligència; persones que compreguin sense retallades que la seva vida i la de la seva comunitat està en les seves mans i que aquesta llibertat és un do immens» (AL 262). El fill és sempre una sorpresa, sempre és un misteri per als pares, ja des de la seva concepció. «Amb els avenços de les ciències avui es pot saber a l'avançada quin color de cabells tindrà l'infant i quines malalties podrà sofrir en el futur, perquè totes les característi-

ques somàtiques d'aquesta persona estan inscrites en el seu codi genètic ja en l'estat embrionari. Però només el Pare que l'ha creat el coneix en plenitud. Només ell coneix la cosa més valuosa, més important, perquè ell sap qui és aquest infant, quina és la seva identitat més fonda» (AL 170). Per tant, davant el misteri del fill, l'actitud que s'ha de tenir mai pot ser una actitud de judici, decepció, acusació i condemna. Quants cops surten dels llavis dels pares afirmacions que realment maten un fill: "Tu no ets el fill que jo esperava!". Davant aquest «reflex vivent del seu amor, signe permanent de la unitat conjugal i síntesi viva i inseparable del pare i de la mare» (AL 165) l'actitud més sensata és l'obertura a la sorpresa de Déu. Tot això no s'aconsegueix de manera espiritualista o, per dir-ho d'una altra manera, inhumana. És evident que el que és inesperat molesta, pertorba i provoca angoixa, com en el cas de Josep i Maria, que cercaven Jesús angoixats. L'evangeli no deshumanitza el cor de l'home, sinó que respecta i dona veu als sentiments, que no són ni bons ni dolents, i alhora ens ensenya a relacionar-nos amb els nostres sentiments: sempre hem de preguntar-nos i preguntar. Li fan una pregunta a Jesús, de fet és Maria qui la fa en nom de tots dos a Jesús. Utilitzant les paraules de manera extraordinàriament concisa ens obre al veritable misteri de la genitorialitat: «Fill meu, per què t'has portat així amb nosaltres? El teu pare i jo et buscàvem amb ànsia» (Lc 2,48).

Identitat del Fill

El fill sempre és un fill, i com a tal sempre ha de ser cridat, reconegut i estimat. Al fill se li ha de preguntar sempre, mai se l'ha d'acusar i condemnar, i un pare mai pot posar-se en joc a si mateix en la relació amb el fill. "Per què t'has portat així amb nosaltres?" El que està en joc no és la regla o el deure moral ni el que està bé o malament. El que més importa és la relació, i en aquest cas la relació fonamental entre pare i fill. Maria encara va més enllà. Ella no només remarca la relació entre pare i fill, sinó també la relació entre pare i mare i fill en la seva fermesa i integritat. Ella, la mare, no només parla en el seu propi nom, sinó que parla

primer en nom del pare i després d'ella mateixa. Darrere d'aquesta seqüència hi ha un ordre extraordinari de la paternitat i de la maternitat en relació amb els fills. El Papa Francesc afirma amb raó que «ambdós "contribueixen, cada un d'una manera distinta, a la cria d'un nen. Respectar la dignitat d'un nen significa afirmar la seva necessitat i dret natural a una mare i a un pare". No es tracta tan sols de l'amor del pare i de la mare per separat, sinó també de l'amor entre ells, percebut com a font de la pròpia existència, com a niu que acull i com a fonament de la família. Altrament, el fill sembla reduir-se a una possessió capritxosa. Tots dos, home i dona, pare i mare, són "cooperadors de l'amor de Déu Creador i en certa manera el seus intèrprets". Mostren als seus fills el rostre matern i el rostre patern del Senyor» (AL 172).

La funció paterno-maternal

¿Per què parla Maria i no Josep? ¿Per què esmenta primer el seu marit? Perquè des que el món és món no podem negar de cap manera la singularitat de la relació de la mare amb el seu fill concebut i portat a les seves entranyes: «ella és qui «acompanya Déu perquè es produeixi el miracle d'una nova vida» (AL 168). Això de dur l'infant al seu si, en les seves pròpies entranyes, no és només un element anatòmic o fisiològic o temporal de la mare, sinó que afirma una dimensió permanent que caracteritza la maternitat de la mare. Maria parla a Jesús perquè ella té una relació més propera i íntima amb el seu fill, però alhora (cosa que haurien d'aprendre a fer totes les mares d'avui dia) actua com a intermediària de Josep i afirma l'antecedència de la paternitat respecte a la maternitat. Aquí estem lluny d'un discurs cultural, social o moral o, més encara, d'un discurs masculista, en el qual s'afirma la prioritat del pare sobre la mare. El passatge evangèlic fa que la nostra mirada s'elevi, vagi més lluny i més profundament: el pare és un signe de la Paternitat de Déu. Tanmateix ¿què passa en l'actualitat? En «una "societat sense pares". En la cultura occidental, la figura del pare estaria simbòlicament absent, desviada, esvaïda» (AL 176). L'evangeli ens il·lumina, doncs, sobre una veritat fo-

amental: «els fills necessiten trobar un pare que els espera quan retornen dels seus fracassos. Faran de tot per no admetre-ho, per no fer-ho veure, però el necessiten» (AL 177). Si Maria i Josep aconseguen relacionar-se com a mare i pare amb Jesús, és perquè en la base està viva la seva complicitat conjugal. Quants cops oblidem que el fonament de la paternitat no és la filiació (un no es converteix automàticament en pare amb el naixement natural del fill i Josep n'és un testimoni concret), sinó la conjugalitat de la parella.

Cultura del provisor

De fet, la crisi fonamental que les famílies travessen actualment es refereix a l'analfabetisme afectiu, que comença en la relació fonamental entre els dos cònjuges i que s'estén a totes les altres esferes, generant la «cultura del provisor». *Em refereixo, per exemple, a la velocitat amb què les persones passen d'una relació afectiva a una altra. Creuen que l'amor, com en les xarxes socials, es pot connectar o desconnectar a gust del consumidor i fins i tot bloquejar ràpidament. Penso també en el temor que desperta la perspectiva d'un compromís permanent, en l'obsessió pel temps lliure, en les relacions que mesuren costos i beneficis i es mantenen únicament si són un mitjà per posar remei a la soledat, per tenir protecció o per rebre algun servei. Es trasllada a les relacions afectives el que passa amb els objectes i el medi ambient: tot és descartable, cadascú usa i llença, gasta i trenca, aprofita i espreu mentre serveixi. Després, adieu-siau!» (AL 39). Evidentment que tot això desanima les generacions més joves a formar una família, espantades pel fracàs dels qui van fer aquesta elecció abans que ells. En aquest sentit, la Família de Natzeret es converteix en un far que no és ideal, sinó real, perquè també ella, en les contradiccions i absurds dels seus esdeveniments vitals, mostra a totes les generacions «la joia de l'amor» (AL 1) que es viu dins la llar. Per aquest motiu, el Sant Pare afirma rotundament que: «l'aliança d'amor i fidelitat, de la qual viu la Sagrada Família de Natzeret, il·lumina el principi que dona forma a cada família, i la fa capaç d'afrontar millor les vicissituds de la vida i de la història. Sobre aquesta base, cada*

família, malgrat la seva feblesa, pot arribar a ser una llum en la foscor del món. "Lliçó de vida domèstica. Que Natzeret ensenyi què és la família, la seva comunió d'amor, la seva senzilla i austera bellesa, el seu caràcter sagrat i inviolable; que ensenyi l'aspecte fonamental i insuperable de la seva sociologia"» (AL 66). ¿Volem aprendre a ser una família? Llencem per la borda el model idealitzat que tenim en els nostres caps i mirem la Sagrada Família, que mostra a tots com els esdeveniments crítics de la vida són una font inesgotable de gràcia i de santificació per al món sencer.

EN FAMÍLIA

Reflexionem

1. ¿Què significa que una crisi familiar pugui convertir-se en una font inesgotable de gràcia?
2. Segons la vostra opinió, ¿quina és la singularitat pròpia de la maternitat o de la paternitat?

Visquem

1. Segurament en la vostra vida familiar i conjugal no hi han mancat les dificultats, els problemes i les anomenades "crisis". ¿Com les heu afrontat? ¿Com les hauríeu d'haver afrontat a la llum de la catequesi que heu meditat?
2. ¿Com vius el ser pare o ser mare en relació amb el cònjuge que Déu ha posat al teu costat? ¿Com pots fer experimentar al teu fill o als teus fills la interrelació entre la paternitat i la maternitat?

EN L'ESGLÉSIA

Reflexionem

1. ¿Per què és difícil que la bellesa de la cultura de l'amor per sempre resulti atractiva davant la cultura del que és temporal?
2. ¿En quin sentit la Paternitat de Déu és el fonament de tota genitorialitat terrenal?

Visquem

1. ¿Com hauria d'interactuar la comunitat eclesial amb les múltiples i freqüents crisis familiars? ¿Quin estil, quines metodologies, quins instruments, quins espais i què més està cridada a oferir?
2. Ser pares i mares és la missió més difícil i complexa. ¿L'Església,

com està cridada a contribuir a aquesta missió única i singular?

SEGONA CATEQUESI

Les famílies a la llum de la Paraula de Déu

Els pares de Jesús anaven cada any a Jerusalem amb motiu de la festa de Pasqua (Lc 2,41)

La icona evangèlica, rerefons d'aquesta catequesi, ens fa prendre consciència immediatament de la profunditat religiosa de la Sagrada Família de Natzaret. Com llegim en l'Evangeli de Lluç, cada any, precisament per la festa de la Pasqua, Josep i Maria amb Jesús van junts al temple de Jerusalem per dur a terme el seu acte de fe. Estem davant una família en la qual tots els membres, pare, mare i fill, junts inicien un llarg camí, amb totes les penalitats i esdeveniments imprevistos del temps (fins al punt que en el camí de retorn Jesús s'arriba a perdre), per celebrar l'acte d'acció de gràcies pasqual a Déu per l'alliberament del poble d'Israel de l'esclavatge d'Egipte. És una família que, en fer memòria de l'amor salvador de Déu, el fa viu i actiu en el seu present amb vista a un futur en el qual la fidelitat divina donarà plenitud i acompliment a la Seva promesa. El pelegrinatge no és només un simple acte devocional i religiós que forma part de les tradicions pròpies del poble. Certament no és nou veure famílies senceres, amb tots els seus membres, participant en festes religioses que atrauen l'atenció de comunitats senceres, com la festa del Sant Patró o els esdeveniments religiosos que caracteritzen algunes cultures en la seva vivència dels temps forts de l'any litúrgic, especialment Nadal, Setmana Santa i Pasqua. El que fa la Sagrada Família no és només un acte tradicional, sinó quelcom que revela un important *background* que coneixem a través dels anteriors passatges evangèlics, abans de la narració d'aquest episodi. Tant Maria com Josep són interpellats per una Paraula que, venint del més Alt d'una manera completament inesperada i sorprenent, els provoca una resposta de fe. Si no es realitza una lectura en profunditat dels dos relats evangèlics, el de Lluç sobre Maria i el de Mateu sobre Josep, és

diffícil comprendre la total adhesió de fe d'ambdós al misteriós projecte diví. Sovint donem per segur i per evident que l'aparició de l'àngel a Maria es realitza a la seva casa de Natzaret i la de l'àngel a Josep en somnis, i ens sembla normal que ambdós donin el seu consentiment. En realitat, els dos relats evangèlics estan destinats a transmetre un encontre amb el que és diví i la seva consegüent crida envoltada d'un misteri tan profund que les paraules no serien capaces d'expressar. Lluç no parla precisament d'una aparició, sinó que utilitza l'expressió: "entrà a trobar-la" (Lc 1,28), mentre que Mateu, tot i que escriu "se li va aparèixer en somnis un àngel del Senyor" (Mt 1,20), afirma que la manifestació del que és diví no és tan evident perquè en realitat succeeix en el somni. Per tant, no és l'anomenada "teofonia" el missatge central dels dos evangelistes, sinó la Paraula de Déu que interpel·la el cor de Maria i el cor de Josep a una resposta total que marcarà tota la seva vida.

Missatge de la Paraula

Aquesta Paraula comunica, informa, anuncia, indica i fa prendre consciència a les dues persones dels esdeveniments nous, extraordinaris i inesperats, però sobretot vol crear una relació amb la persona interpellada. Déu comunica a ambdós la mateixa Paraula: "No pateixis" (Lc 1,30; Mt, 1,20). En aquest sentit, les paraules del Papa Francesc en l'*Amoris Laetitia* són molt aclaridores: «la Paraula de Déu no es mostra pas com una seqüència de tesis abstractes, sinó com una companya de viatge també per a les famílies que estan en crisi o enmig d'algun dolor, i els mostra la meta del camí, quan Déu «eixugarà totes les llàgrimes dels seus ulls, i no existirà més la mort, ni el dolor, ni crits, ni sofriment» (Ap 21,4)» (AL 22). Si Maria i Josep van cada any al temple de Jerusalem per a la festa de la Pasqua, ben disposats als sacrificis i esdeveniments imprevistos que comportava un viatge en aquell temps, portant també amb ells Jesús, és perquè han experimentat i continuen experimentant la Paraula de Déu en la seva vida concreta. Tota la seva història és una trama teixida amb el mateix fil: la Paraula. És la Paraula la

que els porta a donar a llum Jesús en un portal a Betlem, acomplint el que l'Esclatava havia profetitzat per mitjà de Miquees: «*I tu Betlem, terra de Judà, no ets de cap manera la més petita de les principals viles de Judà, perquè de tu sortirà un príncep que pasturarà Israel, el meu poble*»; és la mateixa Paraula la que els convida a fugir a Egipte per salvar Jesús de les mans d'Herodes (Mt 2,13); i segueix essent la Paraula la que els fa tornar a la terra d'Israel un cop Herodes ha mort (Mt 2,19-23). La Sagrada Família, amb les seves vicissituds, ens ensenya a tots que la Paraula de Déu no és una transmissió de veritats religioses, ni una catequesi, ni un ensenyament de normes morals per posar en pràctica; la Paraula és una relació viva i profunda amb Déu que es converteix en història de cada família. Per això el lloc original en el qual es transmet la narració de l'experiència de la Paraula divina és precisament la família, com afirma el mateix Papa Francesc: «*La Bíblia considera també la família com la seu de la catequesi dels fills. Això brilla en la descripció de la celebració pasqual (cf. Ex 12,26-27; Dt 6,20-25), i després va ser explicitat en la hagadà jueva, o sigui en la narració dialògica que acompanya el ritu del sopar pasqual. Més encara, un Salm exalta l'anunci familiar de la fe: "El que vam sentir i aprendre, el que els pares van contar, no ho amagarem als nostres fills, i ells ho contaràn als qui vindran: són les gestes glorioses del Senyor, el seu poder i els seus prodigis. Ell va fer un pacte amb el poble de Jacob, donà una llei als fills d'Israel. Ell va manar als nostres pares que tot això ho ensenyessin als seus fills, perquè ho coneguessin els qui vindran i els fills que naixeran després. Que s'alcin, doncs, i ho contin als seus fills" (Sl 78,3-6). Per tant, la família és el lloc on els pares es converteixen en els primers mestres de la fe per als seus fills. És una tasca artesanal, de persona a persona: "Quan el dia de demà el teu fill et preguntí [...], li respondràs..." (Ex 13,14). Així, les distintes generacions entonaran el seu cant al Senyor, "infants i vells, joves i noies" (Cl 148,12)» (AL 16).*

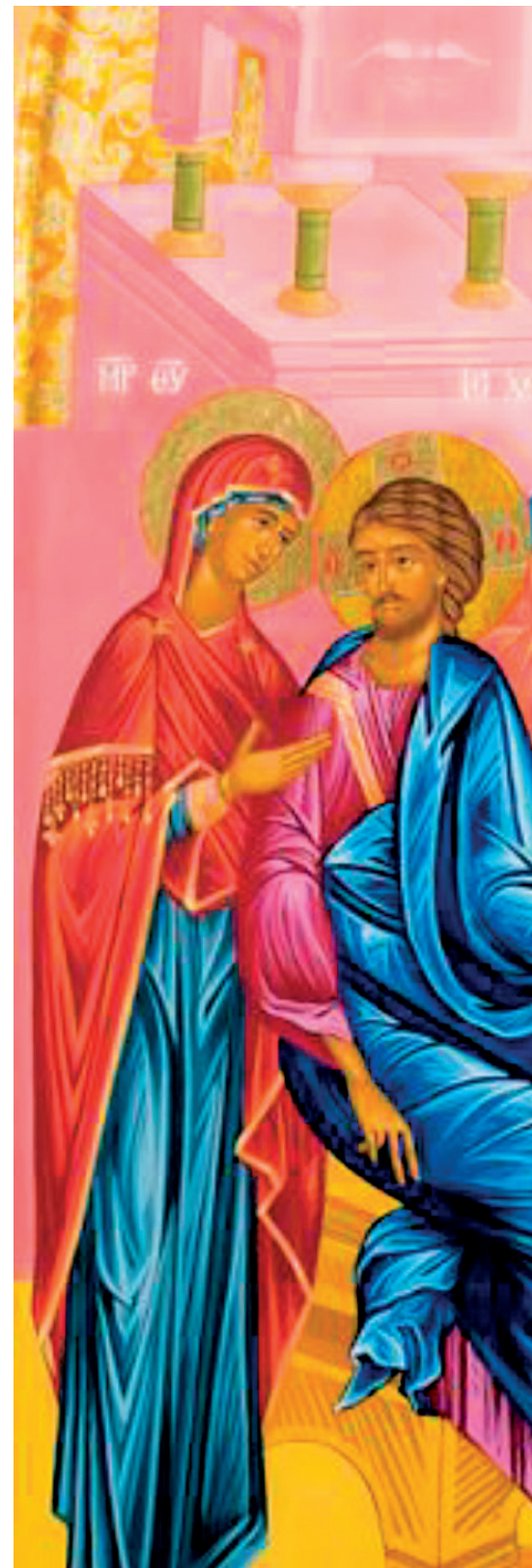
La fe com a experiència de vida

Estem tan acostumats a reduir la transmissió de la fe a només l'en-

senyament de normes, veritats, pràctiques religioses, que arribem a oblidar que la fe és una experiència viva i concreta de Déu. Però si aquesta experiència no es realitza i no es fa carn entre les quatre parets domèstiques, la fe cristiana es limita a un simple acte religiós ritual dins dels edificis de les nostres esglésies amb molt poques ressonàncies en la realitat quotidiana. És comú queixar-se que els nois i joves d'avui, havent completat el procés d'iniciació cristiana amb l'admissió als sagraments, ja no freqüentin les paròquies, ja no entrin en les esglésies per a cap acte litúrgic, ni tan sols per a les anomenades "festes de precepte" de Nadal i Pasqua. Hi ha poques persones que es preguntin com pot ser que un jove tingui desig d'anar a l'església si no experimenta la concreció de la Paraula de Déu a la seva llar i en la vida quotidiana. És urgent, per tant, canviar esquemes i començar de nou com si Jesucrist fos anunciat per primer cop. Amb raó, el Papa Francesc insisteix molt en això: «*Davant les famílies, i enmig d'aquestes, ha de tornar a ressonar sempre el primer anunci, que és "la cosa més bella, més gran, més atractiva i al mateix temps més necessària", i que "ha d'ocupar el centre de l'activitat evangelitzadora". És l'anunci principal, "aquest que sempre cal tornar a escoltar de diverses maneres i aquest que sempre cal tornar a anunciar d'una forma o d'una altra". Perquè "no hi ha res més sòlid, més profund, més segur, més dens i més savi que aquest anunci" i "tota formació cristiana és primer de tot l'aprofundiment del kerigma"» (AL 58)*

L'anunci del Kerigma

¿Com podem anunciar el kerigma avui dia? Un cop més Josep i Maria ens preparen el camí. No van a Jerusalem per a una festa ordinària, sinó precisament per a la Pasqua, que no només és la festa més important per al poble d'Israel, pel seu significat, sinó que és la que realment toca l'experiència concreta de la persona. Dit d'una altra manera, els pares de Jesús han experimentat la Pasqua en els esdeveniments de les seves vides; no és pura memòria del passat, no és només una celebració ritual, sinó una experiència viva de mort i resurrecció en la seva exis-

tència. Certament, no tenen el més mínim coneixement ni consciència de la Pasqua del Fill Jesús, però sabem que els qui escriuen en l'Evangeli prenen sempre com a punt de partida el kerigma, la proclamació fonamental de la mort i resurrecció del Crist i després relaten tots els altres episodis a la llum d'aquest esdeveniment. Maria i Josep viuen el fet de ser Família seguint els ritmes

veritat? ¿Quants saben que la seva vida conjugal i familiar, en virtut de la gràcia matrimonial donada pel Sagrament del matrimoni, és una contínua celebració de la Pasqua? ¿A quantes persones els ha estat revelat que tots els esdeveniments de sofriment, dolor i mort s'insereixen en una lògica pasqual, raó per la qual no existeix cap esdeveniment, per molt dolorós que sembli, que no sigui el preludi d'una sorprenent resurrecció? Si ningú desgrana la Paraula de Déu per a ells, ¿qui podrà mai elevar la seva mirada i percebre el Gran Misteri ocult en la seva carn? És per això que «els Pares sinodals també van remarcar que "la Paraula de Déu és font de vida i espiritualitat per a la família. Tota la pastoral familiar haurà de deixar-se modelar interiorment i formar els seus membres de l'església domèstica mitjançant la lectura orant i eclesial de la Sagrada Escrip-tura. La Paraula de Déu no és només una bona nova per a la vida privada de les persones, sinó també un criteri de judici i una llum per al discerniment dels diversos desafiaments que han d'afrontar els cònjuges i les famílies"» (AL 227). Perquè les nostres famílies es converteixin en el que són en virtut del Sagrament, és essencial tenir una pastoral ordinària que es mogui i s'orienti en aquesta direcció. És un treball artesanal que requereix petites atencions quotidianes per preparar el camí vers una verdadera espiritualitat conjugal i familiar. Per tant, són molt valuosos la contribució i el suport dels pastors que estan cridats a «encoratjar les famílies a créixer en la fe. A tal fi és bo animar a la confessió freqüent, la direcció espiritual, l'assistència a recessos. Però no s'ha de deixar d'invitar a crear espais setmanals de pregària familiar, perquè "la família que resa unida resta unida". Al seu torn, quan visitem les llars, hauríem de convocar tots els membres de la família a un moment per pregar els uns pels altres i per posar la família a les mans del Senyor. Al mateix temps, convé encoratjar cada un dels cònjuges a tenir moments d'oració en solitud davant Déu, perquè cada un té les seves creus secretes. ¿Per què no explicar a Déu el que pertorba el cor, o demanar-li la força per guarir les pròpies ferides, i implorar les llums que es necessiten per poder mantenir el propi compromís?» (AL 227). En comptes d'ensenyar o d'instruir

de la Paraula perquè estan totalment inserits en la lògica pasqual. De la mateixa manera, la Paraula de Déu es fa carn en cadascuna de les anomenades Esglésies domèstiques quan es viu el misteri pasqual en la vida familiar; més encara: és precisament la Pasqua del Crist la que dona gust i sabor de família a les nostres llars. I la Pasqua no és una idea o una veritat o un anunci per transmetre a les

famílies, sinó que ja està present en cada família des del dia de la celebració del sagrament del matrimoni. El sagrament nupcial és l'actualització del misteri pasqual del Crist viu i operant en la seva relació d'amor.

Pasqua i família

¿Quants esposos cristians són conscients d'aquesta extraordinària

o d'educar, el Papa Francesc parla sovint "d'animar", perquè sap que el veritable art del mestre no és només saber ensenyar, sinó sobretot infondre força davant les dificultats i ser capaç de transmetre més amb el cor que amb la raó, el que es vol donar a l'altre. El Sant Pare és molt conscient que es necessita molt coratge per formar una família, i ell mateix està molt sorprès (i així ho escriu al començament de l'*Amoris Laetitia*) que «malgrat els nombrosos senyals de crisi dels matrimonis, "el desig de la família resta viu, especialment entre els joves, i això motiva l'Església"» (AL 1). Pregar, doncs, davant un drama familiar, com la pèrdua sobtada d'un fill o la mort prematura del cònjuge o la pèrdua de la feina de tots dos o una forta crisi de parella, no és tan fàcil i evident. Si un no entra en la lògica del misteri pasqual que sempre està viu i operant en cada matrimoni, els ensenyaments segueixen essent paraules que volen fàcilment al primer cop de vent. Per tant, necessitem molt d'ànim, però també necessitem testimonis concrets que preparin el camí i mostrin que en el Crist mort i ressuscitat tot és possible. Quin millor testimoni de vida podem trobar que la Família de Natzaret! Les famílies «com Maria, són exhortades a viure amb coratge i serenar els seus desafiaments familiars, tristos i entusiasmadors, i a custodiar i meditar en el cor les meravelles de Déu (cf. LC 2, 19.51). En el tresor del cor de Maria hi ha també tots els esdeveniments de cada una de les nostres famílies, que ella conserva acuradament. Per això pot ajudar-nos a interpretar-los per a reconèixer en la història familiar el missatge de Déu» (AL 30). La Paraula de Déu, per tant, dona a cada família la saviesa de vida i la llum necessàries per poder interpretar cada esdeveniment familiar, gran o petit, i així gaudir del preludi de les Noces Eternes a les quals cada família ha estat cridada des de sempre.

EN FAMÍLIA

Reflexionem

1. ¿Per què es veu tan sovint en les nostres famílies la Paraula de Déu com quelcom llunyà, purament religiós i incompreensible? ¿Quines en són les causes i possibles propostes?
2. Una família, poques vegades, en

temps de profundes dificultats i dures crisis, s'adreça vers la Paraula de Déu per trobar llum i suport. ¿Què ha faltat per a fer-ho i què es pot fer?

Visquem

1. ¿Hi ha hagut esdeveniments familiars en els quals la Paraula de Déu va ser veritablement encarnada dins la vostra llar? Expliqueu-ho.
2. La Pasqua se celebra en família només si es viu. Donar sabor de Pasqua als esdeveniments familiars és com degustar el vi nou de les noces de Canà. A la llum de la catequesi, ¿heu experimentat el misteri pasqual viu i operant en la vostra llar?

EN L'ESGLÉSIA

Reflexionem

1. Si "la Bíblia està poblada de famílies» (AL 8), com ens diu el Papa Francesc, ¿com és que la Sagrada Escriptura resulti massa abstracta i massa distant per a les famílies d'avui? ¿Quina pastoral, o millor, quina espiritualitat ha fallat en les nostres comunitats cristianes?
2. Som testimoni que cada cop hi ha menys catòlics que assisteixen a les nostres litúrgies i sovint ens aturem davant aquest signe extern, símptoma d'un problema més profund. ¿Com podria o hauria d'afrontar l'Església aquesta situació?

Visquem

1. ¿Què podem fer perquè la Bíblia no només entri o sigui llegida a les llars, sinó que es converteixi en una veritable llum per a les famílies?
2. ¿S'està més preocupat per celebrar el misteri pasqual en les nostres Esglésies i es dona menys importància a viure'l en família? ¿Quines podrien ser les propostes per a un canvi de mentalitat?

TERCERA CATEQUESI

El Gran Somni de Déu

No sabíeu que jo havia d'estar a casa del meu Pare? (Lc 2,49)

"No sabíeu que jo havia d'estar a la casa del meu Pare?" (Lc 2,49):

aquestes són les úniques paraules que els Evangelis ens transmeten de Jesús als dotze anys. Cap altra exclamació o afirmació o paraula d'Ell a aquesta edat. Certament ens trobem davant una expressió bastant complexa que a primera vista ens faria percebre quasi una manca de respecte de Jesús vers Josep i Maria, com si estigués sorprès i indignat perquè els seus pares haurien d'haver conegut la raó de la seva permanència en el temple de Déu sense necessitat d'avisar-los. En realitat, darrere d'aquestes paraules una mica enigmàtiques, s'oculta el misteri de la Seva Filiació i el misteri de la filiació de tot home, perquè cada fill de l'home, fins i tot abans de ser teixit en les entranyes maternes, fins i tot abans de ser desitjat pels seus pares (i quants cops també sense haver estat desitjat perquè arriba quan no havia estat programat), sempre ha estat anhelat pel cor de Déu. Així el Papa Francesc afirma amb determinació: *«Cada infant que es forma dins la seva mare és un projecte etern del Pare Déu i del seu amor etern: "Abans de formar-te en les entranyes de la mare, jo et vaig escollir; abans que sortissis del seu ventre et vaig consagrar" (Jr 1,5). Cada infant està en el cor de Déu des de sempre, i en el moment en què és concebut s'acompleix el somni etern del Creador. Pensem quant val aquest embrió des de l'instant en què és concebut. Cal mirar-lo amb aquests ulls d'amor del Pare, que mira més enllà de tota aparença»* (AL 168).

No només Jesús, com a Fill de Déu, està cridat a ocupar-se de les coses del seu pare, sinó que cada fill, com que mai és propietat dels seus pares, pertany al Pare Celestial. El Pare, des de sempre, té per a cadascun dels seus fills un somni tan gran i sorprenent que supera amb escreix la imaginació i les expectatives dels pares terrenals. La pregunta fonamental, per tant, és la següent: Quin és el somni de Déu per a tot home? Què és el que somnia perquè realment cadascun dels seus fills pugui fer que la seva vida sigui gran i extraordinària? Amb sorprenent promptitud i profunditat, Sant Joan Pau II respon a aquesta pregunta: *«L'home no pot viure sense amor. Ell roman per a si mateix un ésser incompreensible, la seva vida està privada de sentit si*

no se li revela l'amor, si no es troba l'amor, si no ho experimenta i ho fa propi, si no participa d'ell vivament» (Redemptor hominis 10).

La revelació de l'Amor

Es parla justament de la revelació de l'amor, de la trobada amb l'amor, de l'experiència i també de la participació en l'amor, per significar que més que un moviment interior de l'ànima o un acte d'entrega personal, l'amor revelat, trobat, experimentat i compartit és una Persona concreta, és una Persona Viva, és el mateix Crist que *«en la mateixa revelació del misteri del Pare i del seu amor, manifesta plenament l'home al propi home i li descobreix la sublimitat de la seva vocació»* (Gaudium et spes 22). Déu no té cap somni d'amor abstracte o idíl·lic per a cadascun de nosaltres. En el Fill, en Aquell qui, davant la sorpresa de Josep i Maria, respon que Ell ha d'ocupar-se de les coses del seu pare, se'ns revela el camí verdader i concret de l'amor. I l'amor té el seu propi llenguatge específic, la seva expressió original, la seva manera de fer-se carn. ¿Quin? El nupcial! Per això el Papa Benet XVI afirma que només *«el matrimoni basat en un amor exclusiu i definitiu es converteix en la icona de la relació de Déu amb el seu poble i viceversa, en la manera d'estimar de Déu es converteix en la mesura de l'amor humà»* (Deus caritas est 11). De fet, existeix un «ampli camp semàntic de la paraula "amor": es parla d'amor a la pàtria, d'amor per la professió o la feina, d'amor entre amics, entre pares i fills, entre germans i familiars, d'amor al pròxim i d'amor vers Déu. Tanmateix, en tota aquesta multiplicitat de significats destaca, com a arquetip per excel·lència, l'amor entre l'home i la dona, en el qual intervenen inseparablement el cos i l'ànima, i en què s'obre a l'ésser humà una promesa de fidelitat que sembla irresistible, en comparació amb el qual empal·lideixen, a primera vista, la resta de tipus d'amor» (Deus caritas est 2). És en l'amor nupcial entre l'home i la dona que es revela l'excel·lència de l'amor de Déu realitzat en la figura de Crist. És un llenguatge que amaga un veritable Gran Misteri. Pensar que Déu ha assumit tal amor per revelar el seu cor a la humanitat és afirmar només una part de la ve-

ritat del misteri. Certament, llegint tota l'Esclatua, especialment els llibres profètics, veiem com sovint Déu utilitza el llenguatge nupcial per expressar i revelar la Seva singular relació amb el poble escollit d'Israel. Tanmateix, abans d'això, no només cronològicament, sinó també i sobretot teològicament, en el misteri diví s'oculta una veritat molt més gran: Déu no assumeix l'amor nupcial per a revelar-se, sinó que l'amor nupcial ha estat des de sempre la revelació per excel·lència del rostre de Déu. «La parella que estima i genera la vida és la veritable "escultura" vivent –no aquella pedra o aquell or que el Decàleg prohibeix–, capaç de manifestar el Déu creador i salvador. [...] Sota aquesta llum, la relació fecunda de la parella esdevé una imatge per a descobrir i descriure el misteri de Déu, fonamental en la visió cristiana de la Trinitat que contempla en Déu el Pare, el Fill i l'Esperit d'amor. El Déu Trinitat és comunió d'amor, i la família n'és el reflex vivent. [...] Aquest aspecte trinitari de la parella té una nova representació en la teologia paulina» (AL 11). Quan l'Apòstol a la Carta als Efesis escriu: «Per això, tal com diu l'Esclatua, l'home deixa el pare i la mare per unir-se a la seva dona, i tots dos formen una sola carn. Aquest misteri és gran: jo entenc que es refereix a Crist i l'Església». (Ef. 5,31-32), afirma que en la creació d'Adam i Eva, al ser creats per formar una sola carn, Déu sempre ha pensat en el Gran Misteri referint-se a Crist i a l'Església. Des de la fundació del món, fins i tot abans de modelar Adam i treure una costella de les seves per crear Eva, Déu mirava el Seu gran somni, el Gran Misteri de Crist i l'Església, revelat avui a nosaltres en el Fill. Per aquest motiu, el Papa Francesc afirma amb convicció que «voler formar una família és animar-se a ser part del somni de Déu, és animar-se a somiar amb ell, és animar-se a construir amb ell, és animar-se a jugar-se amb ell aquesta història de construir un món on ningú no se senti sol» (AL 321). Aquest Gran Misteri no és un ideal o una veritat, sinó un esdeveniment real amb una forma concreta, la creu, que ningú hauria esperat mai i que, d'alguna manera sempre nova i creativa, està essent constantment reinterpretada en la nostra història. Com? On? Quan? «Els esposos són, per tant, el record

permanent per a l'Església del que s'esdevingué a la creu; són l'un per a l'altre i per als fills, testimonis de la salvació, de la qual el sagrament els fa partícips» (Familiaris Consortio 13, reprès en AL 72). Totes aquestes raons fan vacil·lar aquest coneixement difós del Sagrament del matrimoni, més aviat superficial i distorsionat: «una convenció social, un ritu buit o el mer signe extern d'un compromís. El sagrament és un do per a la santificació i la salvació dels esposos, perquè "la seva recíproca pertinença és representació real, mitjançant el signe sacramental, de la mateixa relació de Crist amb l'Església"» (AL 72). Com que estem parlant del Gran Misteri del qual les paraules humanes mai podrien expressar plenament la profunditat, amplitud, alçada i grandesa, el Papa Francesc escriu en un llenguatge més proper que «el sagrament no és una "cosa" o una "força", perquè en realitat Crist mateix, "mitjançant el sagrament del matrimoni, surt a l'encontre dels esposos cristians (Cf. Gaudium et spes 48). Resta en ells, els dona la força de seguir-lo

prenent la seva creu, d'aixecar-se després de les seves caigudes, de personar-se mútuament, de portar els uns les càrregues dels altres". El matrimoni cristià és un signe que no sols indica quant va estimar Crist la seva Església en l'Aliança segellada en la creu, sinó que fa present aquest amor en la comunió dels esposos» (AL 73). El mateix i idèntic amor de Crist entregat a la creu per la seva Església és el mateix amor dels esposos i viceversa. D'aquesta manera, es realitza una extraordinària equació que ens fa tremolar només de pensar-ho. Els esposos, en virtut de la gràcia del Sagrament del matrimoni, s'estimen divinament, s'estimen des de Déu. On ha assolit Déu la culminació del seu amor? "Déu va estimar tant el món que va entregar el seu Fill Unigènit" (Jn 13,18).

La riquesa de l'amor conjugal

Els esposos realitzen i mostren al món la bogeria d'aquest amor diví. Com afirma el Papa Francesc, «tota la vida en comú dels esposos, tota la xarxa de relacions que teixiran entre

ells, amb els seus fills i amb el món, estarà impregnada i enfortida per la gràcia del sagrament que brolla del misteri de l'Encarnació i de la Pasqua, en què Déu va expressar tot el seu amor per la humanitat i s'hi uní íntimament. Mai no estaran sols amb les seves pròpies forces per afrontar els desafiaments que es presentin. Ells són cridats a respondre al do de Déu amb el seu compromís, la seva creativitat, la seva resistència i la seva lluita quotidiana, però sempre podran invocar l'Esperit Sant que ha consagrat la seva unió, perquè la gràcia rebuda es manifesti novament en cada nova situació» (AL 74). Certament, el seu amor és un «signe imperfecte de l'amor entre Crist i l'Església» (AL 72), i «l'analogia entre la parella marit-muller i Crist-Església és una analogia imperfecta» (AL 73), perquè el matrimoni, fins i tot el que té més èxit, el més aconseguit, el més sant, no pot i no ha de ser mai el compliment d'una persona. La causa de tants sofriments familiars és precisament aquesta: la creença generalitzada i comuna que el propi matrimoni és l'assoliment de l'objec-

tiu final tan anhelat. No és l'amor nupcial amb el propi cònjuge el que ens fa realitzar la felicitat humana, ja que no existeix un cònjuge que no tingui límits, debilitats o fragilitats i, per tant, no pot respondre a les grans expectatives d'amor que pugui tenir una persona.

La plenitud de l'amor

El matrimoni mai no és la finalitat, però «en les alegries del seu amor i la seva vida familiar els dona, ja aquí, un gust anticipat del banquet de les noces de l'Anyell» (AL 73). Per tant, els esposos no estan destinats al matrimoni terrenal, sinó al matrimoni etern: les noces de Crist Espòs amb l'Església Esposa. En perdre aquesta orientació fonamental, la mateixa aliança matrimonial perd el seu sentit i la seva solidesa. És el que és etern el que dona el veritable gust i sabor al que és humà, però sense aquesta referència tot es torna insípid i perd el seu rumb, provocant crisis conjugals i familiars generalitzades de les quals no se salva ningú. El matrimoni és només l'aperitiu de la felicitat, però no la felicitat en si mateixa. ¿Desitges la felicitat? No t'esforcis a construir una llar eterna en el matrimoni per a trobar-la.

La felicitat conjugal

El matrimoni és la verdadera porta d'entrada al camí que condueix a l'alegria plena, però aturar-se a la porta equival a arriscar-se a no participar mai del banquet de noces etern. Per tant, es necessita urgentment una veritable proclamació de l'Evangeli de Jesucrist a les famílies, mostrant com «en l'encarnació, ell assumeix l'amor humà, el purifica, el duu a plenitud, i atorga als esposos, amb el seu Esperit, la capacitat de viure'l, impregnant tota la seva vida de fe, esperança i caritat. D'aquesta manera, els esposos són consagrats i, mitjançant una gràcia pròpia, edifiquen el Cos de Crist i constitueixen una església domèstica» (AL 67) Aquí no es tracta de tenir cura de la dimensió religiosa o espiritual de les famílies, sinó de fer-los experimentar l'extraordinària obra redemptora que Crist realitza en la nostra humanitat: sense Ell l'amor humà mai no seria ell mateix i perdria la seva bellesa original. La

comunitat eclesial, per tant, ha de fer servir, necessàriament, totes les seves energies en les famílies, perquè si és veritat que «el bé de la família és decisiu per al futur del món i de l'Església» (AL 31) de la mateixa manera «l'Església, per a comprendre plenament el seu misteri, mira la família cristiana, que el manifesta de manera genuïna» (AL 67). El Gran Misteri de Crist i de l'Església està en joc en la família. Dit d'una altra manera, salvant la família no només l'Església arriba a ser ella mateixa, sinó que Déu mostra el Seu Rostre al món en la carn humana de les relacions familiars, complint així el seu gran somni per a la humanitat.

EN FAMÍLIA

Reflexionem

1. El Gran Somni que Déu té per a l'home ¿té alguna relació amb el somni que l'home té per a si mateix?
2. El matrimoni no és la felicitat, sinó només l'aperitiu de la felicitat. Quines conseqüències pràctiques té aquesta afirmació en la vida conjugal i familiar?

Visquem

1. «Tota la vida en comú dels esposos, tota la xarxa de relacions que teixiran entre ells, amb els seus fills i amb el món, estarà impregnada i enfortida per la gràcia del sagrament que brolla del misteri de l'Encarnació i de la Pasqua, en què Déu va expressar tot el seu amor a la humanitat i s'hi uní íntimament. Mai no estaran sols amb les seves pròpies forces per afrontar els desafiaments que es presentin. Ells són cridats a respondre al do de Déu amb el seu Compromís, la seva creativitat, la seva resistència i la seva lluita quotidiana, però sempre podran invocar l'Esperit Sant que ha consagrat la seva unió, perquè la gràcia rebuda es manifesti novament en cada nova situació» (AL 74). ¿Com actual l'Esperit Sant en la nostra vida conjugal i familiar?
2. Estimar de Déu. Estimar-se el que és diví. Estimar-se a si mateix com Crist va estimar la seva Església donant la seva vida en la Creu. ¿Com es pot realitzar tot això?

EN L'ESGLÉSIA

Reflexionem

1. ¿Per què a la proclamació de l'Evangelí del matrimoni i de la família li costa fer-se camí en la pastoral de l'Església?
2. En la família hi ha en joc el Gran Misteri de Crist i de l'Església. ¿Què significa això?

Visquem

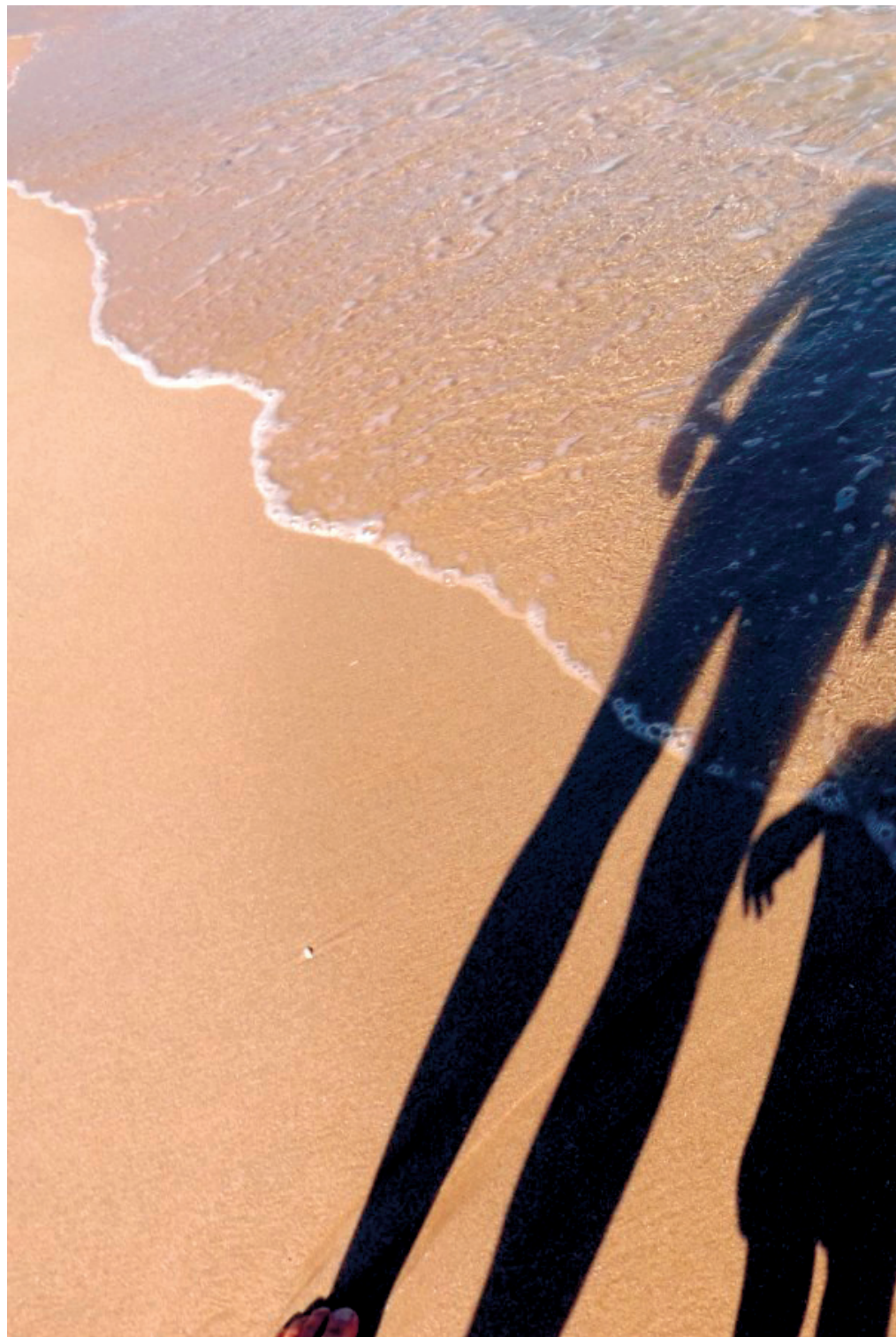
1. «L'Església, per comprendre plenament el seu misteri, mira la família cristiana, que el manifesta de manera genuïna» (AL 67). ¿Com és possible realitzar això?
2. Si verdaderament «el bé de la família és decisiu per al futur del món i de l'Església» (AL 31), ¿com hauria de moure's la pastoral de l'Església?

QUARTA CATEQUESI

El Gran Somni per a tots

Tots els qui el sentien es meravellaven de la seva intel·ligència i de les seves respostes (Lc 2,47)

És el primer cop que l'Evangelí presenta Jesús parlant i interactuant amb els mestres del temple mitjançant preguntes i respostes, i les Seves paraules els deixen sorpresos i esparverats per la Seva intel·ligència. És interessant notar que la Seva primera intervenció no és un simple ensenyament davant el qual els seus interlocutors estan en silenci per escoltar-lo i res més. Al contrari, Ell interactua, dialoga, pregunta, escolta, respon i en aquest diàleg, força dinàmic i animat, sorprèn a tots, cap ni un n'està exclòs. La Seva Paraula aconsegueix arribar a tots, i això es veu des del primer cop que parla. Des de l'inici, Ell no només mostra la capacitat de personalitzar el seu diàleg amb tots els qui troba en el seu camí, sinó que també, i sobretot, manifesta el desig de dirigir-se a tots perquè Ell «vol que tots els homes se salvin i arribin al coneixement de la veritat» (1Tm 2,4). Tots necessiten la salvació de Déu, i aquesta redempció arriba a tots els homes mitjançant la misericòrdia divina revelada en el rostre del Fill. «És per això —diu el Papa Francesc— que he anun-

ciat un Jubileu Extraordinari de la Misericòrdia com a temps propici per a l'Església, perquè faci més fort i eficaç el testimoni dels creients» (*Misericordiae vultus* 3). Aquesta invitació està adreçada principalment a l'Església, perquè és sobretot ella qui «té la missió d'anunciar la misericòrdia de Déu, cor palpitant de l'Evangelí, mitjançant el qual ha d'arribar a la ment i al cor de cada persona. L'Esposa de Crist fa seu el comportament del Fill de Déu que surt a l'encontre de tots, sense excloure ningú»

(*Misericordiae vultus* 12). No existeix fragilitat o debilitat o misèria humana que anul·li o aturi la misericòrdia divina, sinó que, al contrari, «Un cop que hem estat revestits de misericòrdia, encara que romangui la condició de debilitat pel pecat, aquesta debilitat és superada per l'amor que permet mirar més enllà i viure d'una altra manera» (*Misericordia et misera* 1). És erroni i una mica enganyós pensar en l'acció misericordiosa de Déu com si es tractés d'una recompensa donada a aquells que han abandonat la seva

tant fer-los sentir que són part de l'Església, que "no estan excomunicades" i que no són tractades com a tals, perquè sempre integren la comunió eclesial» (AL 243).

L'espiritualitat del vincle

Atenció! Aquí no es posa en dubte en absolut la doctrina cristiana sobre el do de la indissolubilitat del sagrament del matrimoni. L'Església sap molt bé que «tota ruptura del vincle matrimonial "va contra la voluntat de Déu"» (AL 291), ja que la indissolubilitat matrimonial és «fruit, signe i exigència de l'amor absolutament fidel que Déu té a l'home i que el Senyor Jesús viu vers la seva Església» (*Familiaris Consortio* 20). D'aquí la crida que el Papa Francesc fa a tota la comunitat eclesial: «La pastoral prematrimonial i la pastoral matrimonial han de ser primer de tot una pastoral del vincle, en què s'aportin elements que ajudin tant a madurar l'amor com a superar els moments durs. Aquestes aportacions no són únicament conviccions doctrinals, ni tan sols poden reduir-se als preciosos recursos espirituals que sempre ofereix l'Església, sinó que també han de ser camins pràctics, consells ben encarnats, tàctiques preses de l'experiència, orientacions psicològiques. Tot això configura una pedagogia de l'amor que no pot ignorar la sensibilitat actual dels joves, amb vista a mobilitzar-los interiorment. Al seu torn, en la preparació dels nuvis, ha de ser possible indicar-los llocs i persones, consultories o famílies disponibles on puguin acudir en cerca d'ajuda quan sorgeixin dificultats. Però no s'ha d'oblidar mai la proposta de la Reconciliació sacramental, que permet de col·locar els pecats i els errors de la vida passada, i de la mateixa relació, sota l'influx del perdó misericordiós de Déu i de la seva força guaridora» (AL 211). Per tant, és urgent oferir totes les eines necessàries perquè puguem viure i portar a la seva plenitud el do extraordinari de la indissolubilitat del sagrament nupcial; i, sobretot, hem de fer que tots siguin conscients que Crist «en la celebració del sagrament del matrimoni ofereix un "cor nou": d'aquesta manera els cònjuges no únicament poden superar la "duresa de cor" (Mt 19,8), sinó que també i principalment poden com-

misèria. La misericòrdia de Déu mai no és conquerida o pagada a un alt preu, sinó que sempre és donada i oferta gratuïtament a tots, perquè cadascú, igual que el fill pròdig, un cop revestit amb la túnica més formosa del pare que l'espera des del dia de la seva marxa, pot abraçar una nova vida. Després de tot, és la misericòrdia de Déu la que genera la conversió, i no al contrari. La conversió humana mai no serà la que atregui i conquisti la misericòrdia divina. És l'experiència sempre gratuïta i sorprenent del perdó de

Déu el que posa en moviment en el cor humà un veritable i sincer desig de conversió i de canvi per a una nova vida. Aquest anunci val per a totes i tots, per a cadascú en la seva situació i condició personal i única. Ningú, absolutament ningú està exclòs de la misericòrdia de Déu! Els braços del Pare misericordiós estan sempre oberts fins i tot per a aquells que per diverses raons romanen en un estat que no s'ajusta a l'ideal evangèlic. Per tant, també «a les persones divorciades que viuen en nova unió, és impor-

partir l'amor ple i definitiu de Crist, nova i eterna Aliança feta carn. Així com el Senyor Jesús és el "testimoni fidel" (Ap 3,14), és el "sí" de les promeses de Déu (cfr. 2Cor 1,20) i consegüentment la realització suprema de la fidelitat incondicional amb la qual Déu estima el seu poble. També els cònjuges cristians estan cridats a participar realment de la indissolubilitat irrevocable, que uneix Crist amb l'Església, la seva esposa, estimada per Ell fins a la fi» (*Familiaris Consortio*, 20). Davant de tota aquesta riquesa de veritats extraordinàries de l'Evangeli i de pautes concretes i realistes d'ordre pastoral, és necessari i fonamental preguntar-nos ¿quant de temps, quant espai i quants recursos dediquen les nostres comunitats cristianes a la pastoral prematrimonial i matrimonial? És massa fàcil fer que tota la responsabilitat dels nombrosos fracassos matrimonials recaigui només sobre els cònjuges.

La preparació al matrimoni

Tal vegada sigui important, com a comunitat eclesial, fer-se aquesta pregunta: ¿Com van ser acompanyades i ajudades en el discerniment les parelles joves abans de donar el gran pas de les seves vides, que és el sagrament del matrimoni? Hem de començar a oferir-los el que se'ls deu; sobretot «els primers anys de matrimoni són un període vital i delicat durant el qual els cònjuges creixen en la consciència dels desafiaments i del significat del matrimoni. D'aquí l'exigència d'un acompanyament pastoral que continuï després de la celebració del sagrament (cf. *Familiaris Consortio*, 3a part). Resulta de gran importància en aquesta pastoral la presència d'esposos amb experiència. La parròquia es considera el lloc on els cònjuges experts poden oferir la seva disponibilitat a ajudar els més joves, amb l'eventual suport d'associacions, moviments eclesials i noves comunitats» (AL 223). La mateixa cura i atenció ha de ser prodigada a totes les situacions familiars conflictives. «Il·luminada per la mirada de Jesucrist, "mira amb amor els qui participen de la seva vida de manera incompleta, reconeixent que la gràcia de Déu també actua en les seves vides, donant-los la valentia per a fer el bé,

per a fer-se càrrec amb amor l'un de l'altre i estar al servei de la comunitat en la qual viuen i treballen"» (AL 291). Ningú mai podrà mesurar els límits de l'obra de la gràcia divina, perquè sempre actua, on sigui i més enllà de la imaginació humana. Tanmateix, a la comunitat eclesial se li demana una missió especial que al Papa Francesc li agrada interpretar d'aquesta manera: «crec sincerament que Jesucrist vol una Església atenta al bé que l'Esperit vessa enmig de la fragilitat: una Mare que, al mateix temps que expressa clarament el seu ensenyament objectiu, "no renuncia al bé possible, encara que corri el risc de tacar-se amb el fang del camí"» (AL 308).

El somni de Déu

Ara ens trobem en un punt central i crucial de la fe cristiana en el qual és molt fàcil caure en dos excessos: el primer, potser culturalment més comú i generalitzat, tendeix a no donar importància a qualsevol estat matrimonial sempre que la pròpia consciència sigui recta davant Déu; l'altre, considerat ara més antiquat, distingeix els anomenats cristians regulars d'aquells que estan en situacions "irregulars". Clarament, cap d'aquests dos excessos estan alineats amb els ensenyaments de l'Evangeli ni amb el Magisteri de l'Església. El gran anunci que Crist ha portat al món i que sempre hem de reiterar en tot lloc i a tothora és que Déu té un Gran Somni per a tots, ningú en queda exclòs. ¿Quin és aquest Gran Somni de Déu per a tots? Potser és millor començar pel que no és. El somni diví no és el matrimoni, no és la constitució de la família; aquests formen part del Somni, perquè dibuixen el camí, la ruta, la via, l'itinerari, però mai constitueixen la meta final de la vida d'una persona. Això significa que aquells que viuen plenament el sagrament del matrimoni ja gaudeixen prèviament a la terra d'una anticipació del que serà l'arribada a la meta final de les noces eternes de Crist amb tota la humanitat. Tanmateix, a qui per diverses raons viu la seva existència terrenal en una situació de fragilitat humana en la qual el seu propi matrimoni sacramental és provat i colpejat per ferides incurables d'aquesta terra, no se li impedirà l'accés al banquet

de noces etern, ans al contrari, tal vegada en el seu cor cremarà amb una intensitat molt més gran el desig d'assolir aquesta meta a causa de la seva condició humana actual. ¿Quin és, doncs, el Gran Somni de Déu per a tots, sense excloure'n ningú? Les noces eternes amb cada criatura humana! ¿Per què en la reflexió i, consegüentment, en la pastoral de l'Església, aquestes divergències s'afirmen com per crear ambigüitat i confusió en la ment dels cristians? Perquè sovint mirem el Somni de Déu des de la terra i no des del cel. Quan es mira un brodat des de sota, només es veuen els nu-

sos de molts fils entrelaçats d'una manera confusa i sense sentit. En canvi, mirant-lo des de dalt, es pot veure amb gran sorpresa que gràcies a aquest desordenat entrelaçat de fils es realitza l'extraordinari disseny, brodat amb amor i paciència per la mà de Déu. De la mateixa manera podem percebre la bellesa i la grandesa del Somni de Déu només si ho mirem des del costat del que és etern. Aquesta és precisament la invitació del Papa Francesc, que es troba com a conclusió de *l'Amoris laetitia*: «contemplar la plenitud que encara no aconseguim ens permet de relativitzar el recorregut histò-

ric que estem fent com a famílies, per a deixar d'exigir a les relacions interpersonals una perfecció, una puresa d'intencions i una coherència que només podrem trobar en el Regne definitiu. També ens impedeix de jutjar amb duresa els qui viuen en condicions de molta fragilitat. Tots som cridats a mantenir viva la tensió cap a un més enllà de nosaltres mateixos i dels nostres límits, i cada família ha de viure en aquest estímul constant. Caminem, famílies, continuem caminant! Allò que se'ns promet és sempre més. No desesperem pels nostres límits, però tampoc no renunciem a buscar la plenitud d'amor i de comunió que ens ha estat promesa» (AL 325). A més, aquells que viuen en la gràcia del sagrament del matrimoni també tenen una responsabilitat més gran pel que fa a les situacions de crisi conjugals i familiars si és veritat que el sagrament del matrimoni, com el de l'orde, és per a la missió i edificació de l'Església. De fet, «aquestes situacions "exigeixen un atent discerniment i un acompanyament amb gran respecte, evitant tot llenguatge i actitud que les faci sentir discriminades, i promovent la seva participació en la vida de la comunitat. Per a la comunitat cristiana, fer-se'n càrrec no implica pas un afebliment de la seva fe i del seu testimoni sobre la indissolubilitat matrimonial; és més, en aquesta cura expressa precisament la seva caritat"» (AL 243). Per tant, la indissolubilitat matrimonial no és només un do per als cònjuges, sinó per a tota la comunitat i especialment per a aquells que viuen la ferida d'un matrimoni en crisi. Dit d'una altra manera, si és veritat que els cònjuges, en virtut de la gràcia nupcial, viuen la força de la seva comunió amb el diví, aquesta força irrefrenable no pot tancar-los en si mateixos o dins els murs domèstics de la seva família, sinó que a causa de la seva naturalesa s'estén per a expandir-se per tot arreu i per fer que d'altres, sobretot aquells que viuen drames conjugals i familiars, rebin el bàlsam de la comunió, de la tendresa i de la compassió de Déu que passa a través de la gràcia de la seva indissolubilitat matrimonial. La indissolubilitat és, per tant, un gran do per a tota l'Església perquè comunica a tots l'amor etern i fidel de Déu en Jesucrist.

EN FAMÍLIA

Reflexionem

1. ¿En quin sentit el do de la indissolubilitat matrimonial no és només per als cònjuges sinó per a tota la comunitat eclesial?
2. ¿Què s'hauria d'oferir a una parella jove que truca a la porta de l'Església per demanar el sagrament del matrimoni?

Visquem

1. ¿Com podrien les famílies convertir-se en subjecte responsable de la pastoral prematrimonial i matrimonial en les nostres comunitats eclesials?
2. ¿En quin sentit i de quina manera els cònjuges són cridats a aportar una contribució preciosa i única a les moltes famílies ferides per tot tipus de crisis i fragilitat conjugal?

EN L'ESGLÉSIA

Reflexionem

1. Quin és el Gran Somni de Déu per a tots, sense excloure'n ningú?
2. Quant de temps, quant d'espai i quants recursos dediquen les nostres comunitats cristianes a la pastoral prematrimonial i matrimonial?

Visquem

1. ¿Quin tipus de pastoral de l'acompanyament, de discerniment i d'integració està cridada la comunitat cristiana a oferir a tantes famílies ferides per tot tipus de crisi i fragilitat conjugal?
2. Quines són les dificultats trobades en la pastoral en relació amb les persones que a vegades se senten una mica excloses de la comunitat eclesial degut a la seva particular situació conjugal i familiar? Quines són les propostes concretes per a un anunci real del Gran Somni de Déu per a ells?

Suplement
patrocinat per
FRANCESC A. PICAS

Mans Unides col·labora en projectes a l'Índia des del 1971

El rostro del pobre

ELISENDA GARCÍA

«El nostre món occidental està completament esclavitzat, som dependents de les coses»

Elisenda García és la presidenta-delegada diocesana de la nova Delegació de Mans Unides de Terrassa. A l'octubre va tenir l'oportunitat de visitar l'Índia, on va poder conèixer sobre el terreny els projectes que Mans Unides desenvolupa en aquest país. Com ens explica, «vaig poder veure el rostre del pobre i tocar els projectes de Mans Unides, que transformen la realitat d'aquests llocs i de la seva gent».

Mans Unides treballa en cinc grans àrees: dona, agricultura, educació, sanitat i promoció social. A l'Índia, Elisenda García ha visitat diferents projectes amb els quals l'entitat col·labora a través dels socis locals.

A la ciutat d'Hyderabad els Salesians atenen nens del carrer: els recullen, en tenen cura i els allotgen, i tracten d'oferir-los un futur esperançador a través del suport

emocional, mèdic i educatiu. «Les seves mirades són impressionants», recorda l'Elisenda, «perquè són molt impactants».

Un altre projecte que va visitar la presidenta-delegada de Terrassa va ser als poblets de Chilpur, on la població viu una situació d'inseguretat alimentària. A través dels Serveis Socials de la diòcesi de Warangal, Mans Unides col·labora en projectes d'agricultura sostenible, infraestructures d'aigua i promoció de les dones.

També trobem Mans Unides implicada a Karimnagar, on les germanes Adoratrius del Sant Sagrament es dediquen a la reinserció d'infants i joves en barris i poblets marginals; al departament de Mariampur, on es desenvolupen projectes per a la millora de la salut i el suport a l'empoderament de les dones i les nenes; o a Varanasi, on la Societat Índia de Missions es dedica al rescat i la reinserció de nens del carrer.

Recollint llavors

Elisenda García va fer aquest viatge a l'Índia amb altres companys de Mans Unides. Allà hi van conèixer diferents ciutats i pobles; van inaugurar sales i dormitoris en cases d'acollida per a nens del carrer; potabilitzadores d'aigua... però, sobretot, «hem recollit unes llavors que s'havien plantat fa molt de temps...».

Per a la presidenta-delegada de Terrassa, aquest viatge li ha permès «posar rostre a la fam, a la injustícia, a la desigualtat, al maltractament, a l'abús, en poques paraules, a l'infern». Aquest temps a l'Índia li ha servit per aprendre «que el nostre món occidental està completament esclavitzat, som dependents de les coses. Hem cosificat les persones i tot està fet en clau econòmica. La pressa ens empeny i estem angoixats per allò que no té cap importància i a allò que de veritat importa ben poc valor li donem».

El contrast de la nostra societat amb la del país asiàtic ha deixat empremta en Elisenda García: «A l'Orient encara donen importància al silenci, a la mirada atenta de l'altre.» En aquest sentit, destaca que «va ser impressionant veure com dones tribals que no m'havien vist mai captaven les meves emocions. Amb tot, vam compartir la maternitat, la dignitat de ser dona

Mans Unides dona suport a l'empoderament de les dones.

Elisenda García ha viscut una experiència única a l'Índia.

«He après a valorar la petitesa, a veure l'altre com un do, un regal que ens fa més bones persones»

i la capacitat d'enfrontar-nos a la responsabilitat de tirar endavant la nostra família a pesar de totes les dificultats».

Després del viatge a l'Índia, la presidenta-delegada de Mans Unides de Terrassa considera que «vivim vides superficials, estem distrets amb moltes coses supèrflues, ens mirem tant el nostre jo, l'ego superlatiu és el que impera, ens hem oblidat de plorar, no escoltem l'altre. La fam no és una malaltia, no es contagia».

Per això, des que ha tornat, «no deixo que les persones del meu voltant es queixin de res, perquè sempre recordo les cares de la gent que he conegut a l'Índia, i sé que soc una privilegiada per viure així». I afegeix: «He après a valorar les coses petites, a veure l'altre com un do, un regal que ens fa més bones persones, a acceptar les nostres febleses, i he après a donar importància a allò que de veritat importa.»

Passats uns mesos d'aquesta experiència, Elisenda García té

molt present tot el que ha viscut a l'Índia. Moltes sensacions, sentiments i imatges que continuen ressonant dins seu. «En un centre de nenes que vam visitar, n'hi havia algunes que havien viscut experiències molt traumàtiques. Encara en conservo la mirada i les cares en la memòria. Tinc fotos amb elles i quan estic cansada, quan les coses no surten o quan el repte es torna de vegades un tsunami, penso en elles i tiro endavant. Tanco els ulls i en segueixo veient les cares.»

Col·laborar amb Mans Unides

Elisenda García ha palpat sobre el terreny que «amb l'ajuda, ja sigui econòmica com en temps, que els arriba a través de la generositat de tants voluntaris compromesos amb Mans Unides, la seva vida canviarà. Sí, a poc a poc, s'està transformant».

«Els protagonistes són ells», constata, «tot esforç que fem des d'aquí és poc per ajudar-los. Amb un euro que paguem aquí per un

«Els protagonistes són ells. Tot esforç que fem des d'aquí és poc per ajudar-los»

La mirada dels infants és especialment impactant.

café, allà es fan meravelles, però a més és una qüestió de justícia. Ells tenen els mateixos drets i dignitat que nosaltres, no podem quedar-nos esperant que altres ho solucionin».

Així, convida, «us animo a col·laborar amb les delegacions de Mans Unides perquè val la pena treballar

pels que més ho necessiten», perquè el que ha de moure és «l'amor a l'altre, que ens indigni la injustícia. Units llitem per canviar-la, allà on calgui, amb el nostre granet de sorra».

I ens proposa una última reflexió que cadascú s'hauria de fer: «Jo soc la resposta a la injustícia.»

Ràdio Estel

espai de trobada, participació i diàleg

Avui és el dia del Senyor

diumenges a les 19 h

missa dominical des de la Catedral de Barcelona

Radioestel.cat

a la carta

Barcelona, 106.6 / Tarragona, 100.6 / Girona, 103.4 / Lleida, 91.5 / Catalunya Central, 93.7 / Vic, 98.4
Tortosa, 90.1 / El Garraf, 96.8 / La Cerdanya, 104.4 / La Seu d'Urgell, 105.0 / Andorra, 107.5

Available on the
App Store

Android app on
Google play

CARTA DOMINICAL

60 anys de compromís humà

JOAN JOSEP
OMELLA OMELLA
Cardenal arquebisbe de Barcelona

Enguany estem d'enhorabona. La Fundació Pere Tarrés celebra el 60è aniversari de l'inici de la seva activitat, que va començar amb l'organització de les colònies impulsades per Càritas diocesana de Barcelona.

Aquesta fundació de l'Església catòlica treballa per a la promoció de la persona des de l'acció social i des de l'educació, especialment en el lleure, tenint com a base els valors cristians. Es treballen totes les dimensions de la persona per proporcionar als infants i joves les eines necessàries per assolir la seva plenitud.

La missió de la Pere Tarrés, com la de tota l'Església, és anunciar Jesús, el seu Evangelí i els seus valors al si de la nostra societat per tal de fer-la més justa, més humana i amb més esperança. Així queda recollit a l'ideari de la Pere Tarrés, quan afirma que un dels seus fonaments és «la persona de Jesucrist i l'arrelament evangèlic, la pertinença eclesial i la voluntat evangelitzadora que se'n deriva». Oferir i proposar —mai imposar— el coneixement

de Jesucrist i la relació amb Ell és un dels millors regals que podem fer a un infant o a un jove.

Seixanta anys després, continua fidel a aquest compromís educatiu i social, amb l'ampliació de l'activitat a altres àmbits, però sempre amb els infants i els joves al centre, especialment aquells que viuen en risc d'exclusió social. Malauradament, avui continuen havent-hi molts infants a Catalunya que no tenen les necessitats físiques ni emocionals cobertes.

Per això ara fa uns dies la Fundació Pere Tarrés va presentar una nova edició de la campanya «Cap infant sense colònies», amb l'objectiu de becar 3.600 infants en risc d'exclusió social per tal que puguin participar en activitats de lleure durant l'estiu, amb una inversió de més d'un milió d'euros.

Aquesta campanya és un exemple preciós de com la col·laboració de particulars, empreses, entitats civils, polítiques i religioses multiplica el benefici que rep la societat. En efecte, aquesta iniciativa compta amb el suport econòmic

de la Generalitat de Catalunya, el Ministeri de Treball i Assumptes Socials, les Diputacions de Barcelona i Tarragona, l'Ajuntament de Barcelona, així com de donants particulars i empreses. Gràcies de tot cor a totes aquestes persones i institucions per ajudar-nos a fer-ho possible.

Vull també agrair als dirigents, treballadors i treballadores de la Fundació Pere Tarrés i del Moviment de Centres d'Esplai Cristians Catalans (MCECC) el seu compromís amb l'educació humana i espiritual dels nostres infants i joves i, particularment, dels més necessitats. Gràcies a tantes parròquies que impulseu aquestes iniciatives en el camp del lleure i als capellans i consiliaris laics que les acompanyeu. Gràcies de tot cor.

Finalment, no puc acabar sense felicitar i donar les gràcies als més de 4.000 monitors i monitores del MCECC, perquè amb la seva entrega i dedicació desinteressada fan possibles aquestes iniciatives que són expressió de la solidaritat i del servei social a la nostra infància.

**JAUME
PUJOL BALCELLS**
Arquebisbe de Tarragona i Primat

ALS QUATRE VENTS

L'encàrrec que Jesús ens fa

El cardenal Echeagaray explica una llegenda segons la qual el Senyor, en el moment de la seva Ascensió, es va creuar amb l'arcàngel Gabriel, que baixava del cel per a alguna de les seves missions encarregades per Déu Pare. Per sota d'ells la terra apareixia a les fosques, excepte unes petites llums a prop de Jerusalem.

«Què són?», va preguntar l'arcàngel. «Són els apòstols reunits al voltant de la meua Mare», va contestar Jesús, i li va explicar: «El meu pla és, en arribar al cel, enviar l'Esperit Sant perquè aquests petits focs es converteixin en una gran brasa que inflami de caritat tota la terra.» «I si el pla no funciona?», pregunta encara l'arcàngel. «No tinc cap pla B», respon Jesucrist.

Em sembla una historieta aplicable a la festa d'avui, la Santíssima Trinitat, en la qual entren en joc les tres divines persones i segueix en el calendari a la vinguda de l'Esperit Sant sobre els Apòstols. Alhora que contemplem l'ajuda de Déu, ho fem també sobre la nostra responsabilitat. L'Església, prolongació de la presència de Jesucrist en la història, està en mans de Déu, però també en les nostres, en el fet que sapiguem correspondre a la gràcia, perquè de nosaltres depèn complir el manament d'evangelitzar el món.

En la providència divina no hi ha altres plans.

El papa Benet XVI parlava d'una nova aliança segons la qual el pacte de Déu amb Israel s'estén a tots els pobles. Jesús havia promès no deixar sols els deixebles. Abans de la seva ascensió, Jesús va encarregar als seus que no s'allunyessin de Jerusalem i que esperessin la promesa del Pare. Això van fer, i aquesta és la condició perquè l'Església avanci en totes les èpoques: la unitat entre els deixebles entre si i al costat de la Mare de Déu.

Les imatges que utilitza sant Lluc per a referir la vinguda de l'Esperit —el vent i el foc—, recorden el relat del Sinai, quan Déu es va revelar a Moisès. Si Pentecosta és el nou Sinai, la nova aliança marca el disseny de Déu Pare executat per l'encarnació del seu Fill, la seva passió, la seva mort i resurrecció. Per això l'Església és catòlica i missionera des del seu naixement.

Celebrem en aquesta festa de la Santíssima Trinitat el misteri més profund de la nostra fe cristiana, però sembla que entreveiem la llum enmig del misteri si pensem en l'amor entre les tres Persones que es projecta en l'amor a tot el món.

I recordem la nostra responsabilitat en l'extensió del Regne. Déu no té un pla B.

COMENTARI DE LA PARAULA

CONSULTORI BÍBLIC

IGNASI
RICART
Claretia i biblista

Hi ha antisemitisme al Nou Testament?

L'antisemitisme és l'hostilitat o el prejudici cap als jueus com a grup religiós, ètnic o racial, el qual es manifesta com a odi cap a un individu, o com a persecució institucionalitzada i violenta. És una forma de racisme. Més aviat hauríem de parlar d'antijudaisme. L'antijudaisme cristià és la discriminació i l'hostilitat dels cristians envers els jueus basada fonamentalment en arguments religiosos. En la segona meitat del segle XIX, l'antijudaisme cristià enllaça amb l'antisemitisme contemporani, que es nodreix al seu torn dels mites antijueus elaborats durant els segles anteriors. En el catolicisme l'antijudaisme va ser vigent fins al pontificat de Joan XXIII i el Concili Vaticà II. D'aleshores ençà arreu de l'Església catòlica s'han creat les Enteses Judeo-Cristianes que fomenten el diàleg entre les dues confessions. Jesús diu a la Samaritana: «La salvació ve dels jueus» (Joan 4,24). Qui vulgui treure tòpics i aprofundir en la base jueva del cristianisme, que llegeixi el document de la Pontifícia Comissió Bíblica, *El poble jueu i les seves Sagrades Escripures en la Bíblia cristiana* (Claret, 2002). L'Aliança de Déu amb Israel no ha estat mai abolida. Les Sagrades Escripures del poble jueu són una part fonamental de la Bíblia cristiana. Estudiant sobretot els grans temes de l'Antic Testament i la seva continuació en el Nou és com ens adonem de la impressionant simbiosi de les dues parts de la Bíblia cristiana i del sorprenent vigor dels lligams espirituals que uneixen l'Església de Crist amb el poble jueu (n. 85 del document citat).

PER A CONSULTES:
REDACCIO@CATALUNYACRISTIANA.CAT

Jo Soc amb vosaltres dia rere dia fins a la fi del món

En l'escena del sepulcre buit, l'àngel del Senyor s'havia aparegut a Maria Magdalena i a la mare de Jesús perquè comunicassin als seus deixebles que Jesús havia ressuscitat i que els precedia a Galilea, la seva terra nadiua, lluny de la institució del Temple i de tot l'embalum religiós que allí s'hi covava. En la cloenda de l'Evangelí, els Onze deixebles restants, després de la defecció de Judes, se n'han anat a Galilea, la «Galilea dels pagans» (Mt 4,15), on hi havia una població mixta de jueus i pagans, «a

la muntanya que Jesús els havia ordenat», una muntanya sense nom, a la qual han de pujar interiorment per tenir una visió àmplia de tota la realitat humana. Com a Onze, han perdut definitivament la representativitat que Jesús els havia conferit sobre les dotze tribus d'Israel. Comença, doncs, ara, una nova etapa. En veure'l ressuscitat amb els ulls interiors, «l'adoraren», com havien fet els mags d'Orient (2,2). Mateu fa una precisió que a alguns els haurà semblat fora de lloc: «Alguns, tanmateix, dubtaren», i que tradueixen per «abans, però, havien dubtat», forçant la gramàtica. Els dubtes entre els deixebles i la incomprensió gairebé total de la persona de Jesús constituiran una constant que arribarà fins avui. Jesús, investit d'autoritat divina, els envia «a totes les nacions» i ho fa, segons

GLÒRIA MONÉS

el Còdex Beza, amb un imperatiu seguit de l'adverbi: «Aneu ara» (en comptes del simple «Aneu, doncs, i...») subratllant-ne així la urgència del moment. Han de fer deixebles «a totes les nacions», però no de forma massiva, ans bé persona a persona (noteu el pronom masculí plural) «batejant-los... i ensenyant-los»: mitjançant el baptisme segellaran la seva incorporació a la família amorosa de Déu Pare, Fill i Esperit Sant; l'ensenyança els facilitarà l'observança de tot allò que Jesús els ha manat. Jesús, assumint un títol reservat a Déu, els assegura la seva presència constant: «Jo Soc amb vosaltres dia rere dia fins a la fi del món.»

JOSEP
RIUS-CAMPS
Teòleg i biblista / riuscamps@yahoo.es

Santíssima Trinitat

Lectura primera

Dt 4,32-34.39-40

*El Senyor és l'únic Déu:
ni dalt al cel ni aquí baix a la terra
no n'hi ha d'altre*

Lectura del llibre del Deuteronomi:

Moisès digué al poble: «Recorre totes les èpoques que t'han precedit, des del dia que Déu creà l'home sobre la terra; investiga d'un cap a l'altre del cel, a veure si mai ha succeït un fet tan gran com aquest, si mai s'ha sentit dir que un poble hagi escoltat la veu de Déu que li parlés d'enmig del foc, com tu l'has escoltada, i hagi continuat amb vida; si mai s'ha sentit dir que cap déu hagi intentat anar a treure per a ell un poble que vivia en poder d'un altre, combatent contra l'opressor amb senyals i prodigis, amb mà forta i braç poderós, amb fets esglaiadors i extraordinaris, com el Senyor, el vostre Déu, ho ha fet per vosaltres a Egipte, i vosaltres ho heu vist amb els vostres ulls. Reconeix avui que el Senyor és l'únic Déu: ni dalt al cel ni aquí baix a la terra no n'hi ha d'altre; recorda-ho sempre en el teu cor. Compleix els seus decrets i els seus manaments que jo et dono avui, perquè siguis feliç amb els teus descendents, i visquis molts anys en el país que el Senyor, el teu Déu, et dona per sempre.»

Salm responsorial

32

La paraula del Senyor és sincera, es manté fidel en tot el que fa; estima el dret i la justícia, la terra és plena del seu amor.

R. Feliç el poble que el Senyor s'ha escollit per heretat.

La paraula del Senyor ha fet el cel, amb l'alè de la boca ha creat l'estelada; a una paraula seva, tot començà, a una ordre d'ell, tot existí. **R.**

Els ulls del Senyor vetllen els qui el veneren, els qui esperen en l'amor que els té; ell els allibera de la mort, i els retorna en temps de fam. **R.**

Tenim posada l'esperança en el Senyor, auxili nostre i escut que ens protegeix. Que el vostre amor, Senyor, no ens deixi mai; aquesta és l'esperança que posem en vós. **R.**

Lectura segona

Rm 8,14-17

Heu rebut un esperit que ens ha fet fills i ens fa cridar: «Abbà, Pare!»

Lectura de la carta de Sant Pau als cristians de Roma:

Germans, tots els qui viuen portats per l'Esperit de Déu són els fills de Déu. Perquè vosaltres no heu rebut pas un esperit d'esclaus que us faci viure una altra vegada en el temor, sinó un esperit que ens ha fet fills i ens fa cridar: «Abbà, Pare!» Així l'Esperit s'uneix al nostre esperit per donar testimoni que som fills de Déu. I si som fills, també som hereus: hereus de Déu i hereus amb Crist, ja que sofrim amb ell per arribar a ser glorificats amb ell.

Al·leluia

Ap 1,8

Glòria al Pare, al Fill i a l'Esperit Sant a Déu que és, que era i que ha de venir

Evangelí

Mt 28,16-20

Bategeu-los en el nom del Pare, del Fill i de l'Esperit Sant

Lectura de l'evangelí segons sant Mateu:

En aquell temps, els onze deixebles se n'anaren cap a Galilea, a la muntanya que Jesús els havia

indicat. En veure'ls prosternaren. Alguns, però, dubtaren. Jesús s'hi acostà i els digué: «Déu m'ha donat plena autoritat al cel i a la terra. Aneu a convertir tots els pobles, bategeu-los en el nom del Pare, del Fill i de l'Esperit Sant, i ensenyeu-los a guardar tot el que jo us he manat. Jo seré amb vosaltres cada dia fins a la fi del món.»

Calendari de la setmana

Lectures de la missa, santoral i altres celebracions

(CICLE LITÚRGIC B; FERIAI II)

TEMPS DE DURANT L'ANY

(SALTERI: SETMANA 4)

Maig

27. DIUMENGE

Santíssima Trinitat (S), *Blanc*. Lectures: Deuteronomi 4,32-34.39-40 / Salm 32 / Romans 8,14-17 / Mateu 28,16-20

SANTORAL: Agustí de Canterbury, b.; Berenguer, monjo; beat Josep Tous, prev. i fund.; Juli, mr.

28. DILLUNS

Fèria, *Verd*. Lectures: 1 Pere 1,3-9 / Salm 110 / Marc 10,17-27. Lleida:

Dedicació de la catedral (S), *Blanc*. SANTORAL: Emili, mr.; Germà, b.; Maria-Anna de Jesús Paredes, rel.

29. DIMARTS

Fèria, *Verd*. Lectures: 1 Pere 1,10-16 / Salm 97 / Marc 10,28-31. Urgell i Solsona: **Sant Just (MO)**, *Blanc*; Tortosa: *Sant Pere Màrtir Sans i Jordà (ML)*, *Vermell*.

SANTORAL: beat Feliu de Nicòsia, rel.; beat Ramon Escrivà, mr.

30. DIMECRES

Fèria, *Verd*. Lectures: 1 Pere 1,18-25 / Salm 147 / Marc 10,32-45. O bé:

Sant Ferran (ML), *Blanc*. Barcelona, Sant Feliu de Llobregat, Terrassa i Vic: *Beat Pere Tarrés (ML)*, *Blanc*. SANTORAL: beata Baptista de Varano, vg.; Emília; Joana d'Arc, vg.

31. DIJOUS

Visitació de la Benaurada Verge Maria (F), *Blanc*. Lectures: Sofonies 3,14-18 / Salm Is 12,2-3.4bcd.5-6 / Lluc 1,39-56

SANTORAL: Pasqual, diac.; Peronella, vg.

Juny

1. DIVENDRES

Sant Justí (MO), *Vermell*. Lectures: 1 Pere 4,7-13 / Salm 95 / Marc 11,11-26
SANTORAL: Flor; Ignasi, ab.

2. DISSABTE

Fèria, *Verd*. Lectures: Judith 17.20-25 / Salm 62 / Marc 11,27-33. O bé: *Sants Marcel·lí i Pere (ML)*, *Vermell*. Girona: *Sants Germà, Paulí, Justí Sici (ML)*, *Vermell*.

SANTORAL: Eugeni I, p.; Potí, Blandina i comp., mr.

El Sant 31 MAIG

Santa Camil·la Baptista Varano

Al llarg de la història alguns sants, i sobretot santes, de classe social alta van escollir la vida religiosa contra els desitjos de la família. Van renunciar a matrimonis pactats i a una vida mundana de poder i comoditats per passar a una vida de pobresa. Una de les que va fer aquest pas va ser santa Camil·la Baptista Varano (1458 – 1524).

Filla d'un príncep del centre d'Itàlia de ben jove va sentir la crida a la vida religiosa i, contra el desig dels pares, va entrar a les clarisses d'Urbino als 23 anys. Passat un temps, ella mateixa va fundar un convent de l'orde al seu poble natal i en va ser la primera abadessa. Al capdavant d'aquesta comunitat Camil·la Baptista Varano va rebre el do de diverses visions i dels estigmes de Crist, fenòmens dels quals va deixar constància per escrit. També va escriure unes meditacions sobre els dolors de la Passió de Crist. Va ser canonitzada el 2010 per Benet XVI.

La sala de dalt de la casa

CONSOL MUÑOZ
Superiora general de les
Franciscanes Missioneres

Als fets dels Apòstols apareix esmentada diverses vegades la sala de dalt de la casa. Aquesta estança era el lloc preferent d'una casa, que és com si en el nostre llenguatge diguéssim el pis principal d'un immoble.

Ac 1,12-13: «Després els apòstols se'n tornaren a Jerusalem des de la muntanya anomenada de les Oliveres, que és a prop de la ciutat, a la distància que és permès de recórrer en dissabte. Van entrar-hi i van pujar a la sala de la casa on es reunien. Eren Pere, Joan, Jaume, Andreu, Felip, Tomàs, Bartomeu, Mateu, Jaume, fill d'Alfeu, Simó el Zelós, i Judes, fill de Jaume.»

Ac 2,1-2: «Quan va arribar la diada de Pentecosta es trobaven reunits tots junts. De sobte, com si es girés una ventada impetuosa, se sentí del cel una remor que omplí tota la casa on es trobaven asseguts.»

Ac 12,12: «Ja del tot conscient de la situació, Pere se'n va anar a casa de Maria, la mare de Joan, conegut amb el sobrenom de Marc. Allí hi havia molta gent reunida que pregava. Pere va trucar a la portalada, i una criada que es deia Rode anà a preguntar qui hi havia. Així que reconegué la veu de Pere, de tanta alegria, en lloc d'obrir la porta, va córrer cap dins...»

Aquestes tres cites dels Fets ens

situen a Jerusalem, i sembla que la casa de la qual parlen totes tres podria ser la de la mare de Joan Marc. També ens deixen constància que totes les reunions se celebren a l'estança superior de la casa.

Ac 9,36-39: «A Jafa hi havia una deixebla que es deia Tabita, en grec Dorques (que vol dir «gasela»). Aquesta dona feia moltes bones obres i almoines. Per aquells dies es va posar malalta i va morir. Van rentar el seu cos i el pujaren a la sala de dalt de la casa... Pere se'n va anar amb ells de seguida. Un cop a Jafa, l'acompanyaren a la sala de dalt...»

Aquí veiem el que hem dit abans, que la cambra superior és el lloc principal de la casa, perquè hi col·loquen el cos de la difunta.

Ac 20,7-8: «El diumenge ens vam reunir per partir el pa. Pau, que havia d'anar-se'n l'endemà, els adreçava la paraula i va allargar la predicació fins a mitjanit. A la sala de la casa on ens havíem reunit hi havia moltes llànties.»

A Tròada, on en aquell moment hi ha Pau, també hi trobem reunits els creients a la sala superior. Remarca que hi havia «moltes llànties», és a dir, que era un lloc excepcional.

Al nostre temps l'assemblea de creients ens reunim als temples, esglésies, per a la celebració de l'Eucaristia i la pregària.

Les autoritats durant la visita a l'exposició. / Pere-Jaume Ferrer

Inaugurada una exposició de goigs a la Moreneta

REDACCIÓ

El dimecres 25 d'abril el gogista Alfons Ferrer Casulleras va inaugurar a la llibreria Llegim... d'Igualada una exposició de trenta estampes de goigs de la Mare de Déu de Montserrat de les nostres contrades, que es pot visitar fins al 30 de maig.

L'acte va comptar amb la presència del regidor de Cultura, Pere Camps; de la regidora de Govern Obert i Ensenyaments Artístics, Maribel Cuadras; del rector de Santa Maria, mossèn Eduard Flores, i de la copropietària de la llibreria, Isabel

Casas. Després de visitar l'exposició a la capelleta, es van pronunciar diversos parlaments i la Coral de Santa Maria d'Igualada, dirigida per Coni Torrents i amb Maite Torrents al piano, va interpretar els *Goigs de Madona Bruna*, propis de la capelleta d'Antoni Dalmau J. i Joan Just, i el *Violai* de Rodoreda. En acabar, i a fora al carrer, es va fer un brindis amb cava.

La vetllada va aplegar una cinquantena de persones entre familiars, amics i simpatitzants. Va ser un acte senzill, familiar, lleuger i emotiu.

La Magic Line Sant Joan de Déu finança 26 projectes socials

REDACCIÓ

La cinquena edició de la Magic Line Sant Joan de Déu Barcelona 2018, que promou l'Obra Social de Sant Joan de Déu, ha permès recaptar 354.635 euros, gràcies a les més de 300 accions solidàries que van fer els 912 equips participants i a les col·laboracions de més de 200 organitzacions i 700 persones voluntàries. L'11 d'abril va tenir lloc l'acte de cloenda de la Magic Line Sant Joan de Déu Barcelona d'enguany, que va tenir lloc a l'auditori de La

Pedrera. S'hi van donar a conèixer els vint-i-sis projectes socials d'onze centres de la institució i de sis entitats de la ciutat que seran finançats gràcies a la mobilització ciutadana. El director de l'Obra Social Sant Joan de Déu, Oriol Bota, va explicar que «la Magic Line no és només una caminada; és un trajecte que comença en el moment de la inscripció però que promou que els participants i col·laboradors s'acostin a la realitat de les persones en situació vulnerable i s'impliquin per aconseguir una societat millor».

EL CONSULTORI

PREGUNTES I RESPOSTES SOBRE DOCTRINA I MORAL

pel Dr. Joan Antoni Mateo

Jocs

El meu nebot de deu anys aviat farà la Primera Comunió. Està molt il·lusionat amb els regals desitjats que ja li han començat a arribar. Un d'aquests obsequis és una mena de joc que visualitza a la televisió i que ell fa servir amb una consola. Vaig quedar horroritzada pel joc, el qual consisteix en una autèntica matança. Vaig discutir amb la meua germana i em va dir que tan sols és un joc. És correcte posar en mans d'un nen una cosa així? No podrien assessorar una mica des de les paròquies sobre els regals de Primera Comunió?

Malauradament, infants d'aquesta edat i de vegades més joves fan servir aquests jocs diabòlics, veuen a la televisió autèntiques aberracions i, fins i tot, fan navegacions inquietants per internet. Molts psicòlegs i educadors fa temps que alerten sobre aquests fenòmens i les seves conseqüències nefastes. Molts pares no adverteixen la gravetat de la qüestió. La mare d'aquesta pobra criatura que és el seu nebot li respon que «tan sols és un joc». Per a ella, sí, per a la seva ment d'adult. Però el nen encara no està preparat per a aquesta reflexió i distinció. La seva ment tindrà i impressionable repacíticament aquests continguts tan poc humans i encara menys cristians. Aquestes coses poden fer un mal irreparable en la personalitat d'aquests menors. I poc sentit comú té el qui regala aquesta mena d'artefactes a un nen amb motiu de la Primera Comunió. Què cal regalar? El primer regal i el més important és ajudar-los a veure que el regal més gran és rebre Jesucrist. Una vivència cristiana en la família de l'esdeveniment és el que és veritablement imprescindible. Sense això, no hi ha res a fer. I, suposat això, regals que ajudin al creixement humà i cristià dels infants. Una edició infantil de la Bíblia, unes pel·lícules adients per a infants que els ajudin a créixer en la virtut, vides de sants il·lustrades, objectes nobles de pietat com un santcrist per a la seva habitació... Si els cristians no tenim el bon criteri de fer aquests regals, qui ho farà?

PER ENVIAR CONSULTES

AL DR. MATEO:

elconsultori@hotmail.com

Ap. de correus 121-25620 Tremp (Lleida).

Xàldigues per a l'alegria

Homes de ciència actual i l'alegria

El doctor Enrique Rojas Marcos, catedràtic de Psiquiatria, escriptor, persona de fe catòlica, aconsella que «hauríem de ser més alegres, tenir més alegria» i empra la imatge i la qualitat «de l'imant magnètic (ferro imantat) que atreu i arrossega partícules de metall». El doctor Alfonso López-Quintàs, catedràtic de Filosofia de la Universitat Complutense, mercedari, en parlar dels valors humans ens endinsa «en el valor de l'alegria, com una àrea d'imantació —atrets, captats— per la veritable alegria». Tots hem conegut i coneixem persones que emeten, transmeten alegria. Elles atreuen. Al seu costat ens hi trobem bé. L'escriptor catòlic francès George Bernanos preguntava: «Cristians, què n'heu fet, de la vostra alegria?» El papa Francesc, parlant de sant Josep Anchieta, l'evangelitzador del Brasil, va afirmar: «L'Església no creix per proselitisme; creix per l'atracció testimonial del goig i de l'alegria de Jesucrist.» El Papa, en convocar l'últim Any Jubilar Teresià, va demanar: «Que servís per anunciar l'Evangelí, practicar la caritat i donar testimoniatge de l'alegria cristiana.» Santa Teresa de Jesús deia: «Que, en sentir l'amor de Déu, li naixia una alegria contagiosa, que no podia dissimular i la comunicava al seu voltant, amb aquells i aquelles que la tractaven.»

J. M. ALIMBAU ARGILA
(Medalla de Plata de l'Institut de Teologia Espiritual)
*Xàldigues: espurna de foc, d'un tronc resinós, en cremar-se

Cartes

La Bíblia en català del 1969

La recent publicació, a la portada del número 2.000 de *Catalunya Cristiana*, de l'afectuosa carta de felicitació del Sant Pare Francesc al cardenal de Barcelona, m'ha portat a la memòria la carta de benedicció que Pau VI va enviar —escrita en català l'any 1969 (!)—, als promotors i als lectors de la Bíblia de la Fundació Bíblica Catalana/Fundació Institut Cambó.

Com és sabut, l'edició de la Bíblia en català, en un sol volum, de l'any 1969, actualitzava i polia la primera versió de la Bíblia de la FBC, en quasi vint volums, que en els anys vint havia impulsat personalment i directament Francesc Cambó, en estreta relació amb els caputxins.

Quins temps, aquells, en els quals malgrat la repressió política i la persecució de la llengua, sorgien projectes valents com aquest, obtenint no només el reconeixement a la llengua per part de la Santa Seu, sinó també el consens pacífic de la pràctica totalitat dels bisbes de les diòcesis de parla catalana: Barcelona, Castelló, Eivissa, Girona, Lleida, Mallorca, Solsona, Tarragona, Urgell i Vic. Tant de bo siguem capaços de recuperar una pau estable que ens permeti aspirar a una germanor similar.

Em pregunto si l'any vinent, quan es compleixin cinquanta anys d'aquesta meritòria edició de la Bíblia, no seria una bona ocasió per dedicar-li un espai a C.C. i potser —a la instància que correspongui— l'organització d'algun seminari o esdeveniment que permeti posar en valor el que va suposar en aquells moments.

RAFAEL GUARDANS CAMBÓ
Barcelona

Viure la malaltia

He llegit amb molt d'interès el vostre article *Quan arriba la malaltia*. No tan sols l'he llegit, més aviat l'he meditat i rellegit tres vegades,

atès que feble és la meua memòria... Són paraules que ressonen en mi fortament, perquè visc una condició similar... En d'altres, sans, ressonaran d'una altra manera, òbviament. Sents que s'estableix com una relació «secretada» amb aquelles persones que donen el seu testimoni i és molt d'agrair l'ànim que reps tot compartint els mateixos sentiments.

Repasant els grans del meu rosari, he pensat en vosaltres. La pregària és extensiva i continuaré.

VICTORIA G.
Sant Feliu de Llobregat

Pregària per la pau

Un petit grup de laics ens apleguem cada dijous, de sis a set de la tarda, a l'església de la Mare de Déu de la Salut per tal de fer pregària per la pau, amb Rosari i mitja hora d'adoració al Santíssim, en silenci i amb música de Medjugorje. Som el grup de pregària de La Salut. L'orde de Frares Menors (franciscans) és el responsable d'aquesta parròquia. Qui comparteixi les nostres inquietuds, pot venir a conèixer-nos i afegir-s'hi. Som al carrer de la Mare de Déu de la Salut, número 34, de Barcelona.

JORDI TORRES
Barcelona

Podeu enviar les cartes a:

redaccio@catalunyacristiana.cat

El Dr. Carles Lalueza-Fox, a la dreta, analitza les partícules òssies de Guillem de Torroja, en l'acte de lliurament per part del Capítol de la Catedral.

La catedral de Tarragona exhuma les restes òssies de l'arquebisbe Guillem de Torroja

La història viva dels templers

MACIÀ GRAU

Tarragona

Fotos: MCS Arquebisbat de Tarragona

MN. JOAQUIM GRAS

«En un inici no sabíem si era una petició seriosa o no, però després de parlar-ho amb l'arquebisbe i el vicari general vam veure que es tractava d'una investigació científica, i vam accedir a col·laborar-hi»

La mitologia i les llegendes han anat sovint lligades als templers. D'aquest orde religiós se n'ha parlat molt, però ben pocs en coneixen la realitat històrica. Al contrari del que molts pensen, la relació entre l'orde del Temple i l'Església era directa i d'una gran fidelitat. Els templers es van crear amb l'única missió d'ajudar els pelegrins a l'Orient i lluitar per assegurar el regne de Jerusalem, sempre mantenint la fidelitat a la seva màxima autoritat, el Papa. A partir de la seva aprovació oficial al Concili de Troyes l'any 1129, els frares templers van mantenir una relació molt estreta amb el papat, i fins i tot van ser els responsables de la seguretat del Papa. Tot i això, una sobtada supressió de l'orde l'any 1312, en uns processos on van ser jutjats amb acusacions falses, va crear una ombra allargada damunt seu que ha arribat fins avui.

El primer sarcòfag d'un mestre templer

Tot i el gran interès que sempre ha generat la història dels templers i els tresors que suposadament van amagar, els investigadors encara no han aconseguit trobar mai la tomba de cap dels mestres majors que van dirigir l'orde del Temple. Això es deu principalment al fet que la majoria dels mestres van morir a Orient, i no se'n va poder conservar cap sepulcre. L'any 2016, però, durant uns treballs de restauració a l'església de San Fermo di Maggiore de Verona, es va descobrir darrere la paret del

temple un sarcòfag de pedra amb la creu dels templers esculpida. Després d'obrir-lo per estudiar-ne l'origen, els seus dos descobridors, l'arqueòleg de la Universitat de Bolonya Giampero Bagni i l'antropòleg Fiorenzo Facchini, hi van trobar les restes d'un home d'edat avançada cobert amb un sudari de seda, fet que demostra que es tractava d'una persona preeminent. A partir d'aquest moment, van començar les hipòtesis sobre qui podria ser, i ràpidament va sortir el nom del gran mestre major català Arnau de Torroja.

Arnau de Torroja, el mestre major català

Una de les persones que més ha estudiat els templers i que en coneix a la perfecció la història és Josep Maria Sans i Travé, director de l'Arxiu Nacional de Catalunya des del 1992 fins al 2015. Ell és l'únic historiador que ha escrit un llibre sobre Arnau de Torroja, un noble català que va ser nomenat mestre major l'any 1181. Tal com explica Sans i Travé, després del Papa, el mestre major era el que estava al capdamunt de l'orde: «Els templers estaven organitzats de forma jeràrquica. El màxim responsable de l'orde era el Papa, i després ja venia el mestre major, que residia a Orient. Sota seu hi havia els mestres provincials, que eren els seus delegats a Europa». Arnau de Torroja va ingressar a l'orde com a frare templer a Gardeny, on després de ser mestre provincial, va ser

JOSEP MARIA SANS i TRAVÉ

«La coincidència de l'ADN suposaria un descobriment sense precedents, el primer sepulcre d'un mestre major»

nomenat mestre major. El prestigi que va obtenir lluitant contra Saladí va ser clau perquè arribés al capdamunt de l'orde, tot i que ja provenia d'una família noble molt destacada a Catalunya: «Va ser un frare templar que venia d'una família molt important. El seu germà Guillem va ser arquebisbe de Tarragona, i l'altre, Pere de Torroja, va ser bisbe de Saragossa.» Els tres germans van coincidir en nombroses ocasions a la cort d'Alfons I, amb qui compartien una bona relació com a consellers reials. La importància i riquesa d'Arnau de Torroja va ser tan gran que fins i tot el rei va arribar-li a demanar algun préstec, sempre amb l'aval d'algun castell que en el cas que no pagués es quedava l'orde del Temple. La trajectòria del

Interior de la catedral de Tarragona, on està situat el sarcòfag de Guillem de Torroja.

noble català com a mestre major va finalitzar el 1184, any en què va morir a la ciutat de Verona, en un viatge de recerca de suports per a la tercera croada. És precisament aquesta dada la que fa que tant Sans i Travé, com molts altres historiadors, creguin que les restes trobades a Verona podrien ser les d'Arnau de Torroja: «La creu que hi ha en una de les cares del sepulcre és la creu que utilitzaven els grans mestres i, per tant, és molt probable que les restes corresponguin a fra Arnau de Torroja.»

El Capítol de la Catedral de Tarragona lliura les mostres òssies de Guillem de Torroja

Un cop finalitzada la investigació a Verona, Giampiero Bagni i Fiorenzo

Facchini van organitzar un congrés historicocientífic titulat *Il sarcofago ritrovato a Verona e i templari* (el sarcòfag trobat a Verona i els templers), en el qual van exposar la seva teoria. Durant el congrés, a més de mostrar tot el que s'havia descobert, els dos investigadors van explicar que només hi havia una manera de saber si realment es tractava d'Arnau de Torroja: analitzar l'ADN de les restes i comparar-lo amb les del seu germà Guillem, enterrat a la catedral de Tarragona. Amb aquesta intenció, van fer arribar la petició d'exhumar les restes de Guillem de Torroja al Capítol de la Catedral, que després d'analitzar la proposta va acceptar: «El primer cop que ho van demanar no vam acabar d'entendre per què, o si era una cosa seriosa o no, però després de parlar-ho amb l'arquebisbe i amb el vicari general vam veure que es tractava d'una investigació científica, i vam accedir a col·laborar sense posar-hi pegues», explica el canonge obrer de la Catedral Mn. Joaquim Gras.

El Capítol va decidir exhumar les restes el 20 d'abril passat, quatre dies abans de l'acte d'entrega, perquè en un principi es desconeixia quin podia ser el seu estat: «Vam fer l'exhumació anticipadament perquè no sabíem quant trigariem ni què hi trobaríem», explica Mn. Joaquim Gras. Finalment, després de comprovar les restes, el 24 d'abril es va efectuar l'acte d'entrega al professor Carles Lalueza-Fox, Doctor en Biologia. Les mostres d'ADN serviran per constatar si les restes trobades a Verona són les del germà de Guillem de Torroja.

Les mostres es van traslladar directament a la Universitat de Harvard, on un equip d'investigadors les està estudiant genèticament sota la supervisió de David Reich, el responsable d'analitzar també les partícules òssies trobades a Verona. Està previst que els resultats de l'estudi es facin públics durant el mes de juny, moment en què sabrem si es tracta d'Arnau de Torroja. Com explica Sans i Travé, «la coincidència de l'ADN suposaria un descobriment sense precedents; el primer sepulcre d'un mestre major». Un cop s'hagi acabat l'estudi i es coneguin els resultats, les restes de Guillem de Torroja es retornaran al sarcòfag, situat a les osseres del transepte esquerre de la catedral de Tarragona.

Tradició i qualitat al
servei de l'hostaleria
des de 1880

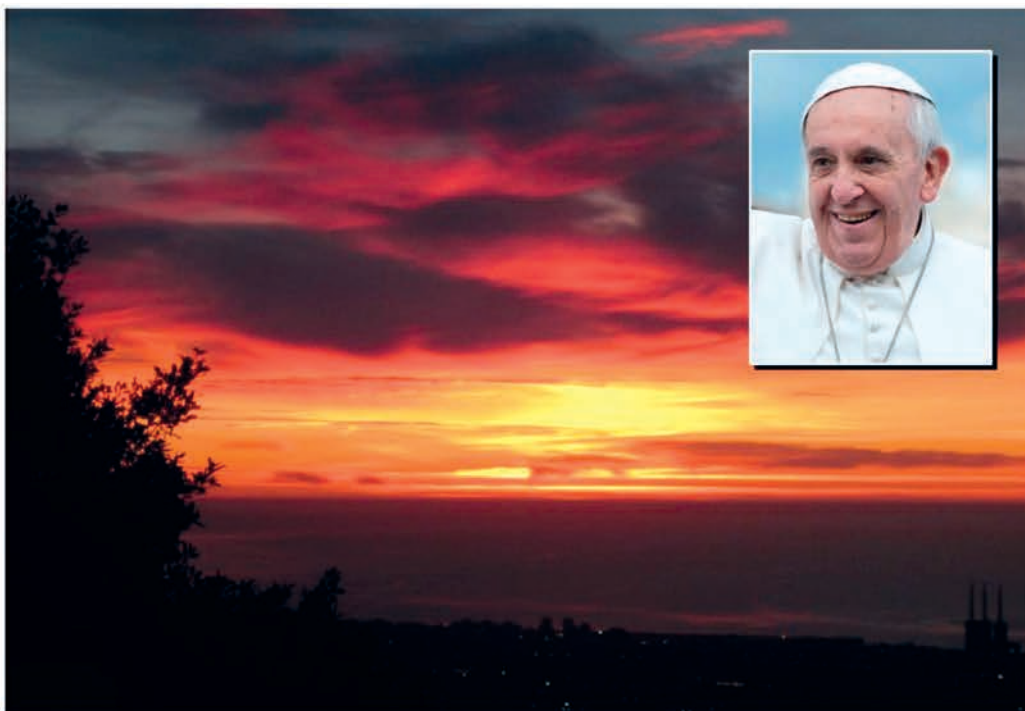
Venda T 93 318 14 95
F 93 412 44 45
Roger de Llúria, 12-14
08010 Barcelona

Lloguer T 93 308 01 04
F 93 308 71 93
Pg. de la Verneda, 150
08030 Barcelona

CASA GAY S.A.

www.casagay.com

4

FRANCESC i la nostra CASA DE TOTS

Carta «Laudato Si'» — «Lloat sigueu» —

7 ELS EMIGRANTS són germans nostres que fugen de la misèria

Francesc ha mostrat una sensibilitat especial en contemplar com **les conseqüències del canvi climàtic afecten els animals que no poden adaptar-se a la nova situació i han de migrar**, i també la manera de viure de les persones més pobres, que es veuen forçades a abandonar les seves terres i les seves llars posant en risc el seu futur i el futur dels seus fills. *«És tràgic l'augment del nombre d'emigrants que fugen de la misèria empitjorada per la degradació ambiental. No són reconeguts com a refugiats per les convencions internacionals i perden les vides que han deixat enrere, i ara no tenen accés a cap tipus de protecció legal» (LS 25).*

Davant la gravetat de la situació que es crea quan molts emigrants no són acollits en alguns països, **Francesc ha denunciat l'actitud de les autoritats polítiques que prefereixen ignorar aquest immens drama humà.**

Nosaltres no podem mirar cap a una altra banda, com si aquest problema no ens afectés. Francesc ens ha invitat a fixar l'atenció en el tràgic augment de les famílies que emigren fugint de la misèria creixent causada per la degradació del medi ambient; sovint la seva situació s'agreuja pel fet de no poder gaudir de protecció per part de les autoritats locals.

Cal que ens aturem a reflexionar sobre les conseqüències d'aquesta situació, que afecta milions de persones. Ens ha de preocupar la indiferència general quan hi ha tant sofriment a prop nostre. Es tracta de germans i germanes que viuen en una situació de desemparament, i no podem dir que no ens afecta (cf. LS 25).

És normal que ens preguntem fins a quin punt arriba el sentit de responsabilitat dels qui formem part d'unes societats que es consideren civilitzades. *«La falta de reaccions davant aquests drames dels nostres germans i germanes és un signe de la pèrdua del sentit de responsabilitat envers els nostres conciutadans sobre el qual se sustenta tota societat civil» (LS 25).*

«L'accés a l'aigua potable i segura és un dret humà bàsic...»

8 LA MANCA D'AIGUA causa milions de morts cada any

Als habitants dels països desenvolupats, no els és fàcil de comprendre que **l'escassetat d'aigua constitueix un problema gravíssim per al conjunt de la humanitat**. Per a molta gent, la mortalitat infantil causada per la manca d'aigua és una qüestió molt llunyana, en el temps i en l'espai. Per això, és possible que no sigui objecte de la nostra preocupació.

No obstant això, **el gravíssim problema de l'escassetat d'aigua ha ocupat un apartat de la reflexió que Francesc ha realitzat**. La seva paraula és un toc d'alerta. Demà la manca d'aigua pot afectar la major part de la humanitat.

Ha escrit: «*L'aigua potable i neta representa una qüestió de primera importància, perquè és indispensable per a la vida humana i per sustentar els ecosistemes terrestres i aquàtics. Les fonts d'aigua dolça abasten sectors sanitaris, agropecuaris i industrials. El proveïment d'aigua s'havia mantingut relativament constant durant molt temps, però ara en molts llocs la demanda supera l'oferta sostenible, amb greus conseqüències a curt i llarg termini*» (LS 28).

El problema de la qualitat de l'aigua disponible per als més pobres és molt seriós, perquè l'aigua no potable provoca morts cada dia, i és causa de moltes malalties i de l'augment continu de la mortalitat infantil (cf. LS 29).

Francesc també ens ha explicat que alguns estudis exhaustius han alertat que l'escassetat d'aigua s'aguditzarà si no adoptem mesures urgents; que les repercussions mediambientals podrien afectar milers de milions de persones; i que el control de l'aigua podria ser l'objectiu de les grans empreses multinacionals i provocaria conflictes gravíssims. És un advertiment molt seriós (cf. LS 31).

Els qui tenen aigua en abundància, per raó de la seva situació geogràfica i del clima, poden creure que el problema no els afecta. Potser pensen que no estan en condicions de fer res per resoldre una qüestió que fa patir molta gent pobra en altres països llunyans.

Francesc ens ha recordat amb insistència que **el dret de tot ésser humà a la vida comporta el dret essencial a disposar d'aigua potable per mantenir-la**. Ho ha expressat amb paraules prou contundents: «*L'accés a l'aigua potable i segura és un dret humà bàsic, fonamental i universal, perquè determina la supervivència de les persones, i per tant és condició per a l'exercici dels drets humans*» (LS 30).

«*Una més gran escassetat d'aigua provocarà l'augment del cost dels aliments i de molts productes que depenen de l'ús que se'n fa*» (LS 31).

- Quines són les causes que condueixen a tancar fronteres i a frenar l'acollida d'immigrants? Tens arguments en contra d'aquesta actitud?
- Creus que hi ha excés de dramatisme en la descripció del 'problema de l'aigua'? Has sofert en alguna ocasió les conseqüències de la manca d'aigua potable? Què pots fer davant d'aquesta situació?

edebé

Extracte del llibre *Carta del PAPA FRANCESC — ECOLOGIA INTEGRAL*
Selecció i desenvolupament: FRANCESC RIU i MARGARIDA MOGAS

ACTUALITATS CIENTÍFIQUES

El problema de la contaminació de l'aire

Als tres discursos que es tingueren sobre l'estat de l'aigua, des del punt de vista ecològic, a les jornades del Congrés Internacional «Laudato Si'» i Grans Ciutats, que citàvem la setmana passada, van seguir tres ponències més sobre la qualitat de l'aire que es respira a les grans concentracions urbanes. Les tres exposicions fetes amb tot el rigor científic mostraren que es tracta d'un problema greu que demana també solucions per part dels governs sobretot. Us en faré un petit resum del que s'exposà.

El primer ponent exposà els resultats dels treballs estadístics molt detallats que es feren a la ciutat de Santiago de Xile, que té 6.892.411 habitants (2015), després del primer «Plan de Prevención y Descontaminación Atmosférica» (PPDA) del 1998. De 2.020 morts enregistrades el 1990 per contaminació atmosfèrica, s'ha passat ara a poc més de la meitat d'aquesta quantitat, perquè ja, gràcies a Déu, són moltes les coses que s'han aplicat en aquest PPDA per minvar la contaminació. És un exemple que cal imitar. Però encara queda molt per fer.

La segona exposició es referí a tot el món, aquest món que va augmentant el nombre d'habitants urbans de manera que es preveu que cap al 2050 dues de cada tres persones de les 9.700 milions que hi haurà viuran en ciutats, on el problema de la contaminació atmosfèrica és notable. Se'ns diu que l'OMS ha publicat un informe que afirma que les morts atribuïdes a la contaminació de l'aire han arribat a 6,5 milions anuals, principalment d'infants i ancians. Per combatre aquesta causa cal tenir present molts fac-

tors. Cal respectar la salut del planeta, preservar la biodiversitat i millorar el medi ambient utilitzant tecnologies i combustibles nets per a la il·luminació i la calefacció. Encara hi ha països que inverteixen poc en estratègies de prevenció primària. Val més prevenir que curar. No ho oblidem!

El tercer expositor parlà de l'aspecte ètic del problema. Com que el deteriorament de l'ambient és degut a l'activitat humana, és aquí on cal insistir. I on han insistit els pontífexs: Joan XXIII, amb la *Pacem in terris* (les lleis positives han de ser coherents amb la llei natural), Pau VI amb la *Populorum progressio*, Joan Pau II amb *Sollicitudo rei socialis*, Benet XVI amb *Caritas in veritate* (on afirma que l'ambient natural es troba ple de ferides produïdes pel nostre comportament irresponsable) i actualment el papa Francesc amb la carta *Laudato Si'*, que ens diu entre moltes altres coses que: «Si ens acostem a la natura sense aquesta obertura a l'estupor i a la meravella (es refereix a com ho feia sant Francesc), si ja no parlem el llenguatge de la fraternitat i de la bellesa en la nostra relació amb el món, les nostres actituds seran les del dominador, del consumidor o del mer explotador dels recursos, incapaç de posar un límit als seus interessos immediats», i més endavant diu (al·ludint a la contaminació atmosfèrica): «La tecnologia basada en combustibles fòssils molt contaminants necessita ser reemplaçada progressivament i sense demora». Cal, doncs que tots ens hi sentim compromesos també des del punt de vista ètic.

FRANCESC NICOLAU
Professor de la Facultat
de Filosofia de Catalunya

**JOAN PALLARÈS-
PERSONAT**

Historiador
jpallarespersonat@gmail.com

GENT DE CASA

Glicerí Nonell

El pare Glicerí Nonell i Mas havia nascut a Argentona, al Maresme, el 22 de desembre de l'any 1841 i lliurà la seva vida al sacerdoci i a la música, alternant amb l'ensenyament de minyons, com és la norma de la congregació fundada per sant Josep de Calassanç.

Pel 1859, havent fet els 18 anys va ingressar a l'Escola Pia, primer a Sabadell i després a Moià, on acabaria els estudis eclesiàstics, seria ordenat sacerdot el març del 1867 sent destinat a l'escola de Balaguer, per passar el 1870 a la d'Olot i entre 1871 i 1889 marxaria a l'illa de Cuba on dirigiria un internat escolapi alhora que ensenyava llatí i allà, a l'Havana va escriure llibres de text per a l'ensenyament del llatí.

De retorn a l'escola del barri de Sant Antoni de Barcelona, entre 1884 i 1889 exercia com a professor de llatí per als aspirants a ingressar al noviciat i feia de mestre de novicis, fins que pel 1894 l'internat de Sant Antoni va passar a la nova escola de Sarrià, camí que seguiria el pare Glicerí Nonell fins que durant nou anys, entre 1900 i 1909, exerciria com a rector a Moià, un temps que aprofitaria també per introduir un seguit de reformes en les cerimònies de primera comunió i altres celebracions, que tindrien molt bona acollida.

Rector innovador, impulsà sortides del col·legi, que els alumnes

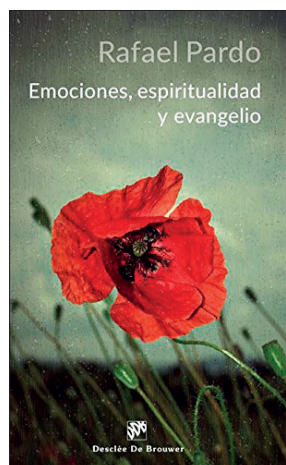
apreguessin fora de l'aula, en visites preparades i des de Moià aprofità la proximitat del monestir de Santa Maria de l'Estany per explicar història als alumnes, una feina que els seus continuadors van anar polint i millorant, com l'observatori meteorològic que hi instal·la el 1907.

De la seva obra musical destaquen cantates com *Tota Pulchra*, a tres veus i tres acompanyaments, una *Misa Calasancia*, diversos cants marians, trisagis, un Rèquiem de difunts, Goigs o una col·lació de parenostres i avemaries. Amb tot, la seva obra musical com a compositor no sortí gaire dels límits escolapis i la majoria de dades que es coneixen d'ell provenen del *Diccionari biogràfic d'Escolapis* o de les recerques del pare Joan Florensa, historiador de la congregació. Les seves partitures es conserven a l'Arxiu Provincial de l'Escola Pia de Catalunya.

Quan abandonà el càrrec de rector a Moià ja llindava els setanta anys, llavors va anar a Mataró, on encara força anys es dedicaria a tasques de catequesi per a infants, o a tasques d'atenció als fidels, confessionari, servint fins al darrer moment. El 22 de gener de 1921, havent complert els 79 anys, el Senyor el cridà després d'una vida fecunda, dedicada essencialment a l'ensenyament i a la formació de les noves generacions.

Església de Santa Maria de Moià.

RAFAEL PARDO**Emociones, espiritualidad y evangelio**

Desclée de Brouwer, 2018, 152 pàg.

Aquest llibre desvetlla les claus del distanciament entre l'espiritualitat i la psicologia emocional, així com propostes per tornar a unir-les sobre la base dels ensenyaments dels evangelis. En els textos bíblics es tracten emocions com la ira, la por, la tristesa o l'alegria i s'estudien les implicacions que haurien de tenir en la nostra vocació cristiana.

JUAN PABLO GARCÍA MAESTRO**La opción misionera renovará la Iglesia**

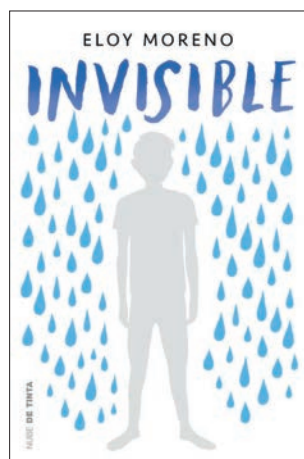
San Pablo, 2018, 222 pàg.

L'autor reflexiona sobre la preocupació per dur l'Església a una nova etapa evangelitzadora, capaç de donar una resposta més eficaç a les demandes de la societat actual. Partint d'aquesta necessitat, proposa passar a l'acció, no reduir l'evangelització al simple anunci de l'Evangeli sinó aprofundir, com suggereix l'actual Pontífex, en una Església «en sortida».

RAMÓN ROSAL CORTÉS**Cincuenta ateos y agnósticos convertidos al cristianismo**

CCS, 2018, 248 pàg.

En aquestes pàgines es mostra el testimoni de cinquanta conversos al cristianisme (filòsofs, científics, literats, polítics...). Així mateix, s'hi descriuen potencials psicològics que van poder afavorir aquestes experiències de conversió, en especial la capacitat per a la «trobadura profunda» i determinades actituds psicològiques i ètiques.

ELOY MORENO**Invisible**

Nube de Tinta, 2018, 302 pàg.

Qui no ha desitjat mai ser invisible? Qui no ha desitjat mai deixar de ser-ho? Emotiva, commovedora, diferent... aquesta novel·la narra, a través dels ulls d'un nen, una història que podria ser la de qualsevol de nosaltres. Una història commovedora que arriba al cor dels lectors, que ens obre els ulls a una realitat que té poc de ficció.

IGNACIO MARTÍNEZ DE PISÓN**Filek. El estafador que engañó a Franco**

Seix Barral, 2018, 286 pàg.

Ignacio Martínez de Pisón segueix el rastre del químic austríac Albert von Filek per arxius i hemeroteques de mitja dotzena de països fins a centrar-se en la seva etapa espanyola (a principis dels anys trenta), en la qual un cop del destí converteix breument en un triomfador aquest estafador, amb molts dots de persuasió però ben pocs escrúpols.

SANTI VILA**D'herois i traïdors**

Pòrtic, 2018, 208 pàg.

Les relacions entre Catalunya i l'Estat espanyol travessen el seu pitjor moment. Com hem arribat a aquest punt? El polític i historiador Santi Vila desgrana els errors comesos en el camp sobiranista, així com els perpetrats des del Govern espanyol. Detalla, a més, la seva experiència en l'interior del Govern que va declarar la DUI el 27 d'octubre del 2017.

CRÍTICA TEATRAL

ANDREU SOTORRA
andresotorra@gmail.com

«Èdip» o el refugi de la memòria

El muntatge *Èdip* ha capgirat el Teatre Romea com si estigués en obres, recobert de xarxes i pals de ferro, deixant bona part de les llotges inutilitzades i tancant els espectadors en una atmosfera decadent per relacionar la caiguda d'Èdip amb la caiguda de la humanitat i el refugi del teatre com a reducte de la memòria.

Oriol Broggi té el costum de portar la companyia a trepitjar el terreny on s'ambienten les obres que dirigeix. Aquesta vegada tocava Grècia i les pedres de Tebes, Atenes i Delfos. Qui les ha vist i qui les veu, esclar, després de 2.500 anys! Julio Manrique (Èdip) admet, a més, que també ha necessitat amagar-se del personatge amb altres Èdips del cinema i no amaga que ha revisitat

l'*Èdip rei* de Pasolini, entre altres figures carismàtiques que li recorden la tragèdia d'Èdip.

El muntatge, malgrat el parament escenogràfic esmentat que inclou tot el teatre, se centra absolutament a l'escenari. El color marró i rogenc amb fons nu i la il·luminació recorden de seguida altres propostes d'Oriol Broggi al mateix Romea, com *Incendis*, de Wajdi Mouawad. Els modestos encanyissats porten al *Mahabharata* de Peter Brook. I l'afegitó final, amb la llicència de la incorporació d'Antígona, filla i germana d'Èdip, acompanyant el pare ja cec al refugi final del teatre deixen una bona impressió càlida que tanca tot el discurs dels personatges d'Èdip.

Indiscutiblement, el pes de l'obra recau en Julio Manrique, que tena la tragèdia amb prou domini de les regnes perquè no se'n vagi més enllà del que els usos i costums contemporanis admeten d'una representació clàssica, però també sense traspasar la línia vermella volent aparentar una falsa modernor. Que els espectadors s'oblidin d'assistir en directe a l'escena ferotge de l'esqueixada dels ulls d'Èdip ni al suïcidi de la seva mare, Iocasta. Tot això s'esdevé fora d'escena —per a frustració segurament dels amants del gènere de terror— i només la narració posterior en deixa testimoni, una opció que dona tot el valor a la paraula.

Julio Manrique i Clara de Ramon en una escena final del muntatge «Èdip» dirigit per Oriol Broggi al Teatre Romea. / © David Ruano

AMB BON HUMOR

«ÈDIP», de Sòfocles
Versió de Jeroni Rubió
INTÈRPRETS: Julio Manrique,
Carles Martínez, Marc Rius, Mercè
Pons, Ramon Vila, Miquel Gelabert
i Clara de Ramon
DIRECCIÓ: Oriol Broggi
Teatre Romea, Barcelona.
Fins al 10 de juny

CRÍTICA LITERÀRIA

FRA VALENTÍ SERRA DE MANRESA
Caputxi

Una ajustada descripció dels catalans

VITTORIO SCOTTI DOUGLAS

De Molise a Cataluña
Gabriele Pepe y sus experiencias en la
Guerra del Francés
Textos inéditos y cartas
Associazione Culturale Italia e Spagna
& Provincia cappuccina di
Campobasso, 1.168 pàg.

Galimatias és el títol que donà Gabriele Pepe al seu diari de guerra redactat durant les campanyes napoleòniques a Catalunya (anys 1808-1814). Text de gran interès per als historiadors, ha suscitat l'excel·lent estudi introductor i a cura del professor de la Universitat Autònoma, Dr. Lluís Roura i Aulinas, titulat «Las tropas italianas y la Guerra del Francés» (vegeu les pàgines 35-74), sobre les peculiaritats de la guerra del francès a Catalunya, indret on hi hagué un major nombre de tropes integrades per italians.

El text del dietari militar, més enllà d'informar-nos sobre aspectes interns del desenvolupament de la Guerra de la Independència, ens ofereix també una visió descriptiva, i molt detallada, de la geografia, capteniment i costums propis dels catalans, que durant l'ocupació napoleònica de Catalunya foren esguardats i descrits per un atent i crític observador, el general molisià Gabriele Pepe qui, molt encertadament, ja el llunyà any 1808 volgué assenyalar l'escudella (o carn d'olla) i el porró com uns dels nostres trets més populars i identitaris: «*Con respecto a las comidas y a las bebidas, los catalanes son sobrios. Su comida original es una especie de sopa de verdura y legumbres juntas llamada escudella. En cuanto al vino son moderadísimos: un porró, que equivale más o menos a la medida de nuestra garrafa. Los campesinos tienen la costumbre de beber desde unas redomas llamadas porrons, que están provistos de un pitón larguísimo que sobresale de su cuerpo, y cuyo orificio es casi capilar*» (p. 583).

El general molisià es mostrà, tanmateix, força crític amb la incúria dels convents barcelonins durant la guerra. Per exemple, es fixà en el dels caputxins de Sarrià. La lectura del *Galimatias* molisià ens aporta avui la visió que els militars europeus més lletrats, o de cultura, tingueren dels catalans, que Gabriele Pepe descriví com a gent tradicional «*apegada tenazmente a sus hábitos, costumbres y principios*», una bona i ajustada descripció captada ara fa dos segles.

RAUXA

Un desert contemporani (i II)

EDUARD BRUFAU

Hi ha un cert nombre de fidels que no encaixaran mai en cap moviment ni corrent concret de l'Església catòlica, per més nombrosos i diversos que aquests siguin. Reconeixen el bé que aquests grups poden fer, però no s'acaben de sentir del tot còmodes en cap d'ells, com si els faltés l'aire, i les seves inquietuds espirituals no hi troben el repòs necessari. En canvi, aquests mateixos fidels que estan a la recerca d'una comunitat on compartir la fe més enllà de l'eucaristia dominical, sovint acaben creant vincles estrets amb les comunitats monàstiques.

En aquests antiquíssims deserts queden captivats per una espiritualitat cristiana primigènia que és sempre perenne perquè no està condicionada per les contingències històriques; una espiritualitat atractivament silenciosa que s'ha d'anar descobrint a poc a poc, perquè no s'imposa com una evidència des del primer moment; una espiritualitat meravellosament rica i simple al mateix temps, ferma i alhora dolça. Encara que no siguin comunitats gaire nombroses ni capdavanteres de cap iniciativa eclesial, la seva sola presència les converteix per a aquests laics en llocs on poder reposar l'esperit, fatigat pel permanent sotragueig del món contemporani. Fugint del desert inhòspit on s'acaba morint d'inanició, troben l'aliment en un desert paradoxalment fèrtil.

Agenda

Internet

TESTIMONIS

L'arxidiòcesi de Singapur ha creat una plataforma d'evangelització (<http://stories.catholic.sg>) per compartir testimonis de persones que han tingut una experiència de Déu.

Barcelona

MARE DE DÉU D'ARBOLO

El **diumenge 27 de maig**, a les 17.30, aplec de la Mare de Déu d'Arboló a la parròquia de Santa Anna de Barcelona.

ESGLÉSIA DE SANT GAJETÀ

El **diumenge 27 de maig**, a les 18.00, concert d'Abel Iglesias (piano) amb obres de Beethoven i Albéniz, entre altres. Aportació voluntària a favor de la Fundació Manos Providentes; el **dissabte 2 de juny**, a les 18.00, concert de piano de Xavier Cuevas amb obres de Bach, entre altres, a favor de la Fundació Manos Providentes; el **diumenge 3**, a les 18.00, concert solidari de l'Escola de Música Accent amb obres d'Albinoni i Linneman, entre altres. C/ Consell de Cent, 293 – Barcelona.

AMICS DEL ÀNGELS

El **dimecres 30 de maig**, a les 19.00, visita a l'església evangèlica baptista de Badalona amb el pastor J. A. Cuenca i Jaume Triginé (c/ Sagunt, 99-101).

AMICS DE SANT FRANCESC

El **dijous 31 de maig**, a les 20.00, trobada sobre *Els primers amics i companys de sant Francesc* amb fra Francesc Linares. C/ Santaló, 80 – Barcelona.

L'OU COM BALLA

Des del **dijous 31 de maig**, i durant vuit dies, de 8.00 a 13.00 i de 17.00 a 21.00, el claustre de la Puríssima Concepció (c/ Roger de Llúria, 70 – Barcelona) acull l'ou com balla. El **dijous 31 i el diumenge 3 de juny** el claustre estarà obert tot el dia. El **diumenge 3**, a les 11.00, eucaristia i processó pel claustre; a les 19.00, vespres solemnes.

SILENCI I PREGÀRIA

El **dissabte 2 de juny**, a les 10.30, i el **dimarts 5**, a les 19.30, espai de silenci i pregària al Casal Don Bosco de Barcelona (tel. 616 947 158).

FACULTAT ANTONI GAUDÍ

Del **dilluns 4 de juny al divendres 8**, curs intensiu *Música, litúrgia i teologia* amb Jordi-Agustí Piqué. C/ Diputació, 231 – Barcelona.

MÈTODE D'OVULACIÓ BILLINGS

Els **dissabtes 9 i 23 de juny, 7 i 21 de juliol, i 1 de setembre**, a les 11.00, a Barcelona, curs *Reconeixement natural de la fertilitat*. Inscripcions: aliciapastor.billingsbarcelona@gmail.com.

GRUP DE PREGÀRIA DE LA SALUT

Cada dijous, a les 18.00, un petit grup de laics es reuneix per pregar per la pau, amb Rosari, adoració en silenci i música de Medjugorje. Franciscans, c/ Mare de Déu de la Salut, 34 – Barcelona.

Urgell

CATALONIA SACRA

El **dissabte 2 de juny**, a les 10.00, visita a les esglésies de la vall de Ribes: Sant Víctor de Dòrria, Sant Jaume de Queralbs i Sant Sadurn de Noya (www.cataloniasacra.cat).

ICONOGRAFIA

Del **dimecres 27 de juny al diumenge 8 de juliol**, al Sant Crist de Balaguer, curs d'iconografia amb el P. José de Jesús Navas i Nuria Beltrán (tel. 609 243 731).

PREGUEM PER LES INTENCIONS DEL PAPA

Per la missió dels laics

Catalunya Cristiana

SUBSCRIPCIONS ANUALS EN CATALÀ O CASTELLÀ

Catalunya, resta de l'Estat espanyol i Andorra: 145 €

Gibraltar i Portugal: 145 €

Resta d'Europa: 222,99 €

Amèrica i Àfrica: 254,19 €

Àsia i Oceania: 325,43 €

Membre de l'APPEC

Associació de Publicacions

Periòdiques en Català

El setmanari rep l'ajut del Departament de Presidència de la Generalitat de Catalunya

www.catalunyacristiana.cat

 /catalunyacristiana

 @catcrist

Director: Mn. Jaume Aymar i Ragolta

Redactors: Eduard Brufau, Miquel Àngel Codina, Macià Grau, Rosa M. Jané, Carme Munté, Joan Andreu Parra, Rosa Peraire

Lingüista: Montserrat Pibernat

Arxiu i fotografia: Eulàlia Grande

Corresponsals: Víctor Gay, GIRONA; Miquel Àngel Martín, LLEIDA; Cristina Sánchez, MALLORCA; Júlia Ayala, SOLSONA; Joan Boronat, TARRAGONA; Víctor M. Cardona, TORTOSA; Xavier Bisbal, VIC; Javier Molina, EL CAIRE; Ana Alba, JERUSALEM

Col·laboradors d'aquesta setmana: Pilarín Bayés, Esther Borrego, Agustí Codinach, Joan Guiteras, Andreu Ibarz, Isaura Marcos, Miquel A. Martín, Joan A. Mateo, Ignasi Miranda, Valentí Miserachs, Victòria Molins, Glòria Monés, Consol Muñoz, Francesc Nicolau, Joan Pallarès-Personat, Joan Planellas, Quique, Ignasi Ricart, Josep Rius-Camps, Àngel Rodríguez, Lluís Serra, Valentí Serra, Andreu Sotorra, Sebastià Taltavull, P-J Ynaraja

Redacció, administració, publicitat i promoció:

C/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014

BARCELONA

Tel. 934 092 810, Fax 934 092 775

a/e: redaccio@catalunyacristiana.cat (Redacció)

a/e: administracio@catalunyacristiana.cat (Administració i subscripcions)

a/e: publicitat@catalunyacristiana.cat (Publicitat)

Fundadors: Mn. Joan E. Jarque i Mn. Francesc Malgosa

Edita: Fundació Catalunya Cristiana per a l'evangelització i la cultura

Administració: Isabel Giral (comptabilitat), Janet Duatis (subscripcions)

Autoedició i compaginació: Carlos Aguado

Impressió: Impressions Intercomarcals, SA Ctra. C-1.411, Km 34. Polígon industrial El Cementiri.

Tel. 938 788 403. Fax 938 788 212 - 08272 SANT FRUITÓS DE BAGES - DLB 14.387/79

CARME MUNTÉ

L'abolició de la pena de mort, l'amnistia pels presos polítics, el 0,7% per a Cooperació per al Desenvolupament, l'objecció de consciència... totes aquestes iniciatives eren utopies fins que un dia van deixar de ser-ho. I en totes elles hi ha tingut un paper fonamental l'entitat Justícia i Pau, que celebra 50 anys d'història. El seu president, Eudald Vendrell, ens parla d'aquestes #UtopiesQueNoHoSón (és el títol d'una exposició itinerant amb motiu de l'aniversari) i de les que encara ho són.

Quan diem que algú és un utòpic, més aviat volem dir que és un il·lús. Vosaltres heu volgut posar l'accent en el fet que les utopies poden esdevenir realitat.

Quan Justícia i Pau va néixer fa cinquanta anys a Barcelona moltes qüestions semblaven una utopia. Estàvem en plena dictadura franquista, amb una manca absoluta de drets i llibertats. Les utopies es poden assolir si seguim amb la força que ens van donar els fundadors.

Quines són les utopies que avui dia treballem per fer realitat?

Estem treballant activament en diversos projectes, dels quals en podem destacar tres. En primer lloc, el treball decent. En aquest sentit, participem en plataformes per lluitar contra la sobreexplotació i els contractes precaris, que no permeten cap seguretat ni estabilitat personal i familiar. La segona és la demanda d'habitatge digne i, per tant, la promoció d'habitatge de lloguer social. La tercera campanya fa referència a tota la problemàtica que pateixen les persones immigrants i refugiades, una qüestió molt vinculada amb la cura de la terra, seguint el magisteri irrenunciable de l'encíclica *Laudato Si* del papa Francesc. Tenim un programa específic dedicat a lluitar i sensibilitzar contra el conflicte mineral, és a dir, les conseqüències que té per a la població local l'extracció de minerals destinats a la fabricació de mòbils o altres dispositius.

Quan va néixer Justícia i Pau, assolir la democràcia era la gran

Eudald Vendrell, president de Justícia i Pau

«La política està supeditada als interessos econòmics»

utopia. Avui dia, quina mena de democràcia tenim?

Formalment tenim una democràcia i una constitució que proclama drets, deures i llibertats. El problema és que aquesta democràcia formal cada vegada té menys contingut real pel que fa a polítiques públiques que posin l'accent en el bé comú, i no en els interessos de particulars, de polítics i de grups econòmics i socials que són els que, des del darrere, impulsen polítiques que la societat ni vol ni necessita.

La democràcia està en mans del poble o de les grans multinacionals?

Mundialment, veiem que la política està supeditada als interessos econòmics. Dins d'Europa, l'Estat espanyol se situa al mateix nivell de països terriblement corruptes, com Hongria i Polònia.

La gran utopia mundial, per tant, és fer política per al bé comú, tal com demana la Doctrina Social de l'Església?

Cal transformar l'actual model socioeconòmic. Certament, el nostre eix de treball ve marcat per la Doctrina Social de l'Església. Justícia i Pau va ser impulsada per Pau VI com una de les conseqüències directes del Concili Vaticà II i de la constitució *Gaudium et spes*. A Barcelona es va constituir formalment el 29 de febrer del 1968 i va ser la primera de l'Estat espanyol.

Quina és la vostra posició pel que fa a la situació de Catalunya?

Demaneu diàleg i estem oberts a participar en alguna taula o procés de mediació. Reconeixem el dret a la lliure determinació del poble de Catalunya sempre que s'expressi de forma pacífica i democràtica. Critiquem la manca de divisió de poders de l'Estat espanyol. I considerem injusta la situació de presó dels dirigents polítics i socials. Els considerem persones de pau i esem convençuts que no han fet cap acte violent. Els hem enviat cartes de suport i hem donat suport als familiars.

VII NIT de Ràdio Estel i «Catalunya Cristiana»

Agustí Codinach

Divendres 1 de juny del 2018

Presidida per l'arquebisbe de Barcelona, el cardenal JOAN JOSEP OMELLA

20 h Santa Maria del Mar, actuació Orfeó Badaloní i Esbart Sant Jordi de l'Orfeó Badaloní

21.30 h Sopar a la Casa Llotja de Mar, c/ Passeig d'Isabel II, 1, de Barcelona

PREU:

50 euros: concert + sopar

10 euros: concert

c/c: "la Caixa"

ES88 2100 3013 2522 00406287

A l'hora de fer l'ingrés, cal indicar nom, cognoms i telèfon.

El resguard del banc és l'entrada per al concert i el sopar.

Les places són limitades. Es poden adquirir fins al 25 de maig.

L'entrada per assistir únicament al concert també es pot adquirir a Santa Maria del Mar per un preu de 10 euros, des d'ara i fins al mateix dia del concert.

Més informació: tel. 934 092 770 - lanit@radioestel.cat - lanit@catalunyacristiana.cat